

ศึกษาชีวประวัติและวิธีการขบร้องของผ่องศรี วรนุช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
พฤษภาคม 2556

ศึกษาชีวประวัติและวิธีการขบร้องของผ่องศรี วรนุช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศึกษาชีวิตประวัติและวิธีการขบร้องของผ่องศรี วรนุช

บทคัดย่อ
ของ
ปิยวัชร อันอำพล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
พฤษภาคม 2556

ปิยวัชร อันอำพล. (2556). *ศึกษาชีวประวัติและวิธีการขับร้องของผ่องศรี วรนุช*. ปริญญาโท ศป. ม. (มานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา อินทรสุนานนท์, รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์

การศึกษาชีวประวัติและวิธีการขับร้องของผ่องศรี วรนุช เป็นการศึกษาโดยใช้หลักมานุษย-
วิทยาในการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติและผลงานของ ผ่องศรี วรนุช
2. เพื่อศึกษาวิธีการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช

ผลการศึกษาพบว่า

1. ชีวประวัติและผลงานของ ผ่องศรี วรนุช

ผ่องศรี วรนุช เกิดวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2482 ณ จังหวัดชัยนาท บิดาชื่อนาม มารดา
ชื่อเล็ก มีพี่น้องจำนวน 6 คน จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนนวมโนรมย์
สุวรรณอนุสรณ์ สมรสกับคุณราเชนทร เรืองเนตร ได้รับการบันทึกเสียงเพลงแรกคือ เพลงหัวใจไม่มี
ใครครอง และได้บันทึกแผ่นเสียงและการแสดงไว้มากมาย ทำให้มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของ
ประชาชน รางวัลที่ได้รับสูงสุดในชีวิตคือการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็น ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะ
การแสดง (นักร้องลูกทุ่ง) ในปี พ.ศ. 2535 นอกจากนี้ยังมีผลงานการขับร้องอีกมากที่ได้รับรางวัล
ปัจจุบันสุขภาพแข็งแรงและยังขับร้องเพลงตามงานที่ได้รับเชิญ

2. ศึกษาเทคนิควิธีการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช

เพลงที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 8 เพลง เทคนิคในการขับร้องทั่วไปของผ่องศรี วรนุช
เป็นเสียงที่กว้างและลึกพร้อมทั้งขับร้องในแต่ละคำด้วยความประณีตของเสียง เป็นเสียงเอื้อนแบบ
ไทยเดิม ซึ่งมีความไพเราะและเป็นเอกลักษณ์ของตน ในเรื่องการเปล่งเสียงคำร้องนั้นมีความ
ชัดเจน มีการใช้เทคนิคพิเศษหลายอย่างเพื่อให้เข้ากับอารมณ์เพลง ได้แก่ การบันทึกเสียงบันทึกคำ การ
เน้นเสียงเน้นคำ การใช้เสียงครวญ การผ่อนเสียง การใช้เสียงนาสิก การกระโดดเสียง การลากเสียง

A STUDY OF BIOGRAPHY AND SINGING TECHNIQUES OF PONGSRI WORANUCH

AN ABSTRACT
BY
PIYAWAT ONAMPON

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Fine Arts Degree in Ethnomusicology
at Srinakarinwirot University

May 2010

Piyawat Onampon (2013). *A Study of Biography and Singing Techniques of Pongsri Woranuch*. Master thesis, M.F.A. (Ethnomusicology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Kanchana Intarasunanont, Assoc. Prof. Manop Wisuttiapat.

The study of biography singing techniques of Pongsri Woranuch is for educational purpose. This can be concluded into two main points.

1. The study life and work of Pongsri Woranuch.
2. The study of singing method that involve the practice on breathe taking, Utterance, melody, content, emotion together with costumes, music, stage, light and sound.

The research findings were as follow:

1. The Biography of Pongsri Woranuch

Pongsri woranuch was born on June 5,1939 at Chainat province. Her father's name is Chark and her mother's name is Lek. She has 6 sisters and brothers. She graduated in Mattayom 3 at Manoromsuwananusorn school. She get married to Rachen Ruengnet. The song "Hua Jai Mai Mee Krai Krong" were recorded the first. A great number of her songs and shows were disk-recorded and tape-recorded, accounting for her being famous and popular. She was made as a National Artist, Field of the Performing Art (Thai country song singer) in the year 1992. Pongsri Woranuc was awarded from various organizations. Presently, she is healthy and still sing songs in events in which she is invited. In addition,

2. The study of Pongsri Wooranuch's Singing method

The study reveals that Pongsri Woranuch, the songs used in the studied totally 8 songs. The main characteristic of her voice were found with broad and deep voice. She integrated a Thai classical technique "Aean" in her singing. By producing the best mood according by to her singing words, she made used of various techniques such as the molding of the voice or word, the stressing of the word, the use of humming, the relating of the voice, the use of nasal sound, the jumping of the voice, the ascension of the voice, the lengthening of the voice.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือทำให้ปริญญานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา อินทรสุวานนท์ ซึ่งเป็นประธาน และรองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์ที่ปรึกษา เป็นผู้ให้แนวคิด และวิธีคิดในรูปแบบวิเคราะห์ ซึ่งเป็นผู้ให้คำปรึกษาช่วยชี้แนะแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนปริญญานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจี ศรีสมบัติ กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมที่สละเวลาเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นและแนะนำที่เป็นประโยชน์

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่คอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษาที่ดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณแม่ผ่องศรี วรรณช ศิลป์แห่งชาติ สาขาศิลปการแสดง(นักร้องลูกทุ่ง) ที่ได้เมตตาถ่ายทอดความรู้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์และมีค่ายิ่งให้แก่ผู้วิจัยจนปริญญานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อพันศักดิ์ อันอำพล คุณแม่ชลธิชา อันอำพล ที่คอยอบรมสั่งสอนจนสำเร็จได้ในที่สุด

ขอขอบพระคุณนางสาวพรรณนที อันอำพล ที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือในทุกเรื่องไม่เคยทอดทิ้งและคอยอยู่เคียงข้างกันเสมอ

ปิยวัชร อันอำพล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
3 วิธีดำเนินการวิจัย	21
ขั้นรวบรวมข้อมูล	21
ขั้นศึกษาข้อมูล	21
ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล	22
ขั้นสรุป	22
4 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล	23
ชีวประวัติและผลงานการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช	24
สภาพครอบครัว	24
การศึกษา	24
ชีวิตในวัยเด็ก	25
ชีวิตก่อนเข้าสู่อาชีพนักร้อง	25
ชีวิตในอาชีพนักร้อง	27
ศึกษาวิธีการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช	46
การหายใจ	46
การเปล่งเสียง	47
การฝึกทำนองและจังหวะ	48
อารมณ์เพลง	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	101
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	101
วิธีการดำเนินการวิจัย	101
สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์	103
อภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะ	108
บรรณานุกรม	109
ภาคผนวก	112
ประวัติย่อผู้วิจัย	128

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ผ่องศรี วรนุช	24
2 ผ่องศรี วรนิช ตอนอายุ 16 ปี	25
3 ผ่องศรี วรนุช กับคุณแม่	27
4 ผ่องศรี วรนิช ที่บ้านจังหวัดชัยนาท.....	28
5 ผ่องศรี วรนิช ตอนอายุ 17 ปี	29
6 ผ่องศรี วรนุช กับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ปี 2508	30
7 ผ่องศรี วรนุช กับรางวัลต่างๆ ที่ได้รับระหว่างปี 2508-2510	35
8 ผ่องศรี วรนุช กับรางวัลที่ได้รับ ปี 2508-2521	37
9 ผ่องศรี วรนุช กับรางวัลเสาศาสดทองคำพระราชทานจากสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในเพลงจันทร์อ่อน ปี 2520	39
10 ผ่องศรี วรนุช กับรางวัลเสาศาสดทองคำในเพลงกินข้าวกับน้ำพริก ปี 2518	40
11 รางวัลพระราชทาน	42
12 ผ่องศรี วรนุช กับรางวัลคนดีศรีชัยนาท ปี 2542	43
13 รางวัลเสาศาสดทองคำสามปีซ้อน ปี 2518, ปี 2519 และปี 2520	44
14 ผ่องศรี วรนุช กับรางวัลที่ภาคภูมิใจที่สุดในชีวิต คือรางวัลศิลปินแห่งชาติ ปี 2535	46

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาพสังคมและเทคโนโลยีในสังคมปัจจุบันนี้ ได้มีความเจริญก้าวหน้าในทุกๆ เรื่อง มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างเต็มที่ ทำให้ความเป็นอยู่ของคนในปัจจุบันสะดวกสบายขึ้น สามารถสนองความต้องการของตนเองได้ในทุกด้าน โดยมีการใช้ “เงิน” เป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยน ซึ่งต่างจากในสมัยก่อนที่ใช้ ข้าวสาร ผัก ผลไม้ ฯลฯ ที่ตนเองมีเพื่อแลกเปลี่ยนกัน ดังนั้นในปัจจุบันเราจึงสามารถแลกเปลี่ยนสิ่งต่างๆ ตามความต้องการของเราได้สะดวกและมีความคล่องตัวอย่างสูง ดังจะเห็นได้ว่าในสังคมเมืองนั้นมีเงินจำนวนมหาศาลที่หมุนเวียนกันในแต่ละวัน ทำให้มีผู้คิดค้นเทคโนโลยีในด้านต่างๆ ขึ้นมาใหม่ เพื่อที่จะเป็นจุดขายให้กับสินค้าของตนเอง ดังนั้นสื่อความบันเทิงต่างๆ ในปัจจุบัน จึงได้พัฒนาขึ้นพร้อมๆ กับสังคมที่พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ปัจจุบันมีสื่อความบันเทิงที่แปลกใหม่ มีความสามารถสูงในการตอบสนองความต้องการของมนุษย์เกิดขึ้นอย่างมากมายให้เราเลือกซื้อได้ตามศูนย์การค้าทั่วไป ทำให้มนุษย์ปัจจุบันสามารถเลือกที่จะเสพสิ่งบันเทิงเพื่อเป็นการพักผ่อนหรือเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ได้ตลอดเวลาที่ต้องการ และสิ่งบันเทิงที่มนุษย์เรานิยมกันมากที่สุดก็คือการฟังเพลงเพื่อผ่อนคลายในการทำงานหรือจากการเดินทาง ดังเราจะเห็นได้มากในชีวิตประจำวันทั่วไป จะมีผู้ที่ฟังเพลงด้วยเครื่องฟังเพลงชนิดต่างๆ ที่สามารถพกพาได้ด้วยความสะดวกสบายเนื่องจากมีขนาดเล็กกะทัดรัด เป็นที่นิยมกันในทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะวัยรุ่น ดังนั้นเพลงจึงเป็นสื่อบันเทิงที่อยู่ใกล้ชิดกับมนุษย์ที่สุด ดังคำกล่าวที่ว่า “...ดนตรีสามารถจะดึงดูคนให้มาอยู่รวมกันได้ ดนตรีนอกจากจะให้ความสุขต่อสังคมแล้ว ยังเป็นความสุขส่วนตัวอีกด้วย ดังนั้นขอบเขตของในแต่ละประเพณีแต่ละวัฒนธรรม จะเป็นเครื่องบอกให้เห็นถึงรูปแบบของดนตรี ความสมดุลย์และรูปลักษณะของความคิดสร้างสรรค์ของผู้ประพันธ์ในแต่ละวัฒนธรรมนั้น ดนตรีมีบทบาทต่อหน้าที่และสังคมที่เป็นรูปแบบของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ความคิดด้านดนตรีของสังคมมนุษย์ซึ่งมนุษย์ไม่สามารถแยกดนตรีออกจากชีวิตประจำวันของเขาได้...” (วิภา คงคากุล. 2529: 35)

คนเราฟังเพลงกันมาตั้งแต่แรกเกิดหรือตั้งแต่ยังจำความไม่ได้เลย โดยได้รับจากผู้ปกครองที่ให้การเลี้ยงดู อาจเป็นคุณพ่อ คุณแม่ คุณปู่ คุณย่า คุณตา คุณยาย หรือพี่เลี้ยง ญาติมิตรต่างๆ มักใช้เพลงในการกล่อมเด็กเพื่อให้เด็กได้รู้สึกผ่อนคลายและจะช่วยให้สามารถได้นอนหลับได้เร็วและมีความสุข ถึงวัยเรียนเราก็ยังคงต้องร้องเพลงเคารพธงชาติหน้าเสาธงตอนเช้าทุกวันๆ ไปโรงเรียน ร้องเพลงปลุกใจเพื่อให้เกิดสำนึกในความรักชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมีที่แสดงให้เห็นถึงความจงรักภักดีต่อกษัตริย์ รวมถึงวิชาลูกเสือที่เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาก็ยังมีเพลงของลูกเสือมากมายที่เราได้เรียนและร้องกันอย่างสนุกสนานในยามเล่นรอบกองไฟในค่ายลูกเสือ เมื่อ

เป็นผู้ใหญ่ก็ฟังเพลงสตริงต่างๆ ที่สื่อออกมาในเรื่องของความรัก ที่นิยมกันโดยทั่วไปทั้งเพลงไทย และเพลงสากล อีกทั้งดนตรียังมีส่วนประกอบงานสวดพระอภิธรรมและงานเผาศพ เห็นได้ว่าดนตรีมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนเราอย่างมากมาตั้งแต่เกิดจนตาย ดังคำกล่าวที่ว่า “...ดนตรีเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ช่วยให้มนุษย์มีความสุข รื่นเริงใจ ช่วยผ่อนคลายความเครียดในบางขณะ มีลักษณะคล้ายโอสถขนานหนึ่ง ที่สามารถช่วยให้คนไข้ที่ป่วยทางใจมีอาการดีขึ้น ดนตรีมีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย อาจเกี่ยวข้องในรูปแบบของการบันเทิงโดยตรง เกี่ยวข้องกับขนบประเพณี และโดยลักษณะอื่นๆ ทุกคนยอมรับว่าดนตรีเป็นสิ่งที่มิใช่ประโยชน์ เป็นปัจจัยซึ่งสำคัญได้เท่าเทียมกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับถณนของประสบการณ์ของแต่ละคน...” (มนตรี ภูงาม. 2530: 7)

ถ้าจะย้อนไปในอดีตตั้งแต่ที่มนุษย์ยังไม่ได้มีการเรียนรู้ที่จะสร้างสรรค์สิ่งบันเทิงต่างๆ ที่มากมายอยู่ในปัจจุบันแล้วนั้น สิ่งบันเทิงสิ่งแรกที่มนุษย์ได้รู้จักก็คือเพลง เพลงได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของมนุษย์มาอย่างช้านาน จะเห็นได้ว่าในสมัยก่อนที่ยังไม่มีสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือสิ่งบันเทิงต่างๆ แต่มนุษย์เราก็ยังสามารถคิดดนตรีพื้นบ้านหรือเพลงพื้นเมืองกันขึ้นมาได้ เพื่อใช้ขับร้องกันในยามที่ต้องทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะเพื่อให้เกิดความสนุกสนานและมีความสุขในการทำงาน ต่อมามนุษย์ได้ใช้เพลงเข้ามามีบทบาทมากขึ้นด้วยการเริ่มนำเพลงเข้ามาประกอบในพิธีกรรมต่างๆ ซึ่งต่อมาเพลงได้กลายเป็นสิ่งที่จำเป็นขาดเสียไม่ได้ในพิธีหรือประเพณีใดๆ ก็ตาม ล้วนแต่ต้องมีการแสดงดนตรี การละเล่นประกอบดนตรีในเทศกาลต่างๆ

การร้องเพลงและลักษณะของดนตรีของมนุษย์เรานั้นก็จะแตกต่างกันออกไปอีก ตามสภาพสังคม สภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศ ภาษา วัฒนธรรม ฯลฯ ซึ่งดนตรีของแต่ละท้องถิ่นก็จะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละพื้นบ้านนั้น ดังคำกล่าวที่ว่า “...ดนตรีเป็นมรดกของวัฒนธรรมที่รับใช้สังคมมนุษย์ ทุกชาติ ทุกภาษา และทุกชนชั้น ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในความเชื่อทางสังคมศาสตร์ มนุษย์ยังกำหนดให้ดนตรีเป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนกับพระเจ้า เช่น ดนตรีในพิธีกรรมทางศาสนาของชาวตะวันตก และดนตรีในความเชื่อเรื่องไหว้ครูทางดนตรีไทย...” (กาญจนา อินทรสุนานนท์. 2540: 1) นอกจากเพลงจะแตกต่างกันออกไปตามแต่ละท้องถิ่นแล้วนั้น เพลงแต่ละเพลงยังมีลีลาของบทเพลงแตกต่างกันออกไป บางเพลงมีลีลาจังหวะช้าเศร้าสร้อย บางเพลงมีลีลาจังหวะเร็วสนุกสนาน ซึ่งทำให้บทเพลงสามารถแสดงความรู้สึกหรือสามารถบอกความหมายของเพลงที่ผู้ประพันธ์ตั้งใจที่จะถ่ายทอดออกมาทางบทเพลงให้ผู้ฟังได้รับรู้กัน ถือเป็นเสน่ห์ของดนตรีที่น่าหลงใหล ดังคำกล่าวที่ว่า

“...เพลงและบทเพลงนั้น สามารถแสดงออกซึ่งความรู้สึกและอารมณ์ได้นานาประการ อารมณ์รัก อารมณ์โกรธ อารมณ์โศกนั้น เพลงสามารถแสดงออกได้เด่นชัดมาก รองลงมาได้แก่อารมณ์หึงหวง ความเจ็บปวดและความแค้น ซึ่งแสดงได้ไม่ชัดเจนนัก นอกจากศิลปินนั้นๆ จะมีความสามารถสูงในการสื่อความหมาย...” (สุกรี เจริญสุข. 2538: 86)

“...เพลงเป็นผลงานทางศิลปะเกิดจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ โดยการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสดงออกซึ่งเนื้อหาเหมือนกับวรรณกรรมชนิดอื่น แต่วรรณกรรมเพลงต่างจากรวมกันอื่น ๆ ตรงที่มีเสียงดนตรีเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความไพเราะให้อารมณ์สะท้อนใจ ผู้ฟังจึงสามารถเข้าใจและเกิดความประทับใจได้ง่ายกว่าวรรณกรรมอื่น ๆ ...” (อัมพร สุขเกษม. 2534: 132)

ดังนั้นเพลงที่อยู่คู่กับชนชาวไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันอย่างยาวนาน เป็นเพลงที่ใช้ภาษาของชาวบ้าน เป็นคำหรือภาษาง่าย ๆ ตรงไปตรงมา ไม่สลับซับซ้อน ซึ่งคล้ายกับเพลงพื้นบ้าน ซึ่งก็จะใช้ภาษาที่เป็นบ้าน ๆ เป็นเพลงที่สะท้อนถึงสภาพสังคม ความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมไทย นั่นก็คือ “เพลงลูกทุ่ง” นั่นเอง ดังคำกล่าวที่ว่า “ภาษาที่ใช้ในเพลงลูกทุ่งมีทั้งที่เป็นภาษามาตรฐานและภาษาชาวบ้าน เพลงลูกทุ่งที่กล่าวถึงเรื่องราวนิทานชาดก นิทานเกี่ยวกับพุทธประวัติ ตลอดจนวรรณคดีลายลักษณ์ของไทย เช่น อิเหนา รามเกียรติ์ กากี พระลอ ฯลฯ เหล่านี้จะใช้ภาษามาตรฐานและคำร้อยกรอง วิจิตรบรรจง นอกจากนี้เพลงลูกทุ่งที่พรรณนาชมธรรมชาติ ชีวิตอันสุขสงบในชนบท ความรักของหนุ่มสาว ความงามของสาว มักจะใช้ภาษาหนังสือตามแบบแผนอย่างไรก็ดี สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของเพลงลูกทุ่งส่วนมากได้แก่ การใช้ภาษาชาวบ้านและชาวชนบท กอปรทั้งผู้แต่งเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่ก็มีพื้นเพมาจากชนบท มีการศึกษาน้อย ภาษาที่ใช้ในเพลงลูกทุ่งจึงเป็นภาษาพื้น ๆ แบบชาวบ้านฟังเข้าใจง่าย สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของชาวชนบท เพลงลูกทุ่งบางเพลงใช้สำเนียงร้องและศัพท์สำนวนเป็นของท้องถิ่น เช่น สำเนียงสุพรรณบุรี มีศัพท์และสำเนียงถิ่นภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคอีสานครบถ้วน การขับร้องด้วยสำเนียงถิ่นต่าง ๆ นี้เป็นลักษณะเฉพาะของเพลงลูกทุ่ง เมื่อเทียบกับเพลงลูกกรุงแล้วจะเห็นชัดว่านักร้องเพลงลูกกรุงออกเสียงตรงตามวรรณยุกต์ของภาษามาตรฐาน ส่วนนักร้องเพลงลูกทุ่งมักออกเสียงเพี้ยนไปจากเสียงวรรณยุกต์ของภาษามาตรฐาน บางครั้งก็เป็นสำเนียงที่ติดมากับตัวนักร้องเอง บางครั้งก็เป็นเพราะเจตนาที่จะเพี้ยนเสียงเพื่อสร้างความรู้สึกให้เป็นชนบทถิ่นนั้น ๆ ตามที่ต้องการ (จินตนา ดำรงเลิศ. 2534: 40)

เมื่อกล่าวถึงนักร้องลูกทุ่งหญิงแล้ว คงไม่มีใครปฏิเสธว่า ผ่องศรี วรนุช เป็นยอดแห่งนักร้องลูกทุ่งหญิงในประวัติศาสตร์ของวงการเพลงไทยที่ประสบความสำเร็จสูงสุดอย่างต่อเนื่องและยาวนานไม่มีใครเทียบได้ นับตั้งแต่เข้าสู่วงการเพลงเมื่ออายุเพียง 14 ปี ท่านได้แสดงให้คนทั้งประเทศเห็นถึงความสามารถ จนเป็นที่ยอมรับและได้สร้างผลงานการขับร้องเพลงอันดีเด่นไว้มากมาย โดยเฉพาะเพลงร้องแก๊งกับนักร้องลูกทุ่งชายที่โด่งดังเป็นอย่างมากในสมัยนั้น นั่นก็คือ ครุสุรพล สมบัติเจริญนี่เอง

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2508 ท่านได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานเป็นครั้งแรกจากการขับร้องเพลง “กลับบ้านเกิดพี่” ซึ่งเป็นผลงานการประพันธ์ของ สมโภชน์ ล้ำพงษ์ เมื่อมีชื่อเสียงโด่งดังเต็มที และเป็นนักร้องลูกทุ่งหญิงยอดเยี่ยมอันดับ 1 ของเมืองไทยแล้ว ผ่องศรี วรนุช ก็ได้

จัดตั้งวงดนตรีลูกทุ่งของตนเองขึ้น และประสบความสำเร็จได้รับการต้อนรับจากประชาชนอย่างอบอุ่นยิ่ง

ภายหลังจากที่ครูสุรพล สมบัติเจริญ ถูกลอบยิงจนเสียชีวิตเมื่อปี พ.ศ. 2511 บรรดาสื่อมวลชนทั้งหลายต่างพากันขนานนามเพื่อเป็นเกียรติแก่ยอดศิลปินเพลงลูกทุ่งผู้ที่ว่าท่านนี้ให้เป็น “ราชาเพลงลูกทุ่ง” และเนื่องจากครูสุรพล และ ผ่องศรี วรนุช เป็นนักร้องคู่ขวัญที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์วงการเพลงลูกทุ่งไทย สื่อมวลชนจึงได้ขนานนามให้ ผ่องศรี วรนุช เป็น “ราชินีเพลงลูกทุ่ง” ด้วยเช่นกัน

นอกจากรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานที่ ผ่องศรี วรนุช ได้รับเมื่อปี พ.ศ.2508 แล้ว ท่านยังได้รับรางวัลที่เป็นเครื่องหมายแห่งความสามารถอีกมากมาย

ผ่องศรี วรนุช นับเป็นผู้ที่ใช้พรสวรรค์และความสามารถสร้างตนเองมาจากเด็กหญิงตัวเล็ก ๆ จนประสบความสำเร็จอย่างสุดยอด เป็นนักร้องเพลงลูกทุ่งที่ได้รับความนิยมสูงสุดอย่างต่อเนื่องและยาวนาน มีผลงานเพลงยอดนิยมนับเป็นอมตะนับไม่ถ้วน เป็นนักร้องลูกทุ่งต้นแบบที่นักร้องหญิงรุ่นหลังยึดถือเป็นแบบฉบับและพยายามเจริญรอยตาม เป็นผู้ที่ได้สร้างนักร้องชายจนมีชื่อเสียงโด่งดังมากมายหลายคน และเป็นศิลปินอาวุโสที่ได้รับความเคารพและยกย่องจากบุคคลทั้งในและนอกวงการเพลงโดยทั่วไป จากเกียรติคุณทั้งหมดนี้ทำให้ท่านได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง(นักร้องลูกทุ่ง) เมื่อปีพุทธศักราช 2535

ด้วยเกียรติประวัติที่มากมายและเปี่ยมไปด้วยความสามารถและคุณธรรมทั้งหมดที่กล่าวมานี้ผู้วิจัยจึงได้เห็นความสำคัญสมควรที่จะศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับชีวประวัติและวิธีการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช ซึ่งเป็นข้อมูลที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้เป็นที่ศึกษาแก่นักร้องลูกทุ่งและผู้ที่สนใจสืบต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติและผลงาน ของ ผ่องศรี วรนุช
2. เพื่อศึกษาวิธีการขับร้อง ของ ผ่องศรี วรนุช

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงชีวประวัติ ของ ผ่องศรี วรนุช ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง พ.ศ. 2535

2. ทำให้ทราบถึงวิธีการร้องเพลง ของ ผ่องศรี วรนุช ยอดนักร้องเพลงลูกทุ่งที่มากด้วยความสามารถจนเป็นที่ยอมรับและประสบความสำเร็จสูงสุดจนได้รับฉายา “ราชินีลูกทุ่งไทย” อีกทั้งการศึกษาวิธีการร้องเพลง ของ ผ่องศรี วรนุช ครั้งนี้นอกจากจะเป็นการอนุรักษ์วิธีการร้องเพลงของศิลปินที่มีความสามารถควรค่าแก่การอนุรักษ์แล้วยังเป็นแบบอย่างและแนวทางของการร้องเพลงลูกทุ่งแก่คนรุ่นหลังได้ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาชีวประวัติ ของ ผ่องศรี วรนุช ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

2. ศึกษาผลงานเพลงลูกทุ่งที่ได้รับการบันทึกเสียงและเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมซึ่งผลงานเพลงที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ ได้ปรึกษาและได้รับคำแนะนำว่าเป็นเพลงที่ควรค่าแก่การศึกษาจาก ผ่องศรี วรนุช แล้วทั้งสิ้นจำนวน 8 เพลง ซึ่งแต่ละบทเพลงล้วนแต่เป็นบทเพลงที่ควรค่าแก่การศึกษา เป็นเพลงที่ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน จำนวน 1 บทเพลง เพลงที่ได้รับรางวัลเสาอากาศทองคำพระราชทาน จำนวน 3 บทเพลง รางวัลพระราชทานพิเศษจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะนักร้องลูกทุ่งหญิงเกียรตินิยมยอดเยี่ยม เพราะชนะเลิศเสาอากาศทองคำสามปีซ้อน จำนวน 1 บทเพลง รางวัลจากกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน จำนวน 3 บทเพลง

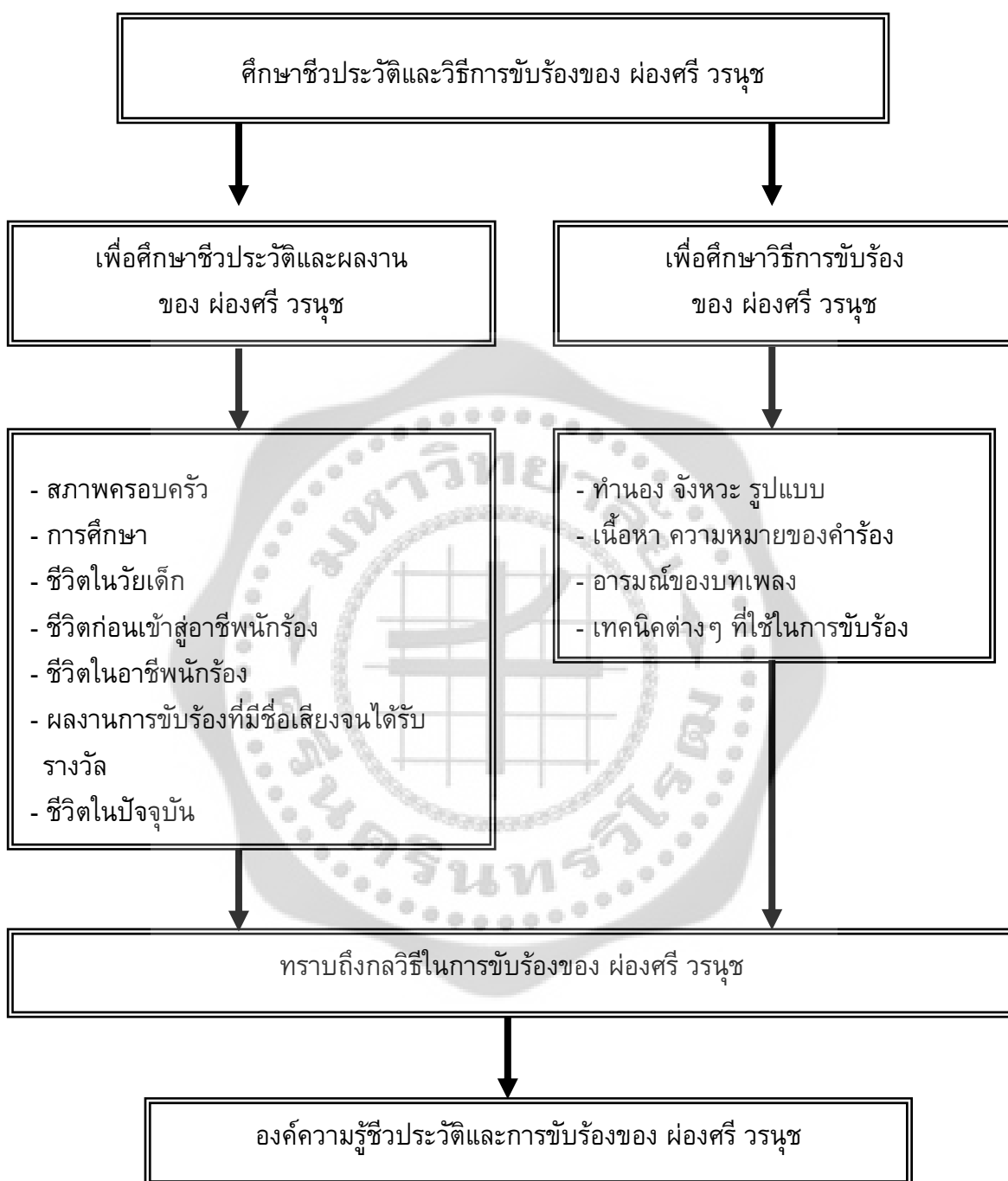
สรุปผลงานที่ได้นำมาศึกษาในครั้งนี้จำนวน 8 บทเพลง ได้แก่เพลง

1. เพลงกลับบ้านเกิดพี่ ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2508
2. เพลงกินข้าวกับน้ำพริก ได้รับรางวัลเสาอากาศทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2518
3. เพลงเขามาทุกวัน ได้รับรางวัลเสาอากาศทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2519
4. เพลงจันทร์อ่อน ได้รับรางวัลเสาอากาศทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2520
5. เพลงสาริกาคืนถิ่น ได้รับรางวัลพระราชทานพิเศษจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะนักร้องลูกทุ่งหญิงเกียรตินิยมยอดเยี่ยม เพราะชนะเลิศเสาอากาศทองคำ 3 ปีซ้อน เมื่อพ.ศ.2521 ได้รับรางวัลในปีนี้แต่ละสิทธิ์
6. เพลงไหนว่าไม่ลืม ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน ครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ. 2532
7. เพลงฝากดิน ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน ครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ. 2532
8. เพลงด่วนพิศวาส ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน ครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ.2534

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิธีการขับร้อง หมายถึง ศิลปะวิธีการใช้เสียงร้องเพลงและการถ่ายทอดอารมณ์เพลงที่เป็นเอกลักษณ์ของ ผ่องศรี วรนุช

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการขับร้องเพลงนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดนั้นก็เป็นเรื่องของการหายใจนั่นเอง การใช้ลมหายใจในการขับร้องเพลง ในการร้องโดยใช้ระดับเสียงที่ต่ำนั้นไม่จำเป็นต้องหายใจแรง การร้องเสียงระดับกลางนั้นใช้ลมหายใจคล้ายกับการพูด เป็นการร้องและควบคุมลมหายใจได้ง่ายที่สุด ส่วนการร้องในระดับเสียงสูงจะคล้ายกับพูดเสียงดังแต่ไม่หายใจให้สูงขึ้น ถ้าใช้ลมหายใจที่ผิดวิธีแล้วการร้องเพลงเสียงที่ออกมานั้นก็ไม่มีพลัง ทำให้รู้สึกเหนื่อย เปลืองลมหายใจกว่าปกติ ดังที่ ดุษฎีพนมยงค์ (2539: 16-18) การหายใจ ลมหายใจเป็นพื้นฐานของการขับร้อง หากไม่มีวิธีการควบคุมและผ่อนลมหายใจที่ดีก็ไม่สามารถมีเสียงอันไพเราะได้ ไม่ว่าจะขับร้องเพลงประเภทใดก็ตาม พื้นฐานการหายใจก็ล้วนมีวิธีเดียวกันทั้งสิ้น การหายใจเป็นการเคลื่อนไหวของอวัยวะที่ใช้หายใจทำงานร่วมกับอวัยวะที่ใช้ออกเสียงและอวัยวะที่ทำให้เกิดเสียงสะท้อน มิใช่อาศัยเพียงการสูดลมหายใจเข้าออกเท่านั้น วิธีการหายใจที่ถูกต้องมีเพียงอย่างเดียว เมื่อหายใจเข้ากะบังลมจะเคลื่อนลงต่ำทำให้เกิดที่ว่าง บริเวณทรวงอก อากาศภายนอกจะไหลเข้าไปแทนที่โดยผ่านปากหรือจมูก หลอดลม แล้วจึงเข้าสู่ปอด เมื่อหายใจออกกะบังลมจะยกตัวสูงขึ้น อากาศภายในจึงถูกผลักออกมาทางหลอดลม จมูกและปากเช่นเดียวกัน ซึ่งได้สอดคล้องกันกับที่ กรมประชาสัมพันธ์ (สทท.11.2545: 7) ได้กล่าวไว้ว่า การร้องเพลงก็คือการฝึกสมาธิขั้นต้นโดยอาศัยหลักปฏิบัติของการฝึกสมาธิคือ การหายใจเข้า – ท้องป่อง และการหายใจออก – ท้องแฟบ เป็นแนวทางกำหนดลมหายใจขณะขับร้องเพลง การร้องเพลงจะต้องขับร้องอย่างมีความสุขแม้ว่าบทเพลงที่กำลังร้องอยู่นั้นเป็นเพลงเศร้าจนผู้ร้องน้ำตาซึมก็ตาม หลักง่ายๆ ของการขับร้องเพลงมี 4 ประการ คือ

1. เปล่งเสียงให้เต็มเสียงจากช่องท้อง
2. ออกเสียงอักขระวิธีให้ชัดเจน
3. ถ่ายทอดบทเพลงอย่างเข้าถึงอารมณ์เพลง
4. ขับร้องเพลงไทยด้วยสำเนียงไทย

กาญจนา อินทรสุวานนท์ และคณะ (2536: 15) การหายใจในที่นี้หมายถึงการหายใจได้ถูกที่ถูกต้องตามวรรคตอนของการเอื้อนทำนองและคำร้องโดยไม่ขัดกับลีลาของเพลง ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ ดุษฎีพนมยงค์ (2539: 47) การเปล่งเสียงเป็นการฝึกต่อเนื่องจากการหายใจ เมื่อควบคุมการหายใจได้ดี จะนำสู่การเปล่งเสียงที่ดี ควรนำการเปล่งเสียงมารวมกับขั้นตอนการหายใจ การเปล่งเสียงเป็นการประสานงานกันระหว่างอวัยวะสามส่วน คือ อวัยวะที่ใช้การหายใจ อวัยวะที่ใช้ในการเกิดเสียงสะท้อน วิธีการเปล่งเสียงขึ้นอยู่กับความสามารถใช้เสียงที่เปล่งออกมาเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเนื้อหาของบทเพลง หลายคนมักหวังเพียงให้แค่มีน้ำเสียงที่ไพเราะเท่านั้นซึ่งไม่ครบถ้วน ฉะนั้นเสียงที่ดีควรมีลักษณะ คือ น้ำเสียงไพเราะ คุณภาพเสียงสดใส มีเสียง

สะท้อนกังวาน สิ่งเหล่านี้ต้องผ่านการฝึกฝนอย่างจริงจัง เพื่อให้เสียงเป็นธรรมชาติที่สุด การฝึกการเปล่งเสียงควรเริ่มจากการเปิดช่องคอ กล่าวคือ จำเป็นต้องพยายามทำให้ช่องคอขยายออก และความเกร็ง เริ่มฝึกการเปล่งเสียงด้วยการพูด โดยเปล่งเสียงเป็นประโยค รวมทั้งการเปล่งเสียงเร็วและช้า พร้อมทั้งการใช้น้ำเสียงที่ชัดเจนหรือการเปล่งเสียงสูงเสียงแหลม เสียงช้า-เบา ที่ดังฟังชัด

คณพล จันทน์หอม (2539: 26) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่จะฝึกหัดขับร้องเพลงไทย คือ ผู้ที่สนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็มักจะศึกษาเรื่องนั้นจนเกิดความชำนาญเป็นพิเศษ ผู้ที่สนใจเครื่องดนตรีไทยชนิดใดก็สามารถศึกษาและฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ แต่เนื่องจากผู้ที่สนใจทางด้านการขับร้องก็มีอาจจะขับร้องได้ทุกคน เพราะผู้ที่จะสามารถขับร้องเพลงไทยให้ไพเราะจนเกิดคีตศิลป์ได้นั้น ต้องมีคุณลักษณะเฉพาะตัวหลายประการ ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ผู้ที่มีความสามารถในการฝึกหัดขับร้องควรมีสุนัขภาพพละนามัยสมบุรณ์ดีมีบุคลิกภาพดี มีเสียงกังวานแจ่มใส ออกเสียงคำได้อย่างถูกต้องอักขรวิธี

กาญจนา อินทรสุวานนท์ (2540: 67) ศัพท์ทางด้าน การขับร้องเพลงไทย

1. เสียงครั้น เป็นความถนัดไม่ปรากฏในท่อนใดหรือที่ใดของบทเพลงซึ่งอยู่ที่ความเหมาะสมของบทเพลงนั้นๆ “ครั้น” เป็นส่วนหนึ่งของการประคองเสียง โดยการเอื้อนเสียงสะดุดและสะท้อนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจจะยื่นเสียงเดิมหรือไม่ก็ได้

“ครั้น” หมายถึง การทำเสียงร้องสะดุดสะท้อนเพื่อให้เกิดความไพเราะเสียงนี้จะออกมาแต่อกคล้ายการกระแอม แต่กระแอมจะลึกกว่า ครั้นจะมีทั้งยาวและสั้น แบ่งเป็น 2 แบบ คือ ครั้นที่ทำนองและครั้นที่คำร้อง

“ครั้น” หมายถึง การลากเสียงอื้อ หรือเสียงอื่น โดยสะท้อนเสียงที่เพดานขึ้นนาสิกแล้วสะดุดเสียง

2. “กระทบ” มีทั้งในคำร้องและคำเอื้อน โดยการเปล่งเสียงเอื้อนอย่างน้อย 3 พยางค์ขึ้นไป โดยที่พยางค์หลังต้องกระชั้นและกระชับ

“กระทบ” หมายถึง การออกเสียงต่างระดับกันอาจเป็น 2 เสียงหรือ 3 เสียง เรียกว่า กระทบ 2 เสียง หรือกระทบ 3 เสียง การออกเสียงกระทบเป็นการนำเสียง 2 หรือ 3 เสียงมาเฉียดกันเท่านั้น มี 2 ลักษณะ คือ กระทบเสียงตรง กระทบต่างเสียง และแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ กระทบคำร้องและกระทบทำนอง

“กระทบ” หมายถึง การลากเสียงยาวมาสัมผัสเสียงสั้น และกลับมาเสียงเดิม เช่น เออ-เฮอะ-เออ เสียงกระทบนี้อาจทำได้หลายครั้งต่อเนื่องกัน ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ร้อง

3. “เน้นเสียง” มีทั้งในคำร้องและคำเอื้อน โดยการเปล่งเสียงให้หนักหรือเบากว่าปกติ เพื่อให้เกิดความไพเราะ ตรงกับอารมณ์เพลง ความหมายของคำและอักขรวิธี

“เน้นเสียง” หมายถึง การทำเสียงให้ชัดขึ้น ตามความเหมาะสมของคำร้องและอารมณ์เพลง จะบแต่การเน้นคำร้อง ยังไม่พบการเน้นทำนอง

“เน้นเสียงเน้นคำ” หมายถึง การให้ความสำคัญกับเสียงเอื้อนหรือคำร้อง โดยเพิ่มน้ำหนักเสียงหรือเน้นคำให้ชัดเจนเป็นพิเศษ จะเห็นได้ชัดเจนในเรื่องของร้องเพลงละคร ต้องเน้นทุกถ้อยกระทรงความ เสียงหนัก/เสียงเบา

4. “ประคบเสียงประคบคำ” เป็นการเปล่งเสียงให้นุ่มนวล ไพเราะ ตรงกับอารมณ์เพลง ความหมายของคำและอักขระวิธี โดยเสียงที่ออกมานั้นจะต้องมีความพอดี ไม่มากไม่น้อยเกินไป

“ประคบเสียงประคบคำ” ลักษณะคล้ายการเน้นเสียงแต่มากกว่า

“ประคบเสียงประคบคำ” หมายถึง การทำเสียงและคำร้องให้ชัดเจน ตรงตามความประสงค์ของทำนองโดยไม่ตั้งหรือเบาจนเกินไป

5. “กล่อมเสียง” มีลักษณะคล้ายประคบเสียง

“กล่อมเสียง” หมายถึง การทำเสียงให้นวลเนียนราบรื่น

“กล่อมเสียง, กลิ้งเสียง, กลิ้งเสียง” มีลักษณะคล้ายประคบเสียง แต่ขึ้นอยู่กับเทคนิคและลีลาของผู้ร้อง

6. “กลิ้งเสียง” เป็นลักษณะที่คล้ายกับการครั้นแต่จะนุ่มนวลกว่า มีการโหนเสียงเข้าผสมเล็กน้อย จะใช้เสียงต่อเนื่องกันมีระดับเสียงมากกว่า 2 เสียงขึ้นไป

7. “กลิ้งเสียง” มีการกล่อมทำนองร้องมาผสม คำว่า “กลิ้งเสียง” และ “ตริงเสียง” น่าจะเป็นเสียงเดียวกัน

8. “กลิ้งเสียง” เสียงร้องจะหมดที่ท้ายคำในส่วนที่เป็นทำนอง เสียงจะอยู่ในลำคอเป็นเสียงที่ค่อนข้างต่ำ ต้องใช้เสียง อือ จึงจะกลิ้ง มักพบในเพลงสำเนียงมอญ

“กลิ้งเสียง” คือการร้องโดยเหยอปากเล็กน้อย ทำให้เสียงผ่านลงลำคอ แล้วเปล่งเสียงกลับมาใหม่ คล้ายเสียงกลิ้งแล้วปล่อยออกมาใหม่

9. “ขยับขย่อนเสียง” หมายถึง การเปล่งเสียงเอื้อนที่ยืนเสียงเดียว โดยการปรุงแต่งเสียงให้สละสลวยตรงตามทำนองหลัก

10. “ครวญ” หมายถึง การเปล่งเสียงออกจากลำคอเป็นเสียงเอื้อน โดยโยนเสียงและผันเสียง โหนเสียงไปสูงและต่ำ มีทั้งเสียงหนักและเสียงเบา เลื่อนไหลติดต่อกันไปจนกว่าจะหมดช่วงทำนอง มักจะมีคำสุดท้ายของเพลงที่จะร้องครวญ “ครวญ” จะมีอยู่ในเพลงร่ายนอก เพลงไอ้ปี่ เพลงประเภทหน้าทับสองไม้

“ครวญ” หมายถึง ลักษณะของทำนองเพลงที่แสดงถึงอารมณ์โศกเศร้า โดยกำหนดรูปแบบไว้โดยเฉพาะในการแสดงโขนละครเท่านั้นเป็นที่หมายรู้กันในหมู่นักร้อง

“ครวญ” หมายถึง เทคนิคการเปล่งเสียงคำร้องและการเอื้อน เพื่อให้เกิดอารมณ์เศร้าโศก โดยอาจจะขยายทำนองได้ตามความเหมาะสมในอัตราจังหวะหน้าทับเดิม

11. “คร่อม” หมายถึง การร้องที่ลงเสียงไม่ตรงจังหวะ อาจจะลงก่อนจังหวะหรือหลังจังหวะ เช่น การลัก การย้อย เสียงที่จบทำนองต้องตรงกับเสียงที่กำหนดไว้โดยเจตนาให้เกิดความไพเราะ

“คร่อม” หมายถึง การขับร้องที่ลงเสียงกึ่งกลางจังหวะเป็นวิธีการเฉพาะของผู้ประพันธ์ และผู้ขับร้อง โดยนำมาใช้ในบางช่วงของเพลง

“คร่อม” หมายถึง วิธีการขับร้องที่เจตนาร้องให้ไม่ตรงจังหวะ เพื่อความไพเราะและแสดงออกถึงอารมณ์ในเฉพาะบางเพลง

12. “ควงเสียง” จะคล้ายกับศัพท์อื่น เช่น ซ้อนเสียง โยนเสียง โหนเสียง ผันเสียง

“ควงเสียง” หมายถึง การขับร้องที่ใช้เสียงสูงลงมาหาเสียงต่ำ หรือเสียงต่ำขึ้นไปหาเสียงสูงในเสียงเดียวกัน

“ควงเสียง” แบ่งเป็นควงเสียงสูงและควงเสียงต่ำ

“ควงเสียงสูง” หมายถึง การร้องที่ต้องใช้การม้วนเสียง โดยเริ่มจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง โดยให้เสียงต่อเนื่องกันแล้วสะบัดเสียงในตอนท้าย

“ควงเสียงต่ำ” หมายถึง การร้องที่ต้องใช้การม้วนเสียง โดยเริ่มจากเสียงสูงลงมาหาเสียงต่ำ โดยให้เสียงต่อเนื่องกันแล้วสะบัดเสียงในตอนท้าย

13. “ซ้อนเสียง” หมายถึง ลีลาการร้องที่เน้นถ้อยคำ โดยใช้เสียงต่ำไปหาเสียงสูง

“ซ้อนเสียง” หมายถึง เป็นการขับร้องที่ให้เสียงอ่อนลงมา แล้วย้อนเสียงขึ้นไปเพื่อให้คำชัดเจนและนุ่มนวล

“ซ้อนเสียง” หมายถึง การขับร้องที่ใช้ความหนักเบาของระดับเสียงแสดงความเด่นชัดของคำร้องบางคำให้เหมาะสมกับอารมณ์เพลง

14. “ปั้นเสียง” หมายถึง การบังคับเสียงร้องออกจากลำคอให้กลมกล่อมชัดเจน ตั้งใจที่จะขับร้องลื่นหู

15. “ปรับ” หมายถึง การลากเสียง อ้อ หรือเสียงอื่น โดยสะท้อนเสียงที่เพดานขึ้นนาสิกแล้วสะบัดเสียง มีลักษณะเดียวกับครั้น แต่เสียงสั้นกว่า

“ปรับ” หมายถึง เสียงเบาและสั้นกว่ากระทบ

16. “โปรย” หมายถึง ลีลาการร้องที่เน้นถ้อยคำ โดยการโรยเสียงจากสูงลงมาหาเสียงต่ำ

17. “ผันเสียง” หมายถึง การใส่หางเสียงที่ถ้อยคำนั้นๆ เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

18. “ผ่อนเสียง” หมายถึง การร้องโดยก่อนที่จะเปล่งเสียงต้องสูดลมหายใจเข้าให้เต็มๆ เมื่อต้องการใช้เสียงยาวก็ค่อยๆ ผ่อนลมออกทีละน้อยอย่างสม่ำเสมอ แม้จะต้องทำเสียงที่มีช่วงยาวตามกำหนดจังหวะหนึ่งฉับหนึ่งฉาบก็ตาม วิธีนี้จะช่วยชะลอกำลังไว้ให้มีมากพอและผ่อนใช้ให้พอเหมาะพอดี ก็จะมีกำลังเสียงใช้ได้อย่างพอเพียง

“ผ่อนเสียง” หมายถึง การทำเสียงให้เบาลงเพื่อให้เกิดความไพเราะในถ้อยคำและทำนองเพลง

“ผ่อนเสียง” หมายถึง การออกเสียง โดยการลากเสียงให้ยาวและค่อยๆ เบาลงจากเสียงเดิมเพื่อให้เกิดความนุ่มนวล สามารถทำได้ทั้งคำร้องและทำนองอื่น

19. “ม้วนเสียงม้วนคำ” หมายถึง การขับร้องที่ใช้ความหนักเบาของระดับเสียงแสดงความเด่นชัดของคำร้องและการเอื้อนเช่นเดียวกับการซ้อนเสียง โดยเพิ่มความละเอียดของท่วงทำนอง ลักษณะนี้มักใช้ในตอนจบของท่อนเพลง

20. “โยกเสียง” หมายถึง การทำเสียงสูงๆ ต่ำๆ ในระดับเสียงเดิม กลับไปกลับมาหลายๆ ครั้ง จนกว่าจะหมดทำนอง

“โยกเสียง” หมายถึง การขับร้องที่ใช้เสียงเอื้อนตั้งแต่ 2 เสียงขึ้นไปเคลื่อนไปมาจากซ้ำไปหาเร็ว

“โยกเสียง” หมายถึง เป็นวิธีการเอื้อนเสียงหนึ่ง โดยการสลับเสียงไปมาอย่างต่อเนื่อง มีการผ่อนเสียงบ้างเพื่อให้เกิดความไพเราะ

21. “โยนเสียง” หมายถึง การทำเสียงให้แกว่งไปมาจากเสียงหนึ่งไปยังอีกเสียงหนึ่งและกลับมาเสียงเดิมให้ลงตามจังหวะ โยนเสียงนี้มีไว้เพื่อเป็นที่พักของเพลงบางตอน และเปิดโอกาสให้ผู้ร้องหรือผู้แต่งเพลงได้ประดิษฐ์ทำนองดัดแปลงออกไปตามความพอใจ จะสั้นจะยาวเท่าใดก็ได้ เพียงแต่เมื่อสุดท้ายของการพลิกแพลงไปแล้ว ให้มาตกที่เสียงอันเป็นความประสงค์ของโยนเสียงตอนนั้นเท่านั้น

“โยนเสียง” เป็นบทบาทหน้าที่ของเครื่องดนตรีมากกว่าร้อง จึงไม่มีข้อมูล หากแต่ร้องก็เป็นส่วนหนึ่ง

“โยนเสียง” เป็นวิธีการเอื้อนเพื่อเชื่อมคำร้องหรือการเอื้อนให้ร้อยรัดติดต่อกัน โดยการออกเสียงจากเสียงหนึ่งไปยังอีกเสียงหนึ่ง เน้นให้มีน้ำหนักเสียง และกระแทกเสียงในบางตอนให้เหมาะสม ส่วนมากมักใช้เพลงสำเนียงมอญ

22. “รวบเสียง” หมายถึง การทำเสียงช่วงท้ายของทำนองเพลงจากการดำเนินทำนองร้องในจังหวะเร็ว โดยสะดุดเสียงแล้วปล่อยทำนองต่อไปให้ช้าลง

“รวบเสียง” หมายถึง การร้องเอื้อน 3 เสียง เริ่มจากเสียงที่ 1 ผ่านเสียงที่ 2 โดยเร็ว และยืนอยู่ในเสียงที่ 3

“รวบเสียง” หมายถึง วิธีการร้องและการเอื้อนตั้งแต่ 2 เสียงขึ้นไปให้กระชับแน่นและตรงจังหวะเพื่อแสดงอารมณ์เพลง ส่วนมากใช้ในเพลงที่มีจังหวะเร็ว

23. “ลักจังหวะ” หมายถึง การร้องซึ่งดำเนินไปโดยไม่ตรงจังหวะ เสียงที่หนักหน้าจะลงตรงจังหวะ ก็ทำให้ตกลงในที่อื่นซึ่งไม่ตรงจังหวะ แต่การกระทำนี้เป็นการกระทำโดยเจตนาเพื่อให้เกิดความไพเราะหรือเร้าอารมณ์

“ลักจังหวะ” หมายถึง การขับร้องที่วางคำและทำนองลงก่อนถึงจังหวะ

“ลักจังหวะ” หมายถึง วิธีการร้องที่เจตนาออกเสียงคำร้องหรือเอื้อนก่อนจังหวะตกเพื่อให้เกิดความไพเราะ

24. “ย่อยจังหวะ” หมายถึง การร้องซึ่งประดิษฐ์ทำนองให้เสียงที่ควรจำตกลงตรงจังหวะไปตกหลังจังหวะ เมื่อเป็นเช่นนี้ทำนองของประโยคนั้นก็จะยาวกว่าประโยคธรรมดา

“ย่อจังหวะ” คือ การขับร้องที่วางคำและทำนองลงหลังจังหวะ

“ย่อจังหวะ” หมายถึง วิธีการร้องที่เจตนาออกเสียงคำร้องหรือเอื้อนหลังจังหวะตก เพื่อให้เกิดความไพเราะ ส่วนมากจะใช้ในคำร้องหรือเอื้อนทำยวรรคเพลง

25. “ล่องหน้า” หมายถึง การร้องซึ่งประดิษฐ์ทำนองให้เสียงที่ควรจะตกลงตรงจังหวะไปตกก่อนจังหวะ

“ล่องหน้า” มีความหมายเดียวกับคำว่า ลักจังหวะ

26. “เลื่อนไหล” หมายถึง การเอื้อนเสียงเปล่าไปตามทำนองเพลง

“เลื่อนไหลเสียง” หมายถึง การขับร้องที่เปล่งเสียงเอื้อนอย่างต่อเนื่องจากระดับเสียงสูงมาหาระดับเสียงต่ำ

“เลื่อนไหล (ขึ้น-ลง)” เป็นวิธีการขับร้องหรือเอื้อนที่เจตนาลากเสียงจากระดับเสียงต่ำไปหาเสียงสูง หรือจากระดับเสียงสูงไปหาเสียงต่ำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ส่วนมากใช้ในเพลงสำเนียงมอญ

27. “เสียงสะดุด” หมายถึง การทำเสียงให้กระทบกันเหมือนสะดุดเพียงเบาๆ ในระหว่างเสียงว่างเล็กๆ น้อยๆ สำหรับใช้สอดแทรกหรือปรุงแต่งให้มีวรรคตยิ่งขึ้น

28. “เสียงปริบ” หมายถึง การปฏิบัติการเอื้อนเสียงหนึ่งไปอีกเสียงหนึ่ง เสียงที่ 1 จะเป็นเสียงหนัก เสียงที่ 2 จะเป็นเสียงเบา

29. “ผ่านเสียง” หมายถึง การขับร้องที่ใช้เสียงเอื้อนจากเสียงหนึ่งอย่างต่อเนื่องไปยังอีกเสียงหนึ่ง “เลื่อนไหลและผ่านเสียง” มีความสัมพันธ์กัน มีหน่วยเสียงที่ลำดับกันหรือชิดกันไป การผ่านเสียงจะอาศัยการเลื่อนไหล โดยให้เลื่อนไหลบนเสียงต่างๆ โดยเสียงต่อเนื่องกันไม่ขาดเสียง

30. “หางเสียง” หมายถึง การใช้เสียง “หือ” ใช้เฉพาะท้ายเสียงอักษรสูง และใช้เป็นหางเสียงของเอื้อนหรือใช้ในตอนสุดวรรคสุดตอนของเพลง

“หางเสียง” หมายถึง การลากเสียงให้สูงขึ้นจากเสียงเดิมเพียงเล็กน้อยในตอนท้ายของคำร้องหรือการเอื้อน เพื่อให้คำชัดเจนหรือไพเราะยิ่งขึ้น

31. “เหินเสียง” หมายถึง การทำเสียงให้เลื่อนไหลจากต่ำไปหาสูงมีลักษณะคล้ายคลึงกับการช้อนเสียง

32. “โหนเสียง” หมายถึง การทำเสียงเอื้อนให้เลื่อนไหลจากระดับเสียงสูงเดิมให้สูงขึ้นไปอีก ส่วนใหญ่จะใช้กับเพลงที่มีอารมณ์เศร้า ประเภทเพลงทยอย

33. “เสียงลอย” หมายถึง การร้องที่มีเสียงไม่ถึงเสียงสูง หรือระดับเสียงต่ำกว่าเสียงที่กำหนด เป็นลักษณะของการร้องที่ไม่ถูกต้อง

“เสียงลอย”เป็นวิธีการลากเสียงยาว ส่วนใหญ่จะใช้กับระดับเสียงสูง

“เสียงลอยจังหวะ” เป็นวิธีการขับร้องที่ลากเสียงจนกว่าจะครบจังหวะหน้าทับหรือรอให้ตกจังหวะหน้าทับก่อนแล้วจึงร้องคำต่อไป นิยมใช้กับเพลงหน้าทับทยอย

34. “เสียงอาศัย” หมายถึง ความพยายามใช้เสียงของผู้ขับร้อง ที่จะใช้เสียงสูงกว่าระดับเสียงจริงของแต่ละบุคคล โดยเปล่งเสียงออกจากปากและจมูก ทำให้เสียงที่ออกมาเบากว่าปกติ จะใช้ต่อเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น

35. “ล่อนผิวลม” หมายถึง เสียงที่ใช้สอดแทรกในระหว่างเสียงที่ว่างน้อยๆ เสียงเบาว่าครั้นแทรกอยู่ในเสียงปรียบ เป็นเสียงนิดๆ

“ล่อนผิวลม” หมายถึง การร้องที่อ่อนเสียงหนักเบาใช้ในขณะอื่นไปรับคำ

36. “อมเสียง” หมายถึง การออกเสียงตรีเป็นเสียงอ้อและเสียงฮือ (ช่วงเท่า)

“อมเสียง” หมายถึง ลักษณะคำร้องของคำบางคำที่ต้องใช้วิธีการหุบปากเก็บเสียงแล้วระบายเสียงออกจากจมูกเป็นบางส่วน เพื่อไม่ให้เสียงขาดและทำให้เกิดอารมณ์เพลง

37. “ปั้นคำ” หมายถึง การบังคับเสียงตกแต่งคำร้องให้ไพเราะกลมกล่อมชัดเจน

38. “เสียงลงทรวง” เป็นเทคนิคการใช้เสียงที่เลื่อนไหล จากลำคอสู่ออก เป็นทักษะที่เกิดจากเสียงต่ำ

“เสียงลงทรวง” หมายถึง วิธีการขับร้องที่เกิดจากการออกเสียงจากลำคอลลงทรวงออกแล้วเปล่งออกมา เพื่อเกิดอารมณ์ต่างๆ นิยมใช้ในเพลงสำเนียงมอญและทำนองแหล่

39. “เสียงพริ้ว” เป็นเทคนิคการทำเสียงที่ใช้ถ้อยคำชัดเจนไพเราะขึ้น คล้ายสะบักแต่เบาและนุ่มนวลกว่า

“เสียงพริ้ว” หมายถึง วิธีการขับร้องที่ทำให้หางเสียงเกิดความสั้นไหวและแผ่วลงเล็กน้อย

40. “ร่อนใบไม้ร่วง” หมายถึง เสียงที่ค่อยๆ เลื่อนไหลจากเสียงสูงลงมาหาเสียงต่ำ ไปสู่เสียงทำนองหลัก

“ร่อนใบไม้ร่วง” หมายถึง การขับร้องที่ใช้วิธีการสลับเสียงเป็นช่วงๆ โดยเริ่มจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ หรือจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูงโดยลากเสียงตัวสุดท้ายของแต่ละช่วงให้ยาว

41. “สลับเสียง” หมายถึง การทำเสียงตั้งแต่ 3 เสียงขึ้นไปในตอนท้ายบางช่วงของการเอื้อนให้ต่อเนื่องกันอย่างรวดเร็ว

“สลับเสียง” หมายถึง วิธีการขับร้องที่ทำให้เกิดเสียงจากเดิม ตั้งแต่ 3 เสียงขึ้นไปอย่างรวดเร็วในส่วนท้ายของหางเสียง

42. “ทิ้งเสียง” หมายถึง การจบคำร้องโดยไม่มีเสียงเอื้อนต่อท้าย

“ทิ้งเสียง” เป็นวิธีการขับร้องที่เน้นคำร้องเป็นคำๆ แต่ให้มีความไพเราะ

43. “บีบเสียง” เป็นวิธีการขับร้องที่เกิดจากการเกร็งที่กรามหรือช่วงท้องเพื่อแก้ปัญหาการขับร้องให้เสียงสูงตรงกับเสียงที่ต้องการ จะคล้ายเสียงอาศัยหรือเสียงผี

44. “กนกคอ” เป็นวิธีการขับร้องที่ใช้การเอื้อนลูกคอให้มีความไพเราะเหมือนเป็นกลเม็ดอย่างหนึ่ง

45. “ประดิษฐ์คำ” เป็นวิธีการออกเสียงให้ไพเราะ

46. “สำเนียงเพลง” เป็นบทเพลงที่มีทำนองหรือลีลาที่สื่อความหมายถึงชาติพันธุ์

สุกรี เจริญสุข (2530) การประชุมเชิงวิชาการและสัมมนาเส้นทางเพลงลูกทุ่งไทย ในหัวข้อเรื่อง “แนววิเคราะห์เพลงพื้นบ้านกับเพลงลูกทุ่ง” ได้กล่าวไว้ว่า เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงของชาวบ้านสมัยพัฒนาแล้ว คำว่า “เพลงลูกทุ่ง” นั้น เพิ่งได้ถูกนำมาใช้เมื่อปี พ.ศ.2507 ในรายการวิทยุและโทรทัศน์ในสมัยนั้น เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่เกิดขึ้นจากการผสมผสานกันระหว่างหลายวัฒนธรรมด้วยกัน เช่น วัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมพื้นเมือง วัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นเพลงที่มีลีลาจังหวะพื้นบ้าน เน้นความสนุกสนานครึกครื้นเป็นสำคัญ
2. ทำนองเพลงลูกทุ่งเป็นทำนองเพลงง่าย ๆ สั้น ๆ ซ้ำ ๆ แบบทำนองพื้นบ้าน
3. เนื้อร้องจะเกี่ยวกับเรื่องวิถีของสังคมชาวบ้าน ไม่มีการใช้คำชั้นสูง ส่วนมากนิยม

บรรยายเกี่ยวกับธรรมชาติ ชีวิต ความตลกขบขัน ฯลฯ

4. สำเนียงที่ใช้ในการขับร้อง ถ่ายทอดอารมณ์เป็นสำเนียงพื้นบ้าน มีลักษณะเด่นในการใช้ลูกคอและการเอื้อนเสียงเป็นสำคัญ

5. เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการบรรเลงเพลงลูกทุ่งแล้วแต่สะดวก แต่ที่สำคัญคือเครื่องประกอบจังหวะ เช่น กลองชุด กลองคองโก ฉิ่ง ฉาบ เป็นต้น

6. การเรียบเรียงเสียงประสาน จะสืบทอดมาจากเพลงพื้นบ้านมีลักษณะคล้าย ๆ เพลงแนวเดียว คือ อาศัยแนวทำนองของเนื้อร้องเป็นหลัก

7. การถ่ายทอดอารมณ์เพลง อาศัยเนื้อร้องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงด้วยความซาบซึ้งกินใจ ไม่เสแสร้ง

ซึ่งได้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับที่ อเนก นาวิกมูล (2527: 62) ได้กล่าวถึงลักษณะของเพลงลูกทุ่งไว้ว่า ความเป็นเพลงลูกทุ่ง คือเพลงอย่างที่มีลักษณะเปิดเผย ร้องง่ายเข้าใจง่าย พูดได้ทุกแง่ทุกมุมไม่ปิดบังตัวเองเนื้อหามีหลากหลาย นักร้องเพลงลูกทุ่งหลายคนที่เคยคลุกคลีอยู่กับเสียงเพลง ที่เป็นความบันเทิงอย่างชาวบ้านมาก่อน เช่น ลีเก ลำตัด เพลงเรือ เพลงฉ่อย เพลงแหล่ ด้วยเหตุนี้เองเรารู้สึกได้ว่าเพลงลูกทุ่งกับเพลงพื้นบ้านพื้นเมืองที่คล้ายคลึงกัน และมีลักษณะร่วมปรากฏอยู่มากเป็นมิติสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว เพลงลูกทุ่งจึงมีลีลาของเพลงพื้นบ้านพื้นเมืองอยู่เนื่อง ๆ ทั้งที่นำมาขับร้องโดยตรงและนำมาปรุงเสริมเติมแต่งตามแนวโน้มใหม่ ในแนวเดียวกับ สุกรี เจริญสุข (2532: 94) ได้กล่าวถึงเพลงลูกทุ่งไว้ว่า เป็นลีลาเพลงที่ดัดแปลงมาจากเพลงพื้นบ้าน เป็นเพลงของชาวบ้าน ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ ๆ คือ เป็นเพลงที่มีลีลา และจังหวะแบบพื้นบ้าน เน้นความสนุกสนานครึกครื้นเป็นสำคัญ ทำนองเพลงลูกทุ่งเป็นทำนองเพลงง่าย ๆ สั้น ๆ ซ้ำ ๆ แบบทำนองเพลงพื้นบ้าน เนื้อร้องเป็นเรื่องของชาวบ้าน พูดกันอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีสำนวนวิจิตรพิสดารนิยมเขียนชมธรรมชาติ บรรยายชีวิต ความตลกขบขัน เสียดสีสังคม สำเนียงที่ใช้ในการขับร้อง ถ่ายทอดอารมณ์เป็นสำเนียงพื้นบ้าน มีลักษณะเฉพาะในการใช้ลูกคอ และการเอื้อนเสียง สำเนียงเป็นสำคัญ เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการบรรเลงเพลงลูกทุ่ง แล้วแต่สะดวก แต่ที่สำคัญ คือ เครื่องประกอบจังหวะ เช่น กลองชุด กลองคองโก ฉิ่ง ฉาบ การเรียบเรียงเสียงประสาน จะสืบทอดออกมา

จากเพลงพื้นบ้าน มีลักษณะคล้ายๆ เพลงแนวเดี่ยว คือ อาศัยแนวทำนองของเนื้อร้องเป็นหลัก การถ่ายทอดอารมณ์เพลง อาศัยเนื้อร้องที่เกี่ยวกับชีวิตจริงด้วยความซาบซึ้งกินใจ ไม่เสแสร้ง อารมณ์ซื่อๆ ซึ่งสอดคล้องกับ กวีรัตน์ คุณาภัทร (2532: 82) ได้กล่าวถึงเพลงลูกทุ่งไว้ว่า มีเพลงลูกทุ่งส่วนหนึ่งที่มาจากเพลงพื้นบ้าน เพราะมีหลายลักษณะที่นำมาจากเพลงพื้นบ้าน เช่น ลีลาการขับร้องที่ขัดถ้อยขัดคำ การเล่นลูกคอ การร้องที่มีเนื้อหาตรงไปตรงมาตลอดจนการหยิบยืมทำนองและฉันทลักษณ์มาดัดแปลงเป็นเพลงลูกทุ่ง สมโรจน์ สวัสดิกุล (2518: 19) กล่าวว่า เพลงลูกทุ่งเกิดขึ้นเพราะเพลงไทยสากล มีทำนองและเนื้อร้องที่เข้าใจยาก ตลอดจนประสบความสำเร็จอย่างมากในเรื่องภาษานักแต่งเพลงจึงนำเอาเพลงพื้นเมืองมาดัดแปลงใส่เนื้อร้องง่ายๆ กล่าวถึงชีวิต ธรรมชาติ ตลกขบขัน เยาะเย้ยสังคม พ้อรัก วรรณคดี ให้คิดสนใจ เพลงลูกทุ่งจึงน่าจะเป็นสื่อสัมพันธ์อันดีในการเข้าถึงประชาชน

เจนภพ จบกระบวนวรรณ (2530: 32) นักอนุรักษ์เพลงลูกทุ่งได้แสดงทรรศนะไว้ว่า ความโดดเด่นของเพลงลูกทุ่งอยู่ที่คำร้องและลีลา คือการเล่นลูกคอ ลูกเอื้อน อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักร้องลูกทุ่งแต่ละคน เมื่อพูดถึงพื้นฐานของคนไทยนั้น ถึงอย่างไรก็คือ คนชนบทและมีพื้นเพมาจากอาชีพเกษตรกร เพลงลูกทุ่งนั้นจะว่าไปแล้วก็เป็นเพลงไทยแท้ๆ ที่ผูกติดอยู่กับชีวิตของคนไทยมาแต่อดีตแต่อดีต เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วก็ไม่เห็นว่าจะต้องตั้งข้อรังเกียจหรือดูถูกดูแคลนอะไรกันเลย ซึ่งคล้ายกันกับที่ ประสิทธิ์ เลียวศิริพงศ์ (2530: 44-46) กล่าวไว้ว่าศิลปะในการประพันธ์คำร้องสรุปได้ว่า ถ้าใช้องค์ประกอบของดนตรีเป็นฐานในการพิจารณาจะพบว่า ภาษากับดนตรีนั้นเป็นเสมือนญาติสนิทกันทีเดียวเนื่องจากเสียงของดนตรีทุกเสียง ก็คือองค์ประกอบของเสียงในภาษาด้วย ศิลปะแห่งการเรียบเรียงเสียง ดนตรีที่ดี ศิลปะแห่งการเรียบเรียงถ้อยคำที่ดี คือการใส่ความงามให้แก่ธรรมชาติและหน้าที่ของสองสิ่งนั้น และเราเรียกขานงานในลักษณะนี้ว่าการประพันธ์ ดังนั้นเพลงหรือดนตรีที่มีการขับร้อง (Vocal Music) จึงเป็นการรวมเอาบทประพันธ์ทางดนตรีและภาษาเข้าไว้ด้วยกัน ได้ผลงานที่เป็นการนำเสนอเรื่องราวความรู้สึก อารมณ์และบรรยากาศนั่นเอง เพลงที่ดีจึงควรเป็นเพลงที่มีความงามทั้งดนตรีและภาษา โดยความงามนั้นต้องมีความสอดคล้องกันด้วย ถนอม งามสมทรัพย์ (2542: 210-211) ได้อธิบายถึงหลักในการแต่งเพลงไว้ว่า การแต่งเพลง 3 วิธีคือ แต่งเนื้อเพลงก่อน โดยใช้เนื้อเพลงสื่อความหมาย และมีความเป็นไปได้ตามความประสงค์ แต่งทำนองก่อน โดยวิธีฮัมเสียง หรือ ใช้เครื่องดนตรีประกอบการเคาะจังหวะวิธีนี้ได้ทำนองที่ไพเราะ แต่งเนื้อร้องและทำนองไปพร้อมๆ กัน การแต่งวิธีนี้ ผู้ประพันธ์ต้องเป็นผู้ที่มีอารมณ์เพลงหรือไม่ก็ต้องเป็นนักดนตรีมาก่อน ตรงกับกับ พูนพิศ อมาตยกุล (2532: 95) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งไว้ว่า เพลงลูกทุ่งได้ให้ปรัชญาชีวิตอย่างเป็นเลิศอยู่มากมายหลายบทเพลง ส่วนใหญ่รู้จักเฉพาะนักร้อง แต่ไม่ค่อยมีคนรู้จักผู้แต่งเนื้อร้องเพราะนักจัดรายการเพลงไม่ได้ช่วยประชาสัมพันธ์มากนัก เพลงลูกทุ่งนั้นมีความดีอยู่ประการหนึ่งที่โดดเด่นและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ คือ การนำเอาเพลงไทยเดิมไปใช้ในเพลงลูกทุ่ง ซึ่งช่วยให้เพลงไทยเดิมมีแนวทางในการเผยแพร่ได้อีกทางหนึ่ง นับว่าเป็นการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมประจำชาติที่เป็นรูปธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิตยา อรุณวงศ์. (2547: 201) ในปฏิญญาฉบับเรื่อง ศึกษาชีวประวัติและวิธีการขับร้องของ รวงทอง ทองลั่นทม ได้ศึกษาชีวประวัติและวิธีการขับร้องของ รวงทอง ทองลั่นทม ผลการวิจัยพบว่า รวงทอง ทองลั่นทม เกิดในวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ.2480 ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อเกิดขึ้นมาได้เพียง 2 ปี คุณแม่ก็ได้เสียชีวิตลง รวงทองจึงได้ย้ายเข้ามาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร โดยได้อาศัยอยู่กับคุณยาย รวงทองได้จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนขัตติยานีผดุง กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ.2499 ได้เข้าเป็นเด็กฝึกหัดร้องเพลงที่กรมประชาสัมพันธ์ ในปี พ.ศ. 2500 ได้รับราชการในตำแหน่งนักร้องของกรมประชาสัมพันธ์ และในช่วงเวลานี้เอง รวงทอง ทองลั่นทม ได้บันทึกแผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง และการแสดงไว้มากมาย ทำให้มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของประชาชนตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ในปี พ.ศ.2506 รวงทอง ได้ลาออกจากกรมประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นนักร้องอาชีพแบบเต็มตัว ได้ออกร้องเพลงตามงานต่าง ๆ และได้ร่วมขับร้องให้กับวงดนตรีสุนทราภรณ์ รวงทอง ทองลั่นทม ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณจากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน 2 ครั้ง รับพระราชทานใบโพธิ์ทองคำจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในฐานะนักร้องผู้เผยแพร่ภาษาไทยได้ชัดเจนถูกต้อง และได้รับการคัดเลือกเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้องเพลงไทยสากล) ประจำปีพุทธศักราช 2539 เรื่องของวิธีการขับร้องของ รวงทอง ทองลั่นทม นั้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกนำผลงานที่เป็นเพลงที่มีจังหวะช้าจำนวน 20 เพลง ได้พบว่าคุณลักษณะในการขับร้องเพลงช้า ๆ ไปของ รวงทอง ทองลั่นทม นั้น จะมีการใช้เสียงร้องกว้างและลึก อีกทั้งการเปล่งเสียงขับร้องแต่ละคำมีความชัดเจน ประณีต เป็นเสียงตรงที่มีการเอื้อนแบบเพลงไทยเดิม และใช้เทคนิคพิเศษหลายอย่างในการร้องเพลง ซึ่งทำให้มีความไพเราะและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะเป็นของตนเอง

อรรณพ วรวานิช (2547: 188) ในปฏิญญาฉบับเรื่อง ศึกษาชีวประวัติและวิธีการขับร้องของ ศรีสุตา รัชตะวรรณ ผลการวิจัยพบว่า ศรีสุตา รัชตะวรรณ เกิดเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2473 ที่จังหวัดยะลา จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 ที่โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เหตุที่ต้องเดินทางย้ายถิ่นฐานเป็นเพราะว่ามีความจำเป็นต้องย้ายตามบิดาไปตามจังหวัดต่าง ๆ เพราะบิดาได้รับราชการเป็นอัยการ ศรีสุตา รัชตะวรรณ นั้น เคยประกอบอาชีพเป็นพนักงานเสมียนที่กรมไปรษณีย์กลาง ขับร้องและเล่นละครวิทยุคณะจารุกนก ต่อมาในปี พ.ศ. 2495 ได้สอบเข้ารับราชการในตำแหน่งนักร้องกรมประชาสัมพันธ์ ในช่วงนี้เอง ศรีสุตา รัชตะวรรณ ได้มีการบันทึกแผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง และผลงานการแสดงมากมาย ทำให้เกิดมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของประชาชน ในปี พ.ศ.2534 ได้เลื่อนขึ้นเป็นหัวหน้าฝ่ายบันเทิง กรมประชาสัมพันธ์ จนเกษียณอายุราชการ รวมอายุราชการทั้งหมดได้ 39 ปี ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณจากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก และได้รับเกียรติคุณอันสูงสุดของชีวิตข้าราชการ คือ เครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย ชั้นที่ 2 ชื่อทวีติยาภรณ์พระราชทาน ส่วนทางด้านวิธีการขับร้องเพลงของ ศรีสุตา รัชตะวรรณ นั้น ผู้วิจัยได้นำผลงานเพลงจำนวน 18 เพลง เป็นเพลงในจังหวะเร็ว

พบว่า การขับร้องของ ศรีสุตา รัชตะวราภรณ์ มีลักษณะการขับร้องเสียงหนึ่ง เสียงตรง เสียงเต็ม เปล่งเสียงถ้อยคำอย่างชัดเจน มีน้ำเสียงที่ใสและแหลมสูง ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ อีกทั้งยังมีการใช้เทคนิคพิเศษในการขับร้อง ทำให้บทเพลงที่ ศรีสุตา รัชตะวราภรณ์ ขับร้องนั้น มีความไพเราะยิ่งนัก

จินตนา ดำรงค์เลิศ (2532) ในเอกสารวิจัย เรื่อง วิวัฒนาการและองค์ประกอบของเพลงลูกทุ่ง ผลการวิจัยพบว่า วิวัฒนาการของเพลงลูกทุ่งในยุคแรกๆ ก่อนที่จะมีคำเรียกว่าเพลงลูกทุ่งในปี พ.ศ.2507 และในปี พ.ศ.2507-2513 นั้นจัดได้ว่าเป็นช่วงยุคทองของเพลงลูกทุ่ง เป็นช่วงที่เพลงลูกทุ่งนั้นได้รับความนิยมสูงสุด ในปี พ.ศ.2513-2515 เป็นยุคที่เริ่มมีเพลงลูกกรุงเกิดขึ้น จึงเกิดการแข่งขันกันขึ้นระหว่างเพลงลูกทุ่งกับเพลงลูกกรุง ในปี พ.ศ.2516-2519 ได้เกิดพลังประชาธิปไตยของประชาชน จึงได้เกิดมีแนวดนตรีเพื่อชีวิต ที่แต่งขึ้นเพื่อล้อเลียนนักการเมืองต่างๆ และแนวเพลงเพื่อชีวิตนี้ก็ได้สิ้นสุดลงใน พ.ศ.2519 นี้เอง ต่อมาในปี พ.ศ.2520-2528 เพลงลูกทุ่งเริ่มมีการแข่งขันกันมากขึ้น เกิดค่ายเพลงต่างๆ ขึ้น มีการแสดงคอนเสิร์ตใช้ แสง สี เสียง กันอย่างเต็มที่ มีการประดับประดาชุดของนักเต้นหางเครื่องกันอย่างเต็มที่ และในปี พ.ศ.2528 ความนิยมดนตรีลูกทุ่งแนวเดิมก็ได้เปลี่ยนไป และก็ได้เกิดเป็นดนตรีแบบสรึง แนวยิปซี ร็อค ขึ้นมานิยมในหมู่วัยรุ่นแทน

เอื้อมพร รักษาวงศ์ (2552) ในปริญญาานิพนธ์ เรื่อง ศึกษาบทเพลงของพร ภิรมย์ ผลการวิจัยพบว่า การเกิดของเพลงลูกทุ่งตั้งแต่ปี พ.ศ.2498 เป็นต้นมา ได้พัฒนาการขึ้นเป็นลำดับ และได้รับความนิยมสูงสุดในระหว่างปี พ.ศ.2500-2516 ดนตรีสากลเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เพลงลูกทุ่งเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยมาก โดยใช้เครื่องดนตรีสากลบรรเลงทำนองเพลงไทยเดิมและเพลงพื้นบ้าน ทำให้เพลงไทยมีเสียงแปลกไปกว่าเดิม ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ มาลีณี ไชยชำนาญ (2535) ในปริญญาานิพนธ์ เรื่อง วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของ ชลธิ์ ธารทอง ผลการวิจัยพบว่า การประพันธ์เพลงของ ชลธิ์ ธารทอง นั้นมักชอบเขียนบทเพลงที่มีความยาวประมาณ 4 ท่อนมากที่สุด การประพันธ์มักใช้จำนวนคำไม่แน่นอนใช้การสัมผัสในหลายแบบ นิยมใช้คำและสำนวนใหม่ๆ เสมอ สะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นอยู่และวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตของคนไทยในสังคมชนบทและสังคมเมืองในแง่มุมต่างๆ ด้วยเหตุนี้เองจึงได้นำไปสู่การพัฒนาการของดนตรีลูกทุ่งให้เกิดวงดนตรีต่างมากมาย ซึ่งได้มีความสัมพันธ์กันกับ พงษ์ไชย ไทยวรรณศรี. (2529) ในปริญญาานิพนธ์ เรื่อง วรรณกรรมจากบทเพลงสุนทราภรณ์ ผลการวิจัยพบว่า วงดนตรีสุนทราภรณ์ เป็นวงดนตรีสากลที่ได้พัฒนาบทเพลงมาจากดนตรีหลายแนวผสมผสานกัน มีทั้งเพลงในละครร้องเพลงไทยเดิมเนื้อเต็ม เพลงประกอบภาพยนตร์เสียง เพลงร่ำวง เพลงไทยสากล และเพลงแจ๊ส ครูเอื้อ สุนทรสนาน เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งวงดนตรีขึ้นในขณะที่ท่านได้รับราชการที่กองมหรสพ กรมศิลปากร เดิมใช้ชื่อว่าวงวังหวังดนตรีกรมโฆษณาการ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ.2482 เป็นครั้งแรกใช้นักดนตรีจากอดีตวงไทยฟิล์ม และต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นวงดนตรีสุนทราภรณ์ และได้ใช้ชื่อนี้สืบมาจนปัจจุบัน

ลักษณะ สุขสุวรรณ (2521: 302-303) ได้สรุปผลการศึกษาวิจัย เรื่อง “วรรณกรรมเพลง ลูกทุ่ง” ผลการศึกษาพบว่า

1. เพลงไทยได้คลี่คลายออกเป็นเพลงประเภทต่างๆ ด้วยเหตุผลทางวัฒนธรรมซึ่งเพลงไทยแยกประเภทเป็น

1.1 เพลงพื้นเมือง เป็นเพลงที่ใช้ประกอบการละเล่นในเวลาทำงานอาชีพ หรือ ยามว่างของชาวไทยมาก่อน

1.2 เพลงไทยเดิมเป็นเพลงที่ยอมรับกันว่าไพเราะเต็มไปด้วยศิลปะในการบรรเลงและขับร้องซึ่งเนื้อร้องมักจะตัดตอนมาจากวรรณคดีและบทละครต่างๆ เป็นส่วนใหญ่

1.3 เพลงไทยสากลเกิดขึ้นเพราะรับเอาเครื่องดนตรีสากลเข้ามาบรรเลง

1.4 เพลงไทยลูกทุ่ง เป็นเพลงที่แตกต่างออกไปจากเพลงไทยสากลเรื่องลักษณะการร้องของนักร้องที่ผิดไปจากการร้องเพลงไทยสากล

1.5 เพลงเพื่อชีวิตเป็นเพลงที่พยายามจะนำเอาลักษณะความเป็นพื้นบ้านมาแสดงออกโดยใช้เนื้อร้องเพลงกล่าวถึงการต่อสู้และอุดมการณ์ทางการเมือง

2. เพลงลูกทุ่งมีกำเนิดขึ้นมาเพราะการแสวงหาความอบอุ่นใจของชาวชนบท ที่เข้ามาประกอบอาชีพในเมืองหลวง เพื่อให้คลายความคิดถึงบ้าน จึงมีลักษณะต่างๆ ที่แสดงความเป็นชนบท เช่น การขับร้อง เนื้อร้อง มีเครื่องดนตรีน้อยชิ้นที่มาประกอบ แต่ยังมีได้แบ่งแยกเป็นกลุ่มของตน

3. เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่มีลักษณะผสมผสานกัน ระหว่างเพลงไทยเดิม เพลงพื้นบ้าน และเพลงอื่นๆ เช่น เพลงตะวันตก เพลงของประเทศเพื่อนบ้านบ้าง เห็นได้จากทำนอง เนื้อร้องและลักษณะเบ็ดเตล็ดอื่นๆ แต่เพลงลูกทุ่งก็มีลักษณะเฉพาะตัวบางประการที่น่าสนใจ เช่น การสร้างเนื้อร้องในลักษณะที่ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ขึ้น การแทรกบทเจรจา และเสียงหัวเราะ แต่งคำร้องที่มีเนื้อหันทะเลาะเป็นต้น

4. สาระของเพลงลูกทุ่งมีครบทุกประเภท คือ กล่าวถึงความรักทั้งที่เป็นความรักส่วนรวม คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความรักส่วนตัว คือ ความรักระหว่าง พ่อ แม่ ลูก ความรักระหว่างหนุ่มสาว ซึ่งก่อให้เกิดความสุขและความทุกข์ การสอนจริยธรรมอย่างน่าสนใจ การกล่าวถึงชีวิตชนบทในแง่มุมต่างๆ ปัญหาสังคม เช่น ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพ เศรษฐกิจ การแบ่งชนชั้น เป็นต้น การบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งเหตุการณ์ปัจจุบันและเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์บางตอนตลอดจนอารมณ์ขัน ดังนั้นเพลงลูกทุ่งจึงนับว่าเป็นวรรณกรรมที่ทำหน้าที่บันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ได้ดี

5. การใช้ภาษาในเพลงลูกทุ่งมีลักษณะต่างๆ กันคือ การใช้คำ มีการใช้คำง่ายสะใจเลียนเสียงธรรมชาติและคำอุทาน การซ้ำคำ การเล่นคำ การใช้ถ้อยคำขยายแปลกๆ การเลือกใช้คำที่ไพเราะ ทั้งที่ไพเราะด้วยฉันทลักษณ์และการเลือกซ้ำได้เหมาะสมกับอารมณ์เพลง การใช้คำที่น้อยประวัติ ภาษาถิ่น ภาษาต่างประเทศ คำอริยฐาน คำพังเพยและสุภาษิต คำแสลง ซึ่งการใช้ภาษาไทยเพลงลูกทุ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เพลงลูกทุ่งแพร่หลาย เพราะการใช้ภาษาที่มีทั้ง

ตรงไปตรงมาและตีความ ส่วนมากก็ใช้ภาษาง่ายๆ ทำให้ผู้ฟังเข้าใจตรงกับความหมายที่ผู้ประพันธ์ต้องการ

6. สัมคมกับเพลงลูกทุ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น เพราะลูกทุ่งได้รับอิทธิพลจาก สัมคมในฐานะที่ผู้ประพันธ์เพลงเป็นหน่วยหนึ่งของสัมคม จึงต้องมีปฏิภรียาต่อสัมคมกลุ่มนั้นๆ และ ในขณะที่เดียวกันเพลงลูกทุ่งก็ช่วยแพร่คำนิยมต่างๆ ไปสู่คนในสัมคมอย่างกว้างขวางรวดเร็ว

7. เพลงลูกทุ่งที่ถูกรสนิยมของผู้ฟัง คือ เพลงที่มีเนื้อร้องเกี่ยวกับความรักเหตุการณ์ต่างๆ ในสัมคมและอารมณ์ขัน ส่วนทำนองต้องง่ายๆ เหมาะแก่การจำไปขับร้องต่อ มักนิยมทำนองเพลง ไทยเดิมเพลงพื้นบ้านมาดัดแปลง

บุบผา เมฆศรีทองคำ (2534) ได้วิเคราะห์ “การศึกษาบทบาทของเพลงลูกทุ่งในการ พัฒนาคุณภาพชีวิต: วิเคราะห์เนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2532-2535” เพื่อศึกษาเนื้อหา เพลงลูกทุ่งที่สะท้อนถึงลักษณะสังคมชนบทไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีและค่านิยม ผลการศึกษา พบว่า เนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของสังคมชนบทไทยและค่านิยมของคนไทย ในสังคมชนบท ได้หลายด้าน ส่วนในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวชนบทนั้นสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่6พอสมควร

บุษกร ครุทวงศ์ (2533) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่อง “วรรณกรรมของ พยงค์ มุกดา” เพื่อ ศึกษาลักษณะเนื้อหา ศิลปะการประพันธ์และบทบาทของวรรณกรรมเพลงที่มีต่อสังคม ผล การศึกษาพบว่า พยงค์ มุกดา ได้สร้างผลงานเพลงไว้เป็นจำนวนมาก บทเพลงมีเนื้อหาที่ หลากหลายกว้างขวาง เนื่องจากผู้ประพันธ์เป็นคนมองโลกในแง่ดี ทำให้ไม่มีโลกทัศน์ที่เป็นอคติต่อ บุคคลหรือสิ่งใด ด้านศิลปะการประพันธ์นั้น ส่วนใหญ่มีรูปแบบคล้ายกลอนสุภาพ ส่วนการใช้ ถ้อยคำโวหาร ใช้ได้อย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดอารมณ์สไปตามลีลาภาษาที่ถ่ายทอดออกมา จึงนับได้ ว่ามีคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ และยังมีบทเพลงอีกเป็นจำนวนมากที่มีเนื้อหาสาระอันเป็นประโยชน์ ต่อบุคคล สังคม และประเทศชาติ ดังนั้น วรรณกรรมเพลงของ พยงค์ มุกดา จึงมีคุณค่าทั้งทางด้าน บันเทิงและการสรสร้างสังคมไทย

วินิจ คำแหง (2542) ได้ศึกษาวิเคราะห์ “เพลงลูกทุ่งควาบอยในชุดลูกทุ่งเสียงทอง จำนวน 12 เพลงซึ่งขับร้องโดยเพชรพนมรุ้ง” ผลการศึกษาพบว่า

1. คำร้องส่วนใหญ่ประพันธ์ขึ้นอยู่ในรูปกลอนเพลงและกลอนสุภาพ หรือ กลอนแปด เนื้อหาของบทเพลงทุกเพลง จะมุ่งเน้นให้เกิดภาพลักษณ์ที่มีลักษณะเป็นเพลงลูกทุ่งแบบผสม ระหว่างลูกทุ่งไทย และลูกทุ่งตะวันตก คือคำร้องที่เป็นภาษาไทยจะมีลักษณะสะท้อนให้เห็นถึงชีวิต ในชนบทของไทย ซึ่งเกี่ยวข้องกับธรรมชาติ ความรัก ความสนุกสนาน และคติสอนใจ วิธีการ ประพันธ์เพลงของศิลปินมีอยู่ 2 แบบ คือประพันธ์คำร้องและทำนองขึ้นมาพร้อมๆ กัน ซึ่งวิธีการนี้ จะได้บทเพลงที่มีคำร้องชัดเจน สามารถออกเสียงคำร้องได้ตรงกับสระ หรือวรรณยุกต์ที่บังคับอยู่ได้ และการนำทำนองของต่างประเทศมาใส่คำร้องใหม่เป็นภาษาไทยนั้น จะได้เพลงที่มีคำร้องส่วนใหญ่ ออกเสียงไม่ชัดเจนเต็มที่เพราะถูกทำนองเดิมบังคับอยู่

เพลงในชุดลูกทุ่งเสียงทองทั้ง 12 เพลงนี้ ผู้ประพันธ์ได้พยายามเติมสีสันต่างๆ ลงไป เพื่อให้ได้ลักษณะของดนตรีในแบบลูกทุ่งควาบอย เช่น ลักษณะคำร้องที่เน้นความเป็นลูกทุ่งอย่างเต็มที่ และเครื่องดนตรีที่ให้สำเนียงแบบลูกทุ่งอเมริกัน อีกทั้งสร้างทำนองโห่ขึ้นมาใหม่แสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้ขับร้องตามแบบอย่างเพลงโห่ของต่างประเทศ

ในการประพันธ์ทำนองเพลงขึ้นมาใหม่ของเพลงในชุดลูกทุ่งควาบอย ผู้ประพันธ์ได้ใช้โครงสร้างทำนองแบบเรียบง่ายและใช้โน้ตทำนองต่างๆ (Unessential Notes) เข้ามาตกแต่งให้บทเพลงมีความไพเราะน่าฟัง พร้อมทั้งมีวิธีการพักทำนองเพลง สร้างทำนองเชื่อมช่วงพัก และมีการสรุปจบทำนองให้เป็นไปตามเกณฑ์ทางทฤษฎีดนตรีสากล

2. การเรียบเรียงเสียงประสานของเพลงในชุดลูกทุ่งเสียงทอง จากการศึกษาวិเคราะห์พบว่า มีการใช้คอร์ดง่ายๆ ในรูปของตรัยแอดมาประกอบในทำนองเพลง ยกเว้นในขั้นตอนมีนัต์จะเพิ่มคู่ 7 เข้าไปด้วย เพื่อความกลมกลืนในการเคลื่อนเข้าหาคอร์ด I คอร์ดต่างๆ ที่นำมาใช้ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบพื้นต้น ส่วนในรูปแบบพลิกกลับจะมีใช้น้อยมาก ในบทเพลงทั้งหมดได้ใช้การเคลื่อนที่ของคอร์ด การจัดวางรูปคอร์ด การจัดวางเครื่องดนตรีให้เหมาะกับหน้าที่ต่างๆ การพักประโยคเพลง และการสรุปจบบทเพลงเป็นไปตามทฤษฎีดนตรีสากลทั้งสิ้น และในส่วนที่มีการขับร้องประสานเสียงในบางเพลงพบว่าผู้ประพันธ์จะให้แนวประสานอยู่เหนือแนวทำนองหลักทุกเพลง

3. วิธีการประพันธ์เสียงโห่ ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ พบว่า ผู้ประพันธ์ได้ใช้คำต่างๆ ตามแบบอย่างเพลงโห่ของชาติตะวันตก โดยนำมาดัดแปลงใหม่ให้เข้ากับบทเพลงแบบไทยๆ ที่ประพันธ์ขึ้นมาใหม่ และเสียงที่ใช้ในการโห่เป็นเสียงธรรมชาติผสมกับเสียงนาสิกในบางคำ โดยใช้คู่เสียงประสานประเภทคู่ 6, คู่ 4 และคู่ 8 เป็นหลัก

รูปแบบของเพลง (Form) ผลจากการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่า เพลงในชุดลูกทุ่งเสียงทอง จัดอยู่ในรูปแบบไบนารีฟอร์ม 6 เพลง และจัดอยู่ในรูปแบบเทอร์นารีฟอร์ม 6 เพลงในแต่ละเพลงส่วนใหญ่จะมีการซ้ำท่อน A และบางเพลงจะไม่มีซ้ำใดๆ และรูปแบบในแต่ละท่อนเพลงจะใช้วิธีการในการปรุงแต่งทำนองไม่ซ้ำกันในแต่ละเพลง และจุดเด่นของการปรุงแต่งทำนอง ได้แก่ การอิมโพรไวเซชั่น การผลัดกันบรรเลงเดี่ยว การสอดประสานหยอกล้อกัน การบรรเลงเดี่ยวสลับการโห่ นอกจากนี้แล้วในบทเพลงบางเพลง ยังใช้จังหวะที่นิยมใช้กันในดนตรีประเภทลูกทุ่งควาบอยของตะวันตกมาประกอบด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Research) โดยอาศัยข้อมูลทางวิชาการ จากเอกสารงานวิจัย หนังสือทางวิชาการ เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นบันทึกเสียง วีดิทัศน์ เพื่อให้การวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงดำเนินการศึกษาค้นคว้าโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลชีวประวัติของ ผ่องศรี วรนุช จากสิ่งพิมพ์ (Printed Materials) ดังนี้
 - 1.1 ข้อมูลจากสิ่งพิมพ์ วาสาร บทความ บทวิเคราะห์ บทวิจารณ์ บทสัมภาษณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ผ่องศรี วรนุช
 - 1.2 ข้อมูลจากตำราวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้
 - 1.3 หนังสือเกี่ยวกับประวัติและผลงานของ ผ่องศรี วรนุช
2. ข้อมูลจากเทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ แผ่นเสียง และแผ่นซีดี
3. รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่ชื่นชอบและเป็นแฟนเพลงของ ผ่องศรี วรนุช จากนักดนตรีที่เคยร่วมงานแสดงกับ ผ่องศรี วรนุช

2. ขั้นศึกษาข้อมูล

1. ศึกษาด้านชีวประวัติ ผ่องศรี วรนุช
 - 1.1 สภาพครอบครัว
 - 1.2 การศึกษา
 - 1.3 ชีวิตในวัยเด็ก
 - 1.4 ชีวิตก่อนเข้าสู่อาชีพนักร้อง
 - 1.5 ชีวิตในอาชีพนักร้อง
 - 1.6 ผลงานการขับร้องที่มีชื่อเสียงจนได้รับรางวัล
 - 1.7 ชีวิตในปัจจุบัน
2. ศึกษาวิธีการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช
 - 2.1 การหายใจ
 - 2.2 การเปล่งเสียง
 - 2.3 การฝึกทำนองและจังหวะ
 - 2.4 อารมณ์ของบทเพลง

3. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ด้านชีวประวัติ ผ่องศรี วรนุช
 - 1.1 สภาพครอบครัว
 - 1.2 การศึกษา
 - 1.3 ชีวิตในวัยเด็ก
 - 1.4 ชีวิตก่อนเข้าสู่อาชีพนักร้อง
 - 1.5 ชีวิตในอาชีพนักร้อง
 - 1.6 ผลงานการขับร้องที่มีชื่อเสียงจนได้รับรางวัล
 - 1.7 ชีวิตในปัจจุบัน

2. นำเพลงที่ทรงคุณค่าจนได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย เป็นบทเพลงที่ได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการขับร้องเพลงลูกทุ่งของ ผ่องศรี วรนุช ทั้งหมดจำนวน 9 บทเพลง มาเขียนบันทึกเป็นโน้ตสากลในแนวทำนองหรือแนวคำร้อง พร้อมเนื้อร้องและเทปบันทึกเสียงของทุกเพลงมาเพื่อทำการวิเคราะห์ วิธีการใช้เสียงและวิธีการขับร้องบทเพลงต่างๆ ของ ผ่องศรี วรนุช

- 2.1 การหายใจ
- 2.2 การเปล่งเสียง
- 2.3 การฝึกทำนองและจังหวะ
- 2.4 อารมณ์ของบทเพลง

4. ชั้นสรุป

1. สรุปผลการวิจัยการศึกษา
2. นำเสนอผลงานการวิจัยแบบเชิงพรรณนาวิเคราะห์
3. ข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและหาข้อมูล โดยทำการศึกษาดังแต่ประวัติความเป็นมาของ ผ่องศรี วรนุช วิธีการขับร้องบทเพลงต่างๆ ที่โด่งดังจนได้รับรางวัลเกียรติยศมากมาย เพื่อเป็นแบบอย่างก่อให้เกิดความรู้อันจะเป็นประโยชน์ในการขับร้องเพลงลูกกรุงจากศิลปินแห่งชาติ ส่งเสริม เผยแผ่ และสืบทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติที่มีคุณค่า ควรยิ่งแก่การหวงแหนตลอดจนเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าแก่คนรุ่นหลังและผู้สนใจต่อไป โดยผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาด้านชีวประวัติ ผ่องศรี วรนุช

- 1.1 สภาพครอบครัว
- 1.2 การศึกษา
- 1.3 ชีวิตในวัยเด็ก
- 1.4 ชีวิตก่อนเข้าสู่อาชีพนักร้อง
- 1.5 ชีวิตในอาชีพนักร้อง
- 1.6 ผลงานการขับร้องที่มีชื่อเสียงจนได้รับรางวัล
- 1.7 ชีวิตในปัจจุบัน

2. ศึกษาวิธีการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช

- 2.1 การหายใจ
- 2.2 การเปล่งเสียง
- 2.3 การฝึกทำนองและจังหวะ
- 2.4 อารมณ์ของบทเพลง

3. นำเพลงที่ทรงคุณค่าจนได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย เป็นบทเพลงที่ได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการขับร้องเพลงลูกทุ่งของ ผ่องศรี วรนุช ทั้งหมดจำนวน 8 บทเพลง มาเขียนบันทึกเป็นโน้ตสากลในแนวทำนองหรือแนวคำร้อง พร้อมเนื้อร้องและเทปบันทึกเสียงของทุกเพลง มาเพื่อทำการวิเคราะห์ วิธีการใช้เสียงและวิธีการขับร้องบทเพลงต่างๆ ของ ผ่องศรี วรนุช

- 3.1 ทำนอง จังหวะ ของบทเพลง
- 3.2 เนื้อหา ความหมายของคำร้อง ของบทเพลง
- 3.3 อารมณ์ของบทเพลง ของบทเพลง
- 3.4 เทคนิคต่างๆ ที่ใช้ในการขับร้อง ของบทเพลง
- 3.5 ช่วงกว้างของเสียง (Range)

1. ชีวิตประวัติ ผ่องศรี วรนุช

ภาพประกอบ 1 ผ่องศรี วรนุช

การศึกษาชีวิตประวัติของผ่องศรี วรนุช ผู้วิจัยจะขอนำเสนอเป็นลำดับขั้น ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน ซึ่งข้อมูลที่ได้ทั้งหมดได้จากการสัมภาษณ์โดยตรงจากผ่องศรี วรนุช บุคคลในครอบครัวของผ่องศรี วรนุช และจากเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมถึงอิทธิพลสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำเสนอเป็นรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 สภาพครอบครัว

นางผ่องศรี วรนุช ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้องลูกทุ่ง) ประจำปี 2535 นางผ่องศรี วรนุช (ชื่อจริงนามสกุลจริง) เกิดเมื่อวันจันทร์ที่ 5 มิถุนายน พ.ศ.2482 ณ เรือนแพริมแม่น้ำเจ้าพระยา ตำบลคู้้งสำเภา อำเภอเมืองนรินทร์ จังหวัดชัยนาท คุณพ่อชื่อจาก อดีตรับราชการเป็นตำรวจเก่าอยู่ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 พ่อจึงต้องย้ายมาอยู่กับครอบครัวที่เรือนแพ อำเภอเมืองนรินทร์ เพื่อช่วยครอบครัวค้าขาย ยามว่างก็ออกหย่อนเบ็ดหากุ้ง หาปลา หาอาหารเลี้ยงลูก ส่วนคุณแม่ชื่อเล็ก เป็นแม่ค้าขายขนมไทยที่ลือชื่อ มีฝีมือในการทำขนมไทยๆ ทำเสร็จแล้วออกขายที่ตลาดในตอนเช้า ตอนกลางคืนก็จะช่วยกันกับลูกๆ ทำขนมไทยแล้วออกขายตามแม่น้ำเจ้าพระยา จนกว่าจะขายหมดก็ดึกตื่นเที่ยงคืนทุกวัน ทำให้ผ่องศรี ไม่มีเวลาทอหนังสือ พักผ่อนไม่เพียงพอ จึงทำให้สุขภาพร่างกายอ่อนแอ ผ่องศรี มีพี่น้องจำนวน 6 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 4 คน ผ่องศรีเป็นคนี่ 5 ทุกคนต่างต้องดิ้นรนเพื่อเอาชีวิตรอด เพราะครอบครัวมีฐานะยากจน พ่อและแม่ของผ่องศรีได้สอนลูกๆ เอาไว้เสมอว่าต้องขยัน อดยากี่เกียจ จะได้เอาตัวรอดไปตลอดรอดฝั่ง พี่น้องของผ่องศรีทุกคนเรียนจบแค่ ป.4

1.2 การศึกษา

ผ่องศรีเองได้เริ่มเข้าโรงเรียนเป็นครั้งแรกที่โรงเรียนวัดศรีสิทธิการาม (วัดแก่นเหล็ก) ไปกลับโรงเรียนด้วยการเดินทำประมาณ 20 กิโลเมตรทุกวัน จนกระทั่งจบชั้น ป.4 ด้วยความที่เป็น

เด็กที่มีความใฝ่ใจในการเรียน จึงได้ร่ำร้องขอแม่เพื่อจะได้เรียนต่อในชั้นที่สูงขึ้น ก็ได้แต่ภาวนาในใจ เพราะเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ จนกระทั่งวันหนึ่งแม่ตอบตกลงยอมให้เรียนต่อ ผ่องศรีถึงกับ น้ำตาไหลออกมาเองไม่ทันรู้ตัว จากนั้นได้เรียนต่อที่โรงเรียนมโนรมย์สุวรรณอนุสรณ์ จนจบชั้น ม.3 และสามารถสอบเข้าเรียนต่อในชั้น ม.4 ได้ที่โรงเรียนแห่งนี้ แต่ชีวิตการเรียนของผ่องศรีนั้นก็ต้องมาหยุดลงที่นี้เอง เนื่องจากฐานะทางบ้านไม่เอื้ออำนวย ไม่สามารถส่งเสียให้เรียนต่อไปได้ จึงต้องจำใจออกจากโรงเรียนทั้งน้ำตา

1.3 ชีวิตในวัยเด็ก

จากที่ผ่องศรีได้ออกจากโรงเรียนแล้วนั้น ในช่วงนี้เองพี่สาวของผ่องศรีได้ออกเรือนไป 2 คน ทำให้แม่ต้องทำงานหนักและลำบากมากขึ้นเพราะไม่มีคนช่วยทำของขาย ผ่องศรีจึงกลายเป็น กำลังหลักในการช่วยเหลืองานที่บ้าน ช่วยพ่อแม่หาเงิน ด้วยการช่วยนำกล้วยไข่ กล้วยน้ำว้า บรรจุนใส่เรือเพื่อให้แม่ไปขายที่ตลาดตอนเช้า บางวันก็ทำขนมถั่วไปขายเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวกัน

1.4 ชีวิตก่อนเข้าสู่อาชีพนักร้อง

ภาพประกอบ 2 ผ่องศรี วรนิช ตอนอายุ 16 ปี

ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตผ่องศรีนั้น หลังจากที่ต้องออกจากโรงเรียนเพราะฐานะทางบ้านไม่เอื้ออำนวยแล้ว ในช่วงนี้เองได้มีคณะละครเร่ของคุณหนูสุวรรณประกาศ ซึ่งเป็นละครชื่อดังจากเมืองเพชรบุรี ซึ่งได้ยกคณะออกเดินทางไปตามตระเวนแสดงในย่านภาคเหนือตอนล่างและภาคเหนือตอนบน วันหนึ่งได้ไปแสดงที่วิกอำเภอมโนรมย์ ผ่องศรีก็ได้ไปดูละครทั้งที่ไม่มีเงินซื้อตั๋วเข้าชม ผ่องศรีได้แต่ยืนเกาะประตูทางเข้าโรงละคร แต่พอดีมีคนรู้จักก็ได้ขอเกาะมือเขาผ่านประตูไป บางวันคนเก็บตั๋วเห็นก็เกาะมือออก ต้องยืนดูด้านนอก โชคดีมีคนสงสารซื้อตั๋วให้ พอหลาย ๆ วัน

ไป ก็เริ่มสนิทกับเจ้าหมวย ซึ่งเป็นตัวละครของคณะคุณหนู เพราะละครคณะคุณหนูนี้ได้เล่นที่อำเภอ มโนรมย์นานประมาณหนึ่งเดือน เจ้าหมวยสงสารเห็นผ่องศรียืนเกาะอยู่หน้าเวทีบ่อยๆ จึงก้มมือ เรียกขึ้นมานั่งข้างฉาก จากนั้นเองผ่องศรีจึงได้มีโอกาสพูดคุยกับเจ้าหมวย เมื่อได้พูดคุยกันเจ้าหมวย ก็ได้นึกสงสารผ่องศรีเป็นอย่างมาก เนื่องจากเห็นว่าเป็นเด็กดี มีความกตัญญู ขยันตั้งใจเรียน แต่ขาดโอกาส จึงได้เอ่ยปากชักชวนให้ผ่องศรีเข้ามาอยู่โรงละครด้วยกัน แต่ผ่องศรีก็ยังไม่กล้าตอบตกลงเพราะเนื่องจากคิดว่าตัวเองนั้นยังเด็กอยู่ คงเข้าไปช่วยทำอะไรไม่ได้มาก คงไม่มีใครมาจ้างเด็กทำงานหรอก แต่เจ้าหมวยก็ได้บอกว่าไม่เป็นไรจะคุยกับคุณหนูให้ ก็เลยนัดผ่องศรีให้มาดูละครในวันรุ่งขึ้นอีกครั้งหนึ่ง โดยนัดให้มาเร็วขึ้นกว่าเดิม ให้ผ่องศรีมาหาที่คณะในตอนบ่ายของวันรุ่งขึ้น เมื่อถึงวันและเวลาที่ได้นัดกันเอาไว้ผ่องศรีก็ได้มาตรงตามเวลานัดด้วยจิตใจที่ตื่นเต้นเป็นอย่างมาก พอมาถึงเจ้าหมวยก็ได้พาไปกราบคุณหนู เมื่อได้พบกับคุณหนูแล้วนั้น คุณหนูก็ได้พูดคุยถามเรื่องครอบครัว เรื่องการเรียน และเรื่องต่างๆ คุณหนูก็ได้บอกกับผ่องศรีว่า ละครแบบนี้มันอยู่ไม่เป็นที่ ต้องเปลี่ยนที่ไปเรื่อยๆ จะอยู่ได้หรือ ผ่องศรีรีบตอบตกลงอย่างไม่ต้องคิด คุณหนูจึงบอกให้ผ่องศรีกลับไปบอกพ่อกับแม่ แล้วให้พ่อกับแม่พามาฝากในวันรุ่งขึ้น รุ่งขึ้นพ่อแม่ของผ่องศรีก็ได้มาฝากผ่องศรีกับคุณหนูตามที่ได้พูดคุยกันเอาไว้ ด้วยความที่เห็นว่าผ่องศรีมีความตั้งใจเป็นอย่างมาก ในการเข้ามาพร้อมกับคณะละคร คุณหนูเลยบอกให้ผ่องศรีเก็บข้าวของมาอยู่กับคณะละครเร็วทันที่ในวันรุ่งขึ้น เพราะว่าวันมะรืนก็ต้องย้ายที่แสดงอีกแล้ว ผ่องศรีนั้นได้มีทั้งความดีใจและความเสียใจพร้อมกันในขณะนั้น เนื่องจากดีใจที่ได้เข้าร่วมคณะละครของคุณหนู ซึ่งก็จะได้มีงานทำ มีเงินใช้สามารถจุนเจือครอบครัวได้ แต่ก็เสียใจที่ต้องจากพ่อแม่พี่น้องไป และไม่รู้ว่าจะเมื่อไรจะได้กลับมาเจอกันอีก จากนั้นไปจะทุกข์จะสุขอย่างไรก็ไม่รู้ แต่ผ่องศรีก็ต้องจำตั้งใจด้วยความจำเป็นเพื่อออกรายได้ส่งให้ครอบครัวซึ่งมีพ่อและแม่ บุคคลอันเป็นที่รักทั้งสองคนจะได้มีความเป็นอยู่ที่สบายขึ้น โดยยอมแลกทุกอย่างกระทั่งความลำบากของตัวเองก็จำยอม ผ่องศรีได้เข้ามาพร้อมกับคณะละครของคุณหนูนี้ในตำแหน่งเป็นเด็กรับใช้ คอยช่วยขนของ คอยวิ่งซื้อของให้กับนักแสดงในคณะ นับได้ว่าเป็นก้าวแรกที่ผ่องศรีได้เข้าสู่วงการนักร้องนักแสดง ถึงแม้ว่าจะเป็นแค่ในฐานะเด็กรับใช้ก็ตาม

1.5 ชีวิตในอาชีพนักร้อง

ภาพประกอบ 3 ผ่องศรี วรนุช กับคุณแม่

เมื่อได้เข้ามาอยู่ในคณะละครเร่ของคุณหนูแล้ว ถึงแม้ว่าจะเข้ามาในฐานะเด็กรับใช้ของคณะ แต่ด้วยความที่ผ่องศรีเป็นคนที่มีความรักในการร้องเพลงเป็นอย่างมาก ประกอบกับมีน้ำเสียงที่โดดเด่น คุณหนูก็ได้สนับสนุนให้ร้องเพลงสลับหน้าม่านบ้าง คอยช่วยวิ่งซักฉากละครบ้าง บางทีก็ได้ออกแสดงเป็นตัวประกอบนิดๆ หน่อยๆ ขยับขึ้นแข็ง แสดงให้เห็นถึงความมีใจรักในสายอาชีพการแสดง ทำให้ผ่องศรีไม่ยอมหยุดนิ่ง มีเวลาว่างเมื่อไรจะฝึกร้องฝึกเต้นระบำประกอบเพลงละครอยู่ตลอดเวลา จนมีความคล่องแคล่ว เมื่อคุณหนูได้สังเกตเห็นถึงความขยันและความสามารถประกอบกับพรสวรรค์ของเด็กคนนี้แล้ว จึงได้ให้โอกาสแสดงอยู่บ่อยๆ ขึ้น จนในที่สุดก็ได้ขยับจากเด็กรับใช้ธรรมดา มาเป็นตำแหน่งตัวประกอบ จากนั้นคุณหนูก็ได้ทดลองให้แสดงเป็นตัวแม่ ในละครเรื่อง “สโนไวท์” เป็นเจ้าหญิงมอริส แสดงคู่กับ ทองพร้อม จอมปลวก เป็นครั้งแรก จากนั้นผ่องศรีก็ได้ฉายแววพรสวรรค์ให้ทุกคนได้เห็นถึงความสามารถในตัวของเขา จากที่เคยเล่นเป็นตัวประกอบขณะนี้ได้ขยับเล่นเป็นตัวนางเอกคือสโนไวท์ ซึ่งบทบาทการแสดงของผ่องศรีนั้นเป็นที่ประทับใจผู้ชมและทุกคนที่ได้พบเห็นและร่วมงานด้วยมาโดยตลอด ในที่สุดจึงได้กลายเป็นนางเอกประจำคณะละครเร่คณะนี้ตลอดมา โดยเป็นนางเอกที่มีอายุน้อยที่สุดของคณะตั้งแต่ออกตั้งคณะมาเลยทีเดียว

หลังจากร่วมคณะละครเร่ได้สักสองปีเศษ ชีวิตของผ่องศรีก็เริ่มผกผันไป เพราะความสามารถ ทำให้มีชื่อเสียงเด่นดังขึ้นมา ก็เริ่มไม่เป็นที่พอใจของหลายคนๆ ที่ไปทับเส้นกันกับเขา

เริ่มเป็นที่ขว้างขว้างตาของรุ่นพี่ที่เคยเป็นตัวเอกมาก่อน เริ่มมีการอิจฉาริษยากัน ถูกกีดกัน กดดัน ถูกตำ ถูกตบตีด้วยไม้กวาด แต่ก็ต้องทนเพราะความยากจน จำเป็นต้องหาเงินส่งให้ทางบ้าน มีอยู่ครั้งหนึ่ง ผ่องศรีถูกแกล้งให้รีดชุดที่ต้องใช้ใส่แสดงเป็นจำนวนหลายชุด แต่ว่าเตารีดของคณะมีอยู่เพียงอันเดียวเท่านั้น ผ่องศรีก็ไดรีดชุดอยู่ได้เพียงสองชุดก็มีผู้หญิงคนหนึ่งเดินออกมาแล่นยื่นดูผ่องศรี แล้วก็พูดจาดูว่ากล่าวผ่องศรีว่ารีดเสื้อผ้าซักผ้าเมื่อไรจะเสร็จสักที คนอื่นรอใช้ก็ตั้งมาก ผ่องศรีก็ได้อธิบายว่าเพิ่งได้เตารีดมารีดเพียงไม่กี่นาทีที่ผ่านมานี้เองเพราะต้องรอดต่อกิวานาน ผู้หญิงคนนั้นก็ได้นำผ่องศรีด้วยถ้อยคำรุนแรงและเดินเข้ามาตบตีทำร้ายร่างกาย ผ่องศรีก็ได้ป้องกันตัวเอง แต่ผู้หญิงคนนั้นก็ไมยอมหยุด ได้พยายามทำร้ายอย่างรุนแรง จนเจ้าหมวยและรัฐจวนเข้ามาช่วย ประคับประคองผ่องศรีเอาไว้แล้วห้ามปราบให้หยุดทะเลาะกัน จึงได้หยุด เจ้าหมวยจึงได้ไปเรียกคุณวัลลภ วิชาชุกร คุณวัลลภที่ทราบเรื่องมานานแล้วว่าผ่องศรีมักถูกคนในคณะที่อิจฉาริษยากันแกล้งเอาบ่อยๆ มาครั้งนี้ถึงขั้นลงไม้ลงมือกันรุนแรงคุณวัลลภกับเจ้าหมวยจึงได้ไปแจ้งตำรวจ ซึ่งผ่องศรีเองก็ได้บอกกับคุณวัลลภและเจ้าหมวยไปแล้วว่าอย่าเอาเรื่องกันเลย ไม่ได้ตั้งใจเรื่องอะไรแต่ขอให้วันไหนที่คณะละครเร่ของคุณหนูคณะนี้ ผ่านไปแถวจังหวัดชัยนาทหรือแถวบ้านของผ่องศรีนั้นก็ขอลงและกลับบ้านดีกว่า แต่ก็ไม่เป็นผล สักพักตำรวจก็มากก็ได้เชิญไปที่โรงพัก ไปถึงโรงพัก ตำรวจก็ได้สอบถามคำของผู้หญิงคนนั้น สอบปากคำไปสักพักคำให้การที่ตำรวจได้รับฟังและได้ตัดสินใจว่าผู้หญิงคนนั้นเป็นฝ่ายผิดอย่างไม่มีข้อกังขา ตำรวจจึงจะจับผู้หญิงคนนั้นเข้าขังคุก เมื่อผ่องศรีเห็นว่าเขาจะติดคุกก็เกิดความสงสารผู้หญิงคนนั้น ไม่อยากให้เขาต้องติดคุกและไม่อยากให้คณะต้องหยุดเล่นละคร จึงได้บอกกับตำรวจว่าไม่เอาเรื่องให้ปล่อยตัวผู้หญิงคนนั้นเถอะ ตำรวจก็เลยยินยอมเนื่องจากเจ้าทุกข์ไม่เอาความแต่ก็ต้องเสียค่าปรับให้กับทางตำรวจ ตำรวจจึงได้ปล่อยตัวกลับไปพอวันรุ่งขึ้นคุณหนูสุวรรณประกาศได้มาที่โรงละครกับนำห่านั่งอยู่ใกล้ๆ กัน สักพักคุณวัลลภก็มาถึง ก็ได้พูดคุยกันและเรียกผ่องศรีให้ไปพบ พอหน้าห่านั่งและคุณหนูเห็นหน้าผ่องศรีเข้าก็ตกใจกัน

ภาพประกอบ 4 ผ่องศรี วรนิช ที่บ้านจังหวัดชัยนาท

ภาพประกอบ 5 ผ่องศรี วรนิช ตอนอายุ 17 ปี

ทั้งคู่ พุดอะไรไม่ออก คุณวัลลภจึงได้บอกให้ผ่องศรีเก็บข้าวของเสื้อผ้า ตัดสินใจพาผ่องศรีเดินทางเข้ามากรุงเทพมหานคร แต่เมื่อเข้ามาในกรุงเทพมหานครนั้นก็ยังไม่สามารถหางานทำได้ คุณวัลลภจึงได้พาผ่องศรีไปอยู่กับพี่ชายของคุณวัลลภที่ตาคลี อยู่กับหมอพิพัฒน์ คุณวัลลภก็ได้บอกว่ายู่ไปก่อนสักเจ็ดแปดวัน ถ้าได้งานทำแล้วจะกลับมารับ ระหว่างที่อยู่บ้านคุณหมอพิพัฒน์นี้ ผ่องศรีก็ได้ช่วยดูแลบุตรของคุณหมอพิพัฒน์ไปด้วย ช่วยซื้อของใช้ต่างๆ ให้ลูกหลานของคุณหมออย่างขยันขันแข็ง รวมถึงทำความสะอาดบ้าน งานบ้านงานเรือนต่างๆ ผ่องศรีไม่เคยขาดตกบกพร่องได้ช่วยงานเป็นอย่างดีมาโดยตลอด จนเวลาผ่านไปนานถึงเก้าเดือน คุณวัลลภก็ยังไม่ติดต่อกลับมา และไม่มีที่ท่าว่าจะมารับตามที่ได้เคยบอกเอาไว้ คุณหมอพิพัฒน์จึงช่วยพยายามติดต่อกับทางญาติเพื่อหาทางติดต่อกับคุณวัลลภ จนกระทั่งวันรุ่งขึ้นคุณวัลลภได้ติดต่อกลับมาแล้วก็ได้พาผ่องศรีเข้ามากรุงเทพมหานคร ได้พาไปรู้จักक्रमงคล อมาตยกุล, ครู ป. ชื่นประโยชน์, ครูไพบุลย์ บุตรขัน คุณวัลลภก็ได้แนะนำให้ผ่องศรีได้กราบทำความรู้จักกับครูทั้งสามท่านและได้แนะนำว่าเด็กคนนี้เสียงดี มารยาทดีเป็นคนสุภาพเรียบร้อย ถ้าหากว่าครูมีงานบันทึกแผ่นเสียงให้แนะนำด้วยว่าเด็กเสียงดี แก้วเสียงใสมีเสน่ห์ ต่อมาได้เจอกับอาจารย์สุวคนธ์น้อย อาจารย์สุได้ถามคุณวัลลภว่าหายไปไหนมานาน คุณวัลลภก็ได้เล่าให้ฟังว่าได้ไปอยู่โรงละครเรมาสองปี ตอนนี้เข้ามากรุงเทพมหานคร อยากหาบ้านเช่าสักหลัง อาจารย์สุก็ได้ติดต่อบ้านเช่าให้ซึ่งก็อยู่ติดกันกับบ้านของอาจารย์สุเอง อยู่ที่โพธิ์สามต้น ย่านตลาดพรานนก เป็นบ้านหลังเดี่ยว ค่าเช่าเดือนละ 120 บาท มีไฟฟ้าให้สองดวง หลังจากนั้นผ่องศรีก็ได้ออกงานกับคุณอาจารย์สุเรื่อยมาเพราะเขาเป็นนักร้อง ส่วนคุณวัลลภบางวันก็อยู่บ้าน บางวันก็ไม่อยู่ออกไปหางานและญาติผู้ใหญ่ที่เขารู้จักเพื่อแนะนำฝากตัวผ่องศรีให้ผู้ใหญ่ได้รู้จักและดูตัวฟังเสียง ต่อมาผ่องศรีก็ได้ย้ายที่อยู่มาอาศัยอยู่บ้านพี่ติ่มข้างวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้ากลี๊ยก บ้านแขก พี่ติ่มเป็นฟลอริชัวร์ชื่อดัง และพี่บุญช่วย (สามีพี่ติ่ม) สงสารผ่องศรี จึงพาไปงานด้วย

เพราะพี่เขามีนงานบ่อยๆ ผ่องศรีก็จะได้มีโอกาสในตรงนั้นบ้าง จะได้มีงานร้องเพลงและมีเงินด้วย ต่อมาเริ่มมีเงินเก็บมาบ้าง ด้วยความเกรงใจที่อาศัยอยู่กับพี่ติ่มมานาน จึงได้ขอย้ายออกมาอยู่กับ คุณอาประเทือง บุญยะประพันธ์ เพราะมีวงดนตรีและทางบ้านของคุณอาประเทืองกับภรรยาได้แบ่งห้องให้พักอยู่ด้วยหนึ่งห้อง และช่วยกันออกค่าน้ำค่าไฟฟ้า หลังจากที่เข้ามาอยู่กับคุณอาประเทือง ได้ไม่กี่เดือน คุณอา ก็ล้มป่วยลงไม่สามารถทำงานดนตรีต่อไปได้ ผ่องศรีจึงได้ย้ายออกมาอยู่สี่แยกบ้านแขก อยู่ในสวน ค่าเช่าเดือนละ 300 บาท น้ำไฟพร้อม อยู่ที่นี่ได้สักสองเดือนผ่องศรีก็ได้มี

ภาพประกอบ 6 ผ่องศรี วรนุช กับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ปี 2508

ความรู้สึกเหงา เพราะไม่รู้จักใครที่กรุงเทพฯ จึงได้เขียนจดหมายกลับไปหาคุณแม่ที่ชัยนาท คุณแม่ จึงได้เข้ามาอยู่เป็นเพื่อนผ่องศรีในกรุงเทพฯ และได้ย้ายมาอยู่บ้านเช่าแถวศรียาน เดือนละ 150 บาท อยู่ที่นี่ได้สักพักก็ต้องย้ายที่อยู่อีกเพราะทางเข้าเป็นซอยลึกและเปลี่ยว เวลาที่กลับจากร้องเพลงในตอนกลางคืนก็มักจะโดนผู้ชายจับไม่จับมือก็เลยกลัว เพราะทำยชอยที่ผ่องศรีเช่าบ้านอยู่นั้น เป็นชอง ผู้ชายที่เห็นผ่องศรีเดินผ่านไปมาคงคิดว่าเป็นผู้หญิงหาเงิน จึงมักโดนลวนลามอยู่เรื่อยทำให้ตัดสินใจย้ายออกมาอยู่แถวบางกระบือ เป็นหอพักสตรีอยู่คนละฝั่งกันกับหอพักชาย จากนั้นเอง ช่วงเวลานี้คือช่วงเวลาที่คุณอาเริ่มหาเงินได้มากขึ้นเพราะมีโอกาสได้ออกงานมากมาย เมื่อมีเงินเก็บแล้วผ่องศรีก็ได้บอกกับแม่ของตนเองว่าหนูสามารถทำงานหาเงินเลี้ยงแม่ให้ได้อยู่ได้อย่างสบายแล้ว ให้แม่ขายเรือนแพเสียแล้วมาอยู่กับผ่องศรี มีอยู่งานหนึ่งผ่องศรีก็ได้ไปร้องเพลงออกงานได้มีเด็กสาวคนหนึ่งเขามาขออยู่กับผ่องศรีด้วย เพราะอยากเป็นนักร้องเหมือนผ่องศรี เธอชื่อแป้ว เป็นเด็กกรุงเทพฯ จึงได้พักอยู่ในห้องเดียวกันสามคน ต่อมาสักปีกว่าๆ น้องชายของผ่องศรีได้เรียน

หนังสือฉบับชั้น ป.4 ได้มาอาศัยอยู่ด้วยเพราะว่าพ่อได้ไปบวชอยู่ที่จังหวัดอุทัยธานี พี่สาวคนที่สี่ไปอยู่กับสามีที่สะพานหินจังหวัดพิจิตร ผ่องศรีจึงต้องเช่าห้องเพิ่มอีกหนึ่งห้อง เพราะห้องเช่าที่นั่นเล็กมาก ไม่สามารถอยู่ได้ครบทุกคน ให้น้องชายกับแม่ได้อยู่ด้วยกัน ส่วนผ่องศรีได้นอนกับแป้ว ผ่านมาอีกหลายปีผ่องศรีก็เริ่มมีเงินเก็บมากขึ้นจึงคิดที่จะหาซื้อบ้านและที่ดินเป็นของตนเองจะได้ไม่ต้องเช่าเขาอยู่จะได้ไม่ต้องย้ายบ้านบ่อยๆ จึงได้ซื้อบ้านที่ซอยวัดยางราคา 15,000 บาท แต่ที่ดินต้องเช่า ก็ได้มีพี่ชาย พี่สาวคนที่สาม พี่เชย หลาน มาอาศัยอยู่ด้วยกันหลายคน แต่ผ่องศรีก็ยังเก็บเงินไว้ต่อไปเพื่อจะได้หาซื้อที่ดินและปลูกบ้านเป็นของตนเองเสียที เพราะเช่าที่อยู่อย่างนี้ถ้าถูกไล่ที่ขึ้นมา ก็จะลำบาก จึงได้มาซื้อที่ดินอยู่ในซอยพาณิชย์ธนบุรี ซื้อที่ดินจำนวน 30 ตารางวา และปลูกบ้านราคา 20,000 บาท แต่ที่ดินในซอยนี้ส่วนมากเป็นสวน รถยนต์เข้าไม่ถึง ต้องเดินตามท้องร่องเพื่อเข้าไป ผ่องศรีได้พักอยู่ที่บ้านหลังนี้นานหลายปีและได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำปี พ.ศ.2508 “เพลงกลับบ้านเถิดพี่” และได้จัดงานฉลองที่ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำที่บ้านหลังนี้เอง จากนั้นประมาณ 15 ปี ความเจริญเริ่มมากขึ้น ถนนหนทางไปไหนมาไหนก็สะดวกสบายขึ้น ผ่องศรีจึงได้เปิดรับงานทั่วประเทศ ทุกภาคทั้งเหนือ อีสาน ตะวันออก ตะวันตก และภาคใต้ จึงทำให้เก็บเงินเก็บทองได้เป็นจำนวนมาก จึงนำเงินมาจ่ายค่าที่ดินที่ในส่วนที่ยังเหลืออยู่ที่ซอยพาณิชย์ธนบุรีนี้จนหมด และได้โอนเป็นกรรมสิทธิ์ของผ่องศรีโดยสมบูรณ์ แต่โชคร้ายเพราะเจ้าของที่นั่นไม่ยอมขายให้ทุกอย่างที่ผ่อนมานานถึง 15 ปีแล้ว เพราะเจ้าของเห็นว่าที่ดินแถวนั้นเริ่มมีความเจริญเข้ามาจากเดิมมาก ผ่องศรีจึงตัดสินใจไปซื้อบ้านแถวบางขุนนนท์ แต่ก็ติดขัดชะงักอีก เพราะว่าเจ้าของบ้านเอาที่ไปจำนองธนาคารไว้ ผ่องศรีจึงพยายามเก็บเงินให้ได้ก่อนโตๆ เพื่อจะได้ซื้อบ้านพร้อมที่ดิน ด้วยเงินสด ไม่ต้องผ่อนเป็นหนี้ใครเขา และความพยายามของผ่องศรีก็เป็นจริงขึ้นมาด้วยความพยายามถึง 19 ปี ได้ซื้อที่อยู่ทีลาดพร้าว หลังการบินไทย

ต่อมาผ่องศรีก็ได้แต่งงานกับ คุณราเชน เรื่องเนตร และก็ทำงานต่อได้อีกพักเดียวก็ต้องหยุดเดินสายเพราะว่าเป็นโรคกระเพาะอาหาร จึงต้องจำใจอำลาวงการดนตรีไป จากนั้นผ่องศรีจึงหันมาเปิดห้องบันทึกเสียงให้คุณราเชน เรื่องเนตร และเปิดร้านขายของชำของตนเอง เปิดห้องบันทึกเสียงได้สักประมาณ 9 ปี ก็เริ่มตามเก็บเงินคนที่มาอัดเสียงที่ห้องอัดได้บ้างไม่ได้บ้าง ทำให้งานตรงนี้เริ่มขาดทุน เพราะมีรายจ่ายสูงทั้งค่าน้ำไฟ ต้องเปิดแอร์ทั้งวัน ลูกน้องอีกสามคน จึงจำเป็นต้องหยุดกิจการไป จึงหันไปร้องเพลงตามคาเฟ่และตามร้านอาหารต่างอีกหลายที่ ร้องเพลงอยู่คาเฟ่หลายปีก็ต้องหยุดเพราะทนกลิ่นควันบุหรี่ไม่ไหว จึงเลิกอาชีพนี้ไป รับเพียงงานรับเชิญไปร้องเพลงตามที่ต่างๆ เป็นครั้งคราวไป

ส่วนโรคกระเพาะซึ่งเป็นโรคประจำตัวของผ่องศรีก็ยังไม่หายขาด แต่ผ่องศรีก็ไม่เคยรู้สึกย่อท้อต่อชะตาชีวิต เงินทองที่เก็บหอมรอมริบก็ค่อยๆ หมดไปเพราะมีแต่รายจ่ายไม่มีรายรับ นอกจากนี้ผ่องศรียังต้องเลี้ยงดูพี่ชายคนโตพี่สาวคนที่สี่และลูกจ้างอยู่ที่บ้านแถวลาดพร้าวเป็นเวลาถึง 24-25 ปี พอฐานะเริ่มดีขึ้นก็ถูกรบกวนจากแฟนใหม่ของคุณราเชนทร์ ซึ่งตกเป็นข่าวทางหนังสือพิมพ์เมื่อหลายปีก่อน ซึ่งตัวผ่องศรีก็ได้โหดกรรมให้ไปนานแล้ว

ด้วยแรงผลักดันของคุณวัลลภ วิชชุกร และประกอบกับक्रमงคฺล อมาตยกุล ให้ความเมตตาสงสาร ด้วยน้ำเสียงอันโดดเด่นของตัวพระองค์เองทำให้ได้มีโอกาสขึ้นร้องเพลงรับเชิญตามวงดนตรีต่างๆ ทั้งๆ ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักและไม่มีชื่อเสียงหรือแม้แต่ยังไม่มียานบันทึกแผ่นเสียงเลยด้วยซ้ำ

วงดนตรีที่พระองค์ได้ขึ้นร้องเพลงรับเชิญในช่วงนั้น เริ่มจากวงแรกคือ วงราชาแมมโบ้ ของสุเทพ ศรีวิจิตร ละวงต่อมาก็คือ วงบางกอก ชะชะช่าของชุตติมา สุวรรณรัตน์กับสมพงษ์ วงศ์รักไทย วงกรุงเทพแมมโบ้ของบังและ วงศ์อาบุญ เป็นต้น จากการร้องเพลงรับเชิญนี้เองทำให้พระองค์ได้เก็บเล็กผสมน้อยรายได้จากการร้องเพลง และจากรายได้นั้นเองพระองค์ได้นำมาซื้อผลงานเพลงของสุรพล พรภักดี ชื่อเพลง “หัวใจไม่มีใครครอง” พระองค์ วรณัฐได้บันทึกแผ่นเสียงเป็นเพลงแรกในชีวิตนี้กรังในปี พ.ศ. 2500 โดยมีक्रमงคฺล อมาตยกุลเป็นผู้เรียบเรียงเสียงประสานให้ ทำให้ผลงานเพลงเริ่มโด่งดังเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป แต่กลับไม่มีใครรู้จักตัวนักร้องเลยและไม่มีใครจำได้ว่าคนที่ร้องเพลงนี้คือ พระองค์ วรณัฐ หลังจากนั้นพระองค์เริ่มมีผลงานเพลงออกมาเรื่อยๆ และในช่วงเวลาเดียวกันนั้นเองวงการเพลงลูกทุ่งก็กำลังอยู่ในช่วงของการบูททางเริ่มต้น ซึ่งมีนักร้องประดับวงการที่พอจะฉายแววโดดเด่นได้แก่ คำรณ สัมบุญนานนท์ สมยศ ทิศนพันธ์ เฉลิมชัย ศรีราชา จำรัส สุคนธ์น้อย สุรพล สมบัติเจริญและก้าน แก้วสุพรรณก็เริ่มมีชื่อเสียงเป็นคนต่อมา นักร้องเหล่านี้ต่างก็เริ่มมีผลงานบันทึกแผ่นเสียงกันแล้วแต่ยังไม่ถึงกับโด่งดังมาก ขนาดสุรพล สมบัติเจริญที่บันทึกแผ่นเสียงมาตั้งแต่ห่าง ด เว็ทชวณ ก็มีคนรู้จักแค่เพลงเดียวคือ เพลงซุซกสองกุมาร ต่อมาสุรพล สมบัติเจริญก็ได้มาบันทึกเสียงกับห่างกมล สุโกศล จึงทำให้มีผลงานโดดเด่นขึ้นมาบ้าง อาทิเช่น เพลงโดดรัม เพลงผู้แพริัก เพลงใครอยากเป็นแฟนและเพลงลิ้มไม่ลง เป็นต้น ซึ่งขณะนั้นอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2502 ถึงจะมีผลงานเพลงออกมาหลายเพลงแต่ชื่อเสียงของสุรพล สมบัติเจริญก็ยังไม่เป็นที่โด่งดังเท่าที่ควร ซึ่งทำให้ตัวสุรพลคิดหาหนทางที่จะทำให้ตนมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของแฟนเพลงมากขึ้น จนกระทั่งได้มาพบกับพระองค์ วรณัฐและได้ยินเพลงหัวใจไม่มีใครครอง เพลงวิวาห์ราตรี เพลงแฟนเก่าแฟนใหม่ เพลงเจ็ดราตรี สุรพลก็รู้สึกชื่นชมในน้ำเสียงของพระองค์เป็นอันมาก จึงได้ทาบทามพระองค์ให้ไปร้องเพลงบันทึกแผ่นเสียงให้กับห่างแผ่นเสียงคาเธ่ย์ ตรามงกุฎ ซึ่งเป็นห่างแผ่นเสียงที่ได้ชื่อว่าทันสมัยที่สุดในยุคนั้น

พระองค์ วรณัฐ รู้สึกดีใจที่ได้พบกับครุสุรพล สมบัติเจริญและครุสำเนียง ม่วงทอง จึงได้ตอบตกลงอัดแผ่นเสียงให้กับห่างคาเธ่ย์ ซึ่งครุสุรพลได้มอบหมายให้ครุสำเนียงเขียนเพลงแก้ให้กับ เพลงลิ้มไม่ลง ครุสำเนียงก็ได้แต่งทำนองและร่วมเขียนเนื้อร้องกับครุสุรพลซึ่งทั้งสองตั้งชื่อเพลงนี้ว่า เพลงไหนว่าไม่ลิ้ม ซึ่งพอเพลงนี้เปิดออกอากาศทางสถานีวิทยุก็ได้สร้างความตื่นตัวทำให้เกิดกระแสแห่งความนิยมอย่างรุนแรงตามมา จนทำให้ชื่อเสียงและผลงานเพลงไหนว่าไม่ลิ้มของพระองค์ วรณัฐ กลายเป็นบทเพลงที่โด่งดังที่สุดแห่งยุค อีกทั้งยังทำให้ผลงานเพลงลิ้มไม่ลงซึ่งครุสุรพล สมบัติเจริญ ได้บันทึกแผ่นเสียงมาก่อนหน้านี้ถึง 1 ปีกลับมาโด่งดังมีชื่อเสียงเคียงคู่กันอีกครั้ง

เพลงไหนว่าไม่ลืมที่ได้บันทึกเสียงเมื่อปีพ.ศ. 2503 จึงถือเป็นเพลงที่จุดประกายความโด่งดังให้กับตัวพ่อศรีอย่างแท้จริง จากนั้นด้วยสติปัญญาที่เฉียบแหลมและการมองการณ์ไกลของสุรพล สมบัติเจริญ ทำให้พ่อศรีได้มีผลงานเพลงอีกมากมายหลายเพลง เช่น เพลงเห็นหัวใจพี่แล้ว เพลงແຮມຮັກປັກໃຈ เพลงสวนพิศवास เพลงกรุงเทพฯ บทเพลงทุกเพลงที่ขับร้องโดยพ่อศรีโด่งดังและมีชื่อเสียงมาก ครูสุรพลจึงสร้างผลงานเพลงในทำนองการขับร้องแก้เกี้ยวขึ้นอีกหลายเพลง ซึ่งได้สร้างชื่อเสียงอย่างยิ่งใหญ่ชนิดไม่เคยปรากฏมาก่อนในวงการเพลงแก้ที่ดังามที่สุด อาทิเพลงหนาวจะตายอยู่แล้ว ซึ่งขับร้องแก้โดยครูสุรพล สมบัติเจริญ เพลงเห็นหัวใจพี่แล้วขับร้องโดยพ่อศรี วรณัฐ เพลงลูกแก้วเมียขวัญ ขับร้องแก้โดยครูสุรพล สมบัติเจริญ อัลบั้มรัก ขับร้องโดยพ่อศรี วรณัฐ น้ำตาผัวขับร้องโดยครูสุรพล สมบัติเจริญ ซึ่งเพลงนี้ร้องแก้เพลงน้ำตาเมียหลวงที่ขับร้องโดยพ่อศรี วรณัฐ

แต่ถึงจะโด่งดังและมีชื่อเสียงอย่างไรตัวพ่อศรี วรณัฐก็ยังไม่ได้ขึ้นร้องเพลงประจำของวงใดทั้งนั้น พ่อศรี วรณัฐยังคงเป็นนักร้องรับเชิญทั่วไป ใครมาจ้างก็ไปร้องเพลงทุกงานไม่เคยขาด ในสมัยนั้นก้าน แก้วสุพรรณ ก็กำลังมีชื่อเสียงเช่นกันแต่ยังไม่โด่งดังไม่เท่าครูสุรพล สมบัติเจริญ นับเป็นความโชคดีของก้าน แก้วสุพรรณที่มีครู ป. ชื่นประโยชน์หนุนหลังให้จัดตั้งวงดนตรีคณะประกายดาว ซึ่งไม่ว่าจะรับงานแสดงที่ไหนก็จะมี ก้าน แก้วสุพรรณ สุรพล สมบัติเจริญ และพ่อศรี วรณัฐเป็นตัวยื่นของวงดนตรี จากนั้นครูสุรพล สมบัติเจริญ ก็ได้เห็นข้อดีของการจัดตั้งวงดนตรีขึ้นเอง เพราะการเป็นหัวหน้าวง เวลารับงานก็จะมีรายได้ดีกว่า จึงได้ประกาศตั้งวงบ้าง โดยใช้ชื่อตนเองเป็นชื่อวง แต่ที่ทีมงานดนตรีและนักร้องก็ทีมเดียวกันกับวงดนตรีคณะประกายดาว ของก้าน แก้วสุพรรณนั่นเอง ซึ่งตัวยื่นก็ยังคงเป็นครูสุรพล สมบัติเจริญ ก้าน แก้วสุพรรณ และพ่อศรี วรณัฐเหมือนเดิม และในภายหลังมี ยงยุทธ เชี่ยวชาญ มาเป็นตัวยื่นพิมขึ้นในวง จนยุคหนึ่งใครๆ ก็ต่างเรียกว่า ยุคสี่สหาย นักร้องในอดีตนั้น หากไม่มีเพลงแก้ของพ่อศรี วรณัฐ เป็นเพลงค้ำอยู่ก็จะไม่มีใครโด่งดังไปได้เลย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าพ่อศรี วรณัฐ เป็นผู้สร้างให้มีนักร้องชายเกิดขึ้นมาในวงการอีกมากมายด้วยการร้องเพลงแก้ของตน ซึ่งทำให้ประชาชนเกิดความนิยมชมชอบในบทเพลง ส่งผลให้เพลงดังคู่กันรวมถึงเพลงแก้ด้วย อาทิเช่น ก้าน แก้วสุพรรณ ขับร้องเพลงน้ำตาลกันแก้ว จนมีชื่อเสียงโด่งดังคู่กับพ่อศรี วรณัฐที่ร้องเพลงแก้ พ่อน้ำตาลกันเปรี้ยว และนอกจากนี้ก้าน แก้วสุพรรณยังร้องเพลงโสนน้อยเรือนงามคู่กับเพลงโสนน้อยครวญ ซึ่งขับร้องโดยพ่อศรี วรณัฐ เพลงรักพี่จงหนีพ่อขับร้องโดยยงยุทธ เชี่ยวชาญชัย ร้องคู่กับพ่อศรีเพลงรักน้องต้องหนีแม่ เพลงสัจจะของชานาซึ่งขับร้องโดยยงยุทธ เชี่ยวชาญชัย ร้องคู่กับพ่อศรีเพลงสัจจะของสาวชานา เพลงขันทมาถมาแล้วซึ่งขับร้องโดยยงยุทธ เชี่ยวชาญชัย ร้องคู่กับพ่อศรีในเพลงมาแล้วหรือพี่ เพลงบ้านนาสัญญารักซึ่งขับร้องโดยนิยม มารยาท โด่งดังคู่กับเพลงรักพี่ตามสัญญาที่ขับร้องโดยพ่อศรี เพลงกระท่อมปลายนาซึ่งขับร้องโดยชัยชนะ บุญนะโชติ โด่งดังคู่กับเพลงราชินีบ้านนาที่ขับร้องโดยพ่อศรี วรณัฐ เพลงดอกดินถวิลฟ้าซึ่งขับร้องโดยชัยชนะ บุญนะโชติ โด่งดังคู่กับเพลงดอกฟ้ามาสู่

ดินซึ่งขับร้องโดยผ่องศรี เพลงแม่เตยหนามคมซึ่งขับร้องโดยสมานมิตร เกิดกำแพง โด่งดังคู่กับ เพลงพ่อเตยต่ำเตี้ยซึ่งขับร้องโดยผ่องศรี

และไม่เพียงแต่เป็นธรรมเนียมมาตั้งแต่อดีตเท่านั้น ผ่องศรี วรรณุช ยังคงเป็นแม่เหล็กที่ต้องช่วยคำชูสร้างนักร้องรุ่นใหม่ ๆ อีกมากมาย จนถึงยุคปัจจุบัน อาทิเช่น เพลงหนุ่มนารอนาง ซึ่งขับร้องโดยไวพจน์ เพชรสุพรรณ ร้องแก้เพลงคู่กับผ่องศรี วรรณุช ในเพลงสาธิตาคืนถิ่น เพลงพายเรือเกี้ยวสาว ร้องคู่กับผ่องศรี วรรณุชในเพลง พายเรือแก้เกี้ยว เป็นต้น

ประมาณปี พ.ศ. 2505 – 2506 หลังจากที่ผ่องศรี วรรณุช มีชื่อเสียงโด่งดังอย่างมากมาย เคียงคู่กับครูสุรพล สมบัติเจริญ ซึ่งยุคสมัยนั้นอยู่ใยสมัยการปกครองของจอมพลสฤษดิ์ ซึ่งประกาศกฏอัยการศึกสั่งห้ามทหารออกนอกกองบัญชาการ จึงทำให้เป็นอุปสรรคกับครูสุรพล สมบัติเจริญ เป็นอย่างมาก เนื่องจากรับราชการทหารอยู่ที่กองดุริยางค์กองทัพอากาศ ทำออกไปแสดงงานที่รับไว้ไม่ได้ จึงต้องพักวงชั่วคราวเป็นเวลานานถึง 15 วัน หรือ 1 เดือน ทำให้ช่วงนี้ ผ่องศรี วรรณุช ซึ่งเคยร้องเพลงให้วงสุรพลอยู่เป็นประจำขาดรายได้ ต้องออกร้องเพลงรับเชิญตามวงดนตรีอื่นๆ ทั่วไป เพื่อหาเลี้ยงชีพ เช่น ร้องเพลงรับเชิญงานที่กองทัพบกนครสวรรค์ เป็นต้น ครั้นเมื่อวงดนตรีครูสุรพล สมบัติเจริญ กลับมารับงานได้อีก ผ่องศรี วรรณุชก็ไม่ได้ทราบข่าวคราวทำให้ไม่ได้มาร่วมแสดง เนื่องจากไม่ทราบข่าวคราว ซึ่งในยุคสมัยนั้นข่าวสารต้องฟังจากวิทยุเท่านั้น ตัว ผ่องศรีเองก็ไม่ได้ฟังวิทยุ ทำให้ไม่ทราบถึงข่าวคราวต่างๆ ทำให้ครูสุรพล สมบัติเจริญเกิดความไม่เข้าใจ โกรธ และน้อยใจเป็นอย่างมากที่ผ่องศรีไม่กลับมาร่วมงานด้วย เป็นเหตุให้ทั้งคู่ไม่พบปะ พูดจากันอีกเลย สุรพล สมบัติเจริญ ถึงกับแต่งเพลงแก้วลี้มดง ซึ่งหมายถึงตัวของผ่องศรีที่ลี้มวงดนตรีของเขาแล้ว ต่อมาครูสำเนียง ม่วงทองเพื่อนรักของครูสุรพล สมบัติเจริญ ที่ได้ออกมาตั้งวงดนตรีชื่อว่าคณะรวมดาวกระจาย ซึ่งครูสำเนียงที่เคยแต่งเพลงไหนว่าไม่ลี้ม ได้ให้สมโรจน์ เสาสกุล แต่งเพลงสาธิตาคืนไพรให้ผ่องศรี ร้องแก้กับครูสุรพลเพลงแก้วลี้มดง ซึ่งส่งผลให้ทั้งตัวผ่องศรีและครูสุรพลมีชื่อเสียงโด่งดังขึ้นไปอีก

ภาพประกอบ 7 ผ่องศรี วรนุช กับรางวัลต่างๆ ที่ได้รับระหว่างปี 2508-2510

ในปี พ.ศ. 2508 นับว่าเป็นปีแห่งเกียรติยศที่ยิ่งใหญ่ในชีวิตของผ่องศรี วรนุช เมื่อเธอได้รับการเสนอชื่อและได้รับพระราชทานรางวัล แผ่นเสียงทองคำ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 จากผลงานเพลงกลับบ้านเกิดพี่ จากการแข่งขันของสมโภชน์ ลำพองษ์ ซึ่งรางวัลนี้เป็นรางวัลที่ยิ่งใหญ่ในชีวิตที่เจ้าตัวเองก็ไม่เคยคาดคิดมาก่อน อีกทั้งยังไม่ได้ไปร่วมงานการพระราชทานรางวัลครั้งนี้ด้วย เนื่องจากไม่คิดว่าตนจะได้รับรางวัล แต่ถึงอย่างไรผ่องศรีก็เดินทางไปยังสวนอัมพรซึ่งเป็นสถานที่จัดงานไม่ถูกอยู่ดี เนื่องจากไม่รู้เส้นทาง ทำให้ผ่องศรีร้องไห้ด้วยความดีใจและเสียใจในเวลาเดียวกันที่ไม่ได้ไปรับรางวัลด้วยตนเอง ภาพเหตุการณ์นี้ยังคงตราตรึงอยู่ในความทรงจำของผ่องศรีมาจวบจนถึงทุกวันนี้

เพราะชื่อเสียงที่โด่งดังอย่างสุดขีด ประกอบกับรางวัลเกียรติยศแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ทำให้ผ่องศรีได้รับเชิญไปเป็นศิลปินรับเชิญวงนั้นวงนี้ ได้เงินบ้างไม่ได้เงินบ้าง ด้วยเหตุผลนี้เองจึงทำให้ผ่องศรีตัดสินใจตั้งวงดนตรีลูกทุ่งเป็นของตนเอง เนื่องจากตัวผ่องศรีเป็นคนเก็บหอมรอมริบ มัธยัสถ์ อดออม อีกทั้งวงดนตรีก็เป็นวงดนตรีลูกทุ่งวงแรกของเมืองไทยที่มีหัวหน้าวงเป็นผู้หญิง ทำให้วงดนตรีคณะผ่องศรี วรนุช ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม เนื่องจากตัวผ่องศรีเป็นนักร้องหัวหน้าวงที่มีการยอมรับ และในขณะเดียวกันตัวผ่องศรีเองก็ไม่ยอมหยุดนิ่ง ได้สร้างสรรค์ความแปลกใหม่ให้กับวงการลูกทุ่งอีกมากมาย อาทิเช่น ชุดเต้นร็วประกอบเพลง เนื่องจากผ่องศรีมีพื้นฐานการฝึกเต้นรำมาเป็นอย่างดี ตั้งแต่สมัยอยู่กับละครเร่คุณหนู จึงได้นำท่าทางขั้นพื้นฐานทุกท่า อีกทั้งสเต็ปการเต้นที่แปลกใหม่มาสอนลูกน้องในวงด้วยตนเอง ซึ่งลูกน้องในวงดนตรีของผ่องศรีทุกคนจะได้รับการฝึกฝนที่เหมือนกันคือ ถ้าใครอยากจะเป็นนักร้อง ชั้นแรก

สุดท้ายต้องหัดตีฉิ่ง ตีฉาบ ตีกลองทอมบ้างก่อน เพื่อให้รู้จักจังหวะเพลงว่ามีจังหวะอย่างไร เวลาเป็นนักร้องจะได้ร้องเพลงไม่คร่อมจังหวะ ต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเสียงและตัวโน้ตแต่ละตัว จะได้ไม่ร้องเพลงผิดคีย์ เมื่อหัดตีเครื่องประกอบจังหวะจนแม่นยำแล้ว ก็จะต้องมาหัดเต้นรำประกอบเพลงก่อน เพราะเวลาที่เป็นนักร้องจะได้รู้จักเคลื่อนไหวบนเวที ซึ่งเป็นการเสริมสร้างเสน่ห์ให้กับตัวนักร้องเอง นอกจากท่าเต้นและท่วงท่า อย่างที่ผ่องศรีเป็นคนฝึกให้ลูกน้องด้วยตนเองแล้ว ชุดที่ใช้ในการแสดงทุกชุด ผ่องศรีก็เป็นคนออกแบบเองทั้งหมด โดยอาศัยที่เป็นคนชอบดูโทรทัศน์ ภาพยนตร์จากต่างประเทศ พอดูแล้วก็จำแบบมาประยุกต์ใช้แล้วเรียกช่างประจำตัวมาตัดให้ทีมงานในวงดนตรีได้ใส่ ทีมเต้นของวงผ่องศรีจึงได้ชื่อว่ามีชุดที่สวยงามแปลกตากว่าวงอื่นๆ

ปรากฏการณ์แรกสุดของวงการเพลงลูกทุ่งที่ต้องจารึกเอาไว้ นั่นคือ การเต้นรำประกอบเพลง ซึ่งปกติทีมเต้นรำประกอบเพลงของวงดนตรีลูกทุ่งคณะอื่นๆ โดยทั่วไปในยุคสมัยนั้น มักจะเน้นไปทางจินตลีลาสวยงาม ซึ่งจะแสดงโดยผู้หญิงล้วน อาจจะมีผู้ชายปะปนบ้างแต่ก็ส่วนน้อยจะออกมาแค่ช่วยตีเครื่องประกอบจังหวะเท่านั้น แต่วงดนตรีของผ่องศรี วรรณุชที่เป็นคนริเริ่มนำทีมเต้นจริงมาเต้น เนื่องจากรับสมัครผู้หญิงก็ไม่มีคนมาสมัครเพราะคนบ้านนอกมีความเชื่อกันว่า การเต้นกินรำกินนั้นเป็นสิ่งไม่ดี มีรายได้ไม่พอใช้ อาจจะทำให้เสียคนได้ แต่ถึงกระนั้นผ่องศรีก็ยังคงประกาศรับสมัครนักเต้นผู้หญิงอยู่เรื่อยๆ โดยพูดคุยกับทีมเต้นผู้ชายว่า ถ้าใครมีญาติพี่น้องก็ช่วยให้เล่าความจริงเรื่องความเป็นอยู่ในวงดนตรีของผ่องศรีว่าไม่ได้ลำบากอย่างที่คิด จึงทำให้มีทีมเต้นผู้หญิงสมัครตามมา เมื่อเวลาผ่านไป 1 ปี จึงมีทีมเต้นหญิงชายของวงผ่องศรี วรรณุช เป็นวงแรกของเมืองไทย ซึ่งมีทั้งชายจริงหญิงแท้มาเต้นรำประกอบเพลงร่วมกัน ซึ่งได้กลายเป็นที่มาของหางเครื่องหรือแดนเซอร์ในปัจจุบัน คนในวงการเพลงลูกทุ่งต่างยอมรับเป็นเสียงเดียวกันว่า ทีมเต้นของวงดนตรีคณะผ่องศรี วรรณุช คือทีมเต้นที่โด่งดังที่สุดในยุคสมัยนั้น โดยการนำทีมของ สายัญญ์ สัญญา สกล อลงกรณ์ พนมวัลย์ บ้านบึง ฯลฯ

ปี พ.ศ. 2509 ตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็นต้นมา ผ่องศรี วรรณุช ก็เริ่มพลิกผันตัวเองมาเริ่มต้นเป็นนักจัดรายการวิทยุ ซึ่งก็ยังคงดำเนินรายการต่อเนื่องมาเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบัน นับเป็นเวลาถึง 34 ปีเต็ม สำหรับการเป็นนักจัดรายการวิทยุ นอกจากนี้แล้วผ่องศรีก็ยังมีความสามารถในการเล่นดนตรีอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นแอดคอปเตียน คีย์บอร์ดและเปียโน แต่ตัวผ่องศรีเองยังไม่เคยแสดงความสามารถนี้ให้ใครเห็น จะเล่นก็เพียงแค่เวลาต่อเพลงหรือเวลาที่สอนลูกศิษย์เท่านั้น ผ่องศรีได้ส่งเสริมให้ลูกศิษย์ทั้งชายและหญิงได้อัดบันทึกแผ่นเสียงทั้งหมด 18 คน โดยเป็นนักร้องหญิง 9 คน นักร้องชาย 9 คน โดยอัดเสียงที่ห้องอัดเสียงของ กมล สุโกศล ตัวของผ่องศรีได้สนับสนุนลูกศิษย์ของตนทุกคนเนื่องจากอยู่ด้วยกันมาเป็นเวลานานและลูกศิษย์แต่ละคนก็เป็นคนดี ลูกศิษย์ที่ผ่องศรีได้ให้การสนับสนุนจนมีชื่อเสียงโด่งดังมากๆ เช่น สายัญญ์ สัญญา ดวงดี นิรันดรและเสรี รุ่งสว่าง ซึ่งนักร้องเหล่านี้เคยเป็นเด็กในวงดนตรีของผ่องศรีมาก่อนทั้งนั้น ในยุคสมัยนั้น นักร้องหญิงลูกทุ่งทั่วประเทศส่วนใหญ่ล้วนยึดร้องเสียงและบทเพลงของผ่องศรี วรรณุช เป็นต้นแบบในการประกวดร้องเพลง จนได้รับรางวัลชนะเลิศกลายเป็นนักร้องโด่งดังมาแล้วนับไม่ถ้วน ทุกคนในวงการเพลงลูกทุ่ง

ล้วนเรียกผ่องศรี วรนุช ด้วยความเคารพว่า แม่ นักร้องหญิงที่ยึดครองเสียงของผ่องศรีจนโด่งดัง อาทิ เช่น เรียม ดาราน้อย, ชูศรี ทองแถม, ละอองดาว สกาวเดือน ยุพิน แพรทอง บุปผา สายชล พุ่มพวง ดวงจันทร์ ดุจเดือน ดารา น้ำอ้อย พุ่มสุข หรือแม้กระทั่งดาวใจ ไพจิตร เองก็เคารพนับถือและร้องเพลงประกวดในร้องเสียงของผ่องศรีมาก่อน ซึ่งในตอนแรกช่วงที่ดาวใจ ไพจิตร สมักรเข้าประจำวงดนตรีคณะสุนทราภรณ์ ก็นำเพลงน้ำตาเมียหลวงของผ่องศรีไปร้องให้คุณเอื้อฟังจนได้กลายเป็นนักร้องคณะสุนทราภรณ์สมความตั้งใจ

ภาพประกอบ 8 ผ่องศรี วรนุช กับรางวัลที่ได้รับ ปี 2508-2521

ก่อนที่สุรพล สมบัติเจริญเสียชีวิตไม่นาน ได้เคยขึ้นร้องเพลงกับผ่องศรีบนเวทีอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการโปรโมทและการจัดการของศักดิ์เกษม นักจัดการแสดงชื่อดังของจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งการแสดงในครั้งนี้นับเป็นปรากฏการณ์ครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์ที่ไม่เคยมีการแสดงของศิลปินคนไหนที่ทำได้ยิ่งใหญ่อย่างนี้มาก่อน มีผู้ชมแห่แหนกันเข้ามาดูจนโรงแตก เพราะต่างคนก็อยากจะเห็น สุรพล และผ่องศรี ร้องเพลงคู่กันบนเวที อีกทั้งผู้ชมยังอยากให้ทั้งสองคนคืนดีกัน จะได้กลับมาร่วมงานกันอีก เพียงแต่เสียงดนตรีขึ้นเพลงลืมไม่ลงแล้วครูสุรพลเดินออกมาจากหลังข้างหนึ่งของเวที จากนั้นต่อด้วยเพลงไหนว่าไม่ลืมแล้วผ่องศรีก็เดินออกมาจากหลังอีกข้างของเวทีเท่านั้น ผู้คนก็ส่งเสียงอื้ออึง ไชโยกึกก้องดังสนั่น หลายคนกรูกันขึ้นไปบนเวทีเพื่อตั้งให้ทั้งคู่เข้าไปยืนใกล้ๆ กัน จนเกิดความโกลาหลวุ่นวายกันไปหมด ทำให้ผ่องศรีตกใจจนต้องมุดหัวหนีออกมาเพราะเกรงว่าจะได้รับอันตราย

หลังจากนั้นไม่นานครูสุรพล สมบัติเจริญ ก็ถูกลอบยิง ทำให้สมณานาม ราชานพเพ็ญ ลูกทุ่งดังกระหึ่มขึ้นมา ทางสื่อมวลชนก็พากันเรียกขานผ่องศรี วรนุชว่า ราชินีเพลงลูกทุ่งเพื่อยกย่องเคียงคู่กับครูสุรพลตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2511 เป็นต้นมา นับได้ว่าเป็นนักร้องคู่ขวัญที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของ

วงการเพลงลูกทุ่ง เปรียบเสมือนคู่ขวัญของวงการหนังไทย นั่นคือ มิตร ชัยบัญชา กับ เพชรา เชาวราษฎร์ และคู่พระเอกนางเอกอีกหลายคู่ในสมัยนั้น

1.6 ผลงานการขับร้องที่มีชื่อเสียงจนได้รับรางวัล

ฝั่งศรี วรนุชเป็นนักร้องลูกทุ่งคนเดี่ยวของเมืองไทยที่ได้รับรางวัลเกียรติยศรองรับความสามารถมากที่สุด นับเป็นการพิสูจน์ถึงความเป็นศิลปินที่มีน้ำเสียงโดดเด่นอย่างแท้จริง ดังรายละเอียดรางวัลเกียรติยศชิ้นใหญ่ในชีวิตดังต่อไปนี้

1. ปี พ.ศ. 2508 ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในเพลง “กลับบ้านเถิดพี่” ประพันธ์โดย สมโภชน์ ล้ำพงษ์
2. ปี พ.ศ. 2518 ได้รับรางวัลเสาอากาศทองคำ จากสถานีวิทยุเสียงสามยอด (ส.ส.ส.) ในเพลง “กินข้าวกับน้ำพริก” ประพันธ์โดย ชลธิ์ ธารทอง
3. ปี พ.ศ. 2519 ได้รับรางวัลเสาอากาศทองคำ จากสถานีวิทยุเสียงสามยอด (ส.ส.ส.) ในเพลง “เขามาหาทุกวัน” ประพันธ์โดย ทินกร ทิพย์มาศ
4. ปี พ.ศ. 2520 ได้รับรางวัลเสาอากาศทองคำพระราชทาน จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในเพลง “จันทร์อ่อน” ประพันธ์โดย ดอย อินทนนท์
5. ปี พ.ศ. 2521 เนื่องจากได้รับรางวัลเสาอากาศทองคำถึง 3 ปีซ้อน ในปีเดียวกันนี้จึงสละสิทธิ์ไม่รับรางวัล ทางคณะกรรมการจัดงานจึงพิจารณามอบรางวัลพระราชทานพิเศษนักร้องลูกทุ่งหญิงเกียรติยศยอดเยี่ยมจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
6. ปี พ.ศ. 2522 ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในเพลง “ไร่ผู้ชาย” ประพันธ์โดย ชุมพล ศรีนวล
7. ปี พ.ศ. 2532 ได้รับรางวัลพระราชทานขับร้องเพลงดีเด่นจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในการจัดงานกิ่งศตวรรษลูกทุ่งไทยถึง 2 รางวัล ในเพลง “ไหนว่าไม่ลืม” ประพันธ์คำร้องโดย สุรพล สมบัติเจริญ ร่วมกับครูสำเนียง ม่วงทอง และประพันธ์ทำนองโดยครูสำเนียง ม่วงทอง และเพลง “ฝากดิน” ประพันธ์โดย ประดิษฐ์ อุตตะมัง
8. ปี พ.ศ. 2533 ได้รับเกียรติสูงสุดจากคณะกรรมการการจัดทำเพลงเทิดพระเกียรติสตุติสมเด็จพระจักรพรรดิ 90 พรรษา โดยมีพลเอกอรุณ ปรีวีธีธรรม เป็นประธานอำนวยการ เพลงที่ขับร้องชื่อ “ลูกนก” ประพันธ์โดย ประดิษฐ์ อุตตะมัง
9. ปี พ.ศ. 2534 ได้รับรางวัลพระราชทานขับร้องเพลงดีเด่นจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในการจัดงานกิ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยภาค 2 ในเพลง “ด่วนพิศวาส” ประพันธ์โดย สุรพล สมบัติเจริญ
10. ปี พ.ศ. 2535 ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็น ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้องลูกทุ่ง)

11. ปี พ.ศ. 2537 ได้รับพระราชทานเกียรติยศจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในการจัดงาน “กึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่ง.... สืบสานคุณค่าวัฒนธรรมไทย” ในเพลง “น้ำตาเมียหลวง” ประพันธ์โดย ไพฑูรย์ ไก่แก้ว

12. ปี พ.ศ. 2542 ได้รับการประกาศเกียรติคุณเป็น “สตรีตัวอย่างแห่งปี” ประจำปี 2542 สาขาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

13. ปี พ.ศ. 2542 ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณเป็น “คนดีศรีชัยนาท” จากท่านผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท ในฐานะเป็นบุคคลผู้บำเพ็ญประโยชน์แก่ประเทศชาติ และเป็นบุคคลที่ได้ทำชื่อเสียงแก่ชาวจังหวัดชัยนาท

นอกจากรางวัลในยุคแรกๆ หลังจากได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปี พ.ศ. 2508 แล้ว ยังมีรางวัลที่มีความสำคัญปลีกย่อย อาทิ รางวัลชนะเลิศวงดนตรีลูกทุ่งที่ประชันกันในงานกำฟ้าวัดกุฎีทอง อำเภอพรหมบุรี จ.สิงห์บุรี เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2509 และในวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2511 มีการประชันวงดนตรีกันที่ดำเนินสะดวก ผ่องศรีนำคณะแสดงละครเพลงเรื่องแม่คำหับเร่ จนได้รับรางวัลชนะเลิศ นอกจากนั้นยังได้รับรางวัลรองชนะเลิศประกวดรีวิวดนตรีลูกทุ่งในงานวชิราวุธานุสรณ์ในปี พ.ศ. 2513 และได้รับรางวัลชนะเลิศผู้แสดงยอดเยี่ยมประเภทเด็กชายและทีมเต้นละครเพลงยอดเยี่ยม วงดนตรีลูกทุ่งในงานเดียวกันก็คือ งานวชิราวุธานุสรณ์ ในปี พ.ศ. 2513 นั้นเอง ซึ่งในงานนี้มีคณะดนตรีเข้าร่วมประกวดกันทั้งหมด 21 คณะด้วยกัน นอกจากนี้ยังได้รับรางวัลชนะเลิศถ้วยพระราชทานจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา จากการประกวดเพลงยอดเยี่ยม ซึ่งจัดขึ้นโดยหนังสือพิมพ์เสียงปวงชน ที่สวนสยาม กรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2520 เป็นต้น

ภาพประกอบ 9 ผ่องศรี วรนุช กับรางวัลเสาศากศทองคำพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในเพลงจันทร์อ่อน ปี 2520

รางวัลที่ได้รับนั้นยังมีอีกมากมายนับไม่ถ้วน ลงรายละเอียดกันไม่ไหว เพราะตลอดระยะเวลา 12 ปี ที่ฝั่งศรี วรณัฐ ตั้งวงดนตรีและนำชาวคณะออกรับใช้ประชาชนนั้นไม่เคยสร้างความผิดหวังให้กับประชาชนเลย และหากมีการประชันวงดนตรี มีการแสดงอวดความสามารถกัน วงดนตรีฝั่งศรีก็ได้ชื่อว่าเป็นวงดนตรีแนวหน้าอีกวงที่มีการแสดงหน้าเวทียอดเยี่ยม ซึ่งได้รับรางวัลมาประดับเกียรติมากมายนับไม่ถ้วน ช่วงชีวิตแห่งความโด่งดังและมีชื่อเสียงนั้นส่งผลให้ฝั่งศรี วรณัฐ ได้แสดงภาพยนตร์ไทยหลายเรื่อง อาทิเช่น มนต์รักบ้านนา ของไถง สุวรรณทัต เกาะสวาทหาดสวรรค์และเสน่ห์บางกอกของวิจารณ์ ภักดีวิจิตร นอกจากจะร่วมแสดงภาพยนตร์แล้ว ฝั่งศรียังร้องเพลงประกอบภาพยนตร์ไทยจนโด่งดังมาแล้วหลายเรื่อง ส่วนมากจะได้รับการวางตัวให้ร้องเพลงแทนเสียงของเพชรา เชาวราษฎร์ และนางเอกอื่นๆ อีกหลายคน เพลงประกอบภาพยนตร์ที่โด่งดังมากได้แก่ เพลงมนต์รักลูกทุ่ง มนต์รักจากใจ เจ้าปลิว เป็ดน้อย ลมรักทะเลใต้ แผลเก่า มนต์รักแม่น้ำมูล ลูกแม่น้ำมูล มนต์รักบ้านนา สวรรค์เวียงเหนือ เรือนรัก เสน่ห์บางกอก ฯลฯ

นอกจากการร้องเพลงแก้เกี่ยวได้ดีเด่นจนสร้างชื่อเสียงให้กับตนเองแล้ว ยังสร้างบันไดแห่งความสำเร็จให้กับนักร้องลูกทุ่งชายรุ่นน้องอีกมากมาย ฝั่งศรี วรณัฐ เคยบันทึกเสียงเพลงขับร้องคู่เด่นๆ ที่ได้สร้างเกียรติประวัติในวงการเพลงลูกทุ่งมาแล้วหลายเพลง เช่น เพลงสัมพันธ์รักนักเพลง ซึ่งขับร้องคู่กับชัยชนะ บุญนะโชติ เพลงโสน-สะเดาและเพลงเบื่อบางกอก ขับร้องคู่กับ พรภิรมย์ เพลงคู่ชุดใหญ่หลายเพลงร้องคู่กับ ไพรวลัย ลูกเพชร อาทิเช่น เพลงคลองคุดใจคุด เพลงเรือนรัก เพลงตั้งต่าง เพลงพ่อหนูแม่แมว เพลงพิวส์หัวใจ และที่สร้างความแปลกใหม่และถือเป็นผลงานที่สร้างสรรค์จนทำให้คนทั้งวงการตื่นตะลึงนั้นก็คือ ฝั่งศรี วรณัฐ ได้ร้องเพลงคู่กับนักร้องชายลูกทุ่งแผ่นเสียงทองคำอย่าง สุเทพ วงศ์กำแหง อาทิเช่น เพลงเกี่ยวรวงเกี่ยวรัก เพลงทอดติติง เพลงจ๊กจ๊กใจ เพลงดอกคูณเสียงแคน เป็นเพลงนำของชุดโดยฝีมือการสร้างสรรคงานเพลงของครูเพลงและนักดนตรีเอกศิลปินแห่งชาติ ชาญชัย บัวบังศรี

ภาพประกอบ 10 ฝั่งศรี วรณัฐ กับรางวัลเสาอากาศทองคำในเพลงกินข้าวกับน้ำพริก ปี 2518

กล่าวถึงงานทางด้านการสังคมสงเคราะห์และงานการกุศลต่างๆ ผ่องศรี วรนุช ก็ให้ความร่วมมืออย่างเต็มใจไม่เคยขาด เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือเกื้อกูลในทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานเอกชนก็ตาม จนได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณยกย่อง ชอบคุณต่างๆ มากมาย อาทิเช่น เมื่อปี พ.ศ. 2527 สมาคมนักวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ได้มอบเกียรติบัตรให้ในการสนับสนุนงาน “เปิดม่านเดือนมงคล” เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2533 สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน ได้มอบเกียรติบัตรและโล่ให้ในฐานะสนับสนุนโครงการ “วันรวมดวงใจพ่อสู่สิ่งแวดล้อม” คอนเสิร์ตน้ำใส-ใบเขียว เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2524 คณะกรรมการอำนวยการจัดงานปีคนพิการสากล ก็มอบโล่ยกย่องสรรเสริญให้ในฐานะร่วมหาทุนช่วยเหลือคนพิการ ซึ่งได้จัดงานขึ้นที่จังหวัดนครสวรรค์ แต่ผ่องศรีเองก็ยังยินดีไปช่วยเหลือไม่ว่าจะไกลแค่ไหนก็ตาม เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2523 คณะกรรมการจัดงานวันแม่แห่งชาติ มอบโล่ขอบคุณที่ผ่องศรียินดีร้องเพลงที่ได้รับรางวัลชนะเลิศให้ เมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2533 กรมศิลปากรขอพรให้คุณที่ช่วยร้องเพลงในคอนเสิร์ตรวมพลังใจเพื่อหาทุนสนับสนุนชมรมกีฬาศิลปากร เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2535 จังหวัดอุบลราชธานี ประกาศเกียรติคุณที่สนับสนุนในการฉลอง 200 ปีอุบลราชธานี กองทัพบกได้มอบของที่ระลึกเพื่อเป็นเกียรติที่ได้ช่วยเหลืองานกาชาดมาตลอดทุกปีตั้งแต่ปี 2518 จนถึงปัจจุบัน เมื่อปี พ.ศ. 2520 ได้รับพระราชทานเข็ม สก. วันร่มเกล้าชาวประชาในฐานะยกย่องดนตรีไปช่วยกันหารายได้ที่วังสราญรมย์ เนื่องในวันแม่แห่งชาติ อีกทั้งงานวันที่ 5 ธันวาคมหาราช จัด ณ ท้องสนามหลวง ผ่องศรี วรนุชก็นำทีมร่วมแสดงดนตรีถวายพระเกียรติมาเป็นเวลาร่วม 10 ปีไม่เคยขาด นอกจากนี้ผ่องศรี วรนุช เคยเดินทางไปเปิดการแสดงคอนเสิร์ตการกุศลเพื่อหารายได้ซื้อที่ดินสร้างวัดไทยในเมืองวินเตอร์-ซูริก ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันลอยกระทงปี พ.ศ. 2533 เก็บค่าเข้าชมได้ถึง 8 แสนบาท เหลือเงินเข้าวัดหลังจากหักค่าใช้จ่ายเป็นเงินถึง 5 แสนบาทเศษ เนื่องจากมีผู้ชมหลั่งไหลมาชมคอนเสิร์ตกันมากมาย มีทั้งคนไทย คนลาว คนฝรั่งเศส คนอิตาลีและคนสวิสเซอร์แลนด์ นอกเหนือจากนี้ในปีพ.ศ. 2526 ผ่องศรี วรนุช ก็เคยเดินทางไปเปิดคอนเสิร์ตการกุศลถึงประเทศสหรัฐอเมริกา ร่วมกันในนามของสมาคมนักเรียนไทยในสหรัฐอเมริกาและนำเงินรายได้ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นเงินถึง 2 ล้านบาท ยิ่งความประทับใจให้คนไทยที่จากบ้านเกิดเมืองนอนไปนานๆ เมื่อได้ฟังเพลงลูกทุ่งเก่าๆ จากผ่องศรีก็ต่างพากันน้ำตาไหลเพราะคิดถึงบ้านที่เมืองไทย

ในชีวิตการทำผลงานเพลงผ่องศรี มีความภาคภูมิใจเป็นอย่างมากที่ได้รับคัดเลือกให้ร้องเพลงเกียรติยศมากมาย ได้แก่ เพลงเทิดพระเกียรติต่างๆ อาทิเช่น เพลงหนึ่งด้าวแดนไทย ซึ่งเป็นเพลงที่ได้รับรางวัลชนะเลิศในโอกาส 200 ปี กรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อปี พ.ศ. 2525 ซึ่งประพันธ์โดยประสิทธิ์ โรหิตเสถียร เพลงแม่พรโพธิ์ทอง เป็นเพลงเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ขับร้องในงานวันแม่แห่งชาติ ในวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2523 ซึ่งประพันธ์โดย

ภาพประกอบ 11 รางวัลพระราชทาน

ประสิทธิ์ โรหิตเสถียร เพลงลูกนก ซึ่งเป็นเพลงเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า ประพันธ์โดย ประดิษฐ์ อุตตะมัง ซึ่งได้ขับร้องเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2533 เพลง เบญจวิระสตรีไทย เป็นเพลงเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถของปวงชนชาวไทย รายได้สมทบทุนโดยเสด็จพระราชกุศลตามโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ตามพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ซึ่งขับร้องในปีพ.ศ. 2535 ประพันธ์โดย เจนภพ จบกระบวนวรรณ เพลง เกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงครองราชย์ครบ 60 ปี รายได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ซึ่งจัดงานขึ้นโดยกระทรวงมหาดไทยและสมาพันธ์เพลงลูกทุ่งไทย ประพันธ์โดย พร พนาไพโร เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 เพลงทำความดีถวายในหลวง ซึ่งเป็นเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม พ.ศ. 2550 ในโครงการถ่ายทอดงานศิลป์ให้กับศิลปินแห่งชาติ เพลงครูเพลง ขับร้องในปีพ.ศ. 2550 ณ หอศิลป์ศิลปิน สถาบันวัฒนธรรมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ประพันธ์โดย ถวัลย์ งามจันอัติ เป็นต้น

ผลงานเพลงของผ่องศรี วรนุช ถือเป็นผลงานเพลงที่มีความเป็นอมตะอย่างแท้จริง เพราะตลอดชีวิตการร้องเพลง ผ่องศรีได้สร้างผลงานที่มีคุณภาพเป็นที่ประจักษ์ฝากไว้กับวงการเพลงอย่างมากมาย จนสามารถกล่าวได้ว่าคนไทยทั่วทั้งประเทศที่รักและชื่นชอบเพลงลูกทุ่ง ไม่มีใครที่ไม่รู้จัก ผ่องศรี วรนุช ซึ่งตัวของผ่องศรี ได้เข้าสู่วงการเมื่อปี พ.ศ. 2498 และได้บันทึกแผ่นเสียงแผ่นแรกเมื่อปี พ.ศ. 2500 จนกระทั่งมาถึงปัจจุบันปีพ.ศ. 2556 นับรวมเวลาได้ 58 ปีเต็ม

1.7 ชีวิตในปัจจุบัน

ภาพประกอบ 12 ผ่องศรี วรนุช กับรางวัลคนดีศรีชัยนาท ปี 2542

มาจนถึงทุกวันนี้ ผ่องศรี วรนุช จะปรากฏตัวร้องเพลงเฉพาะในงานการกุศลและงานใหญ่ๆ เท่านั้น ส่วนการร้องเพลงตามร้านอาหารหรือคาเฟ่ นั้น ต้องเป็นคนที่รักใคร่นับถือกันเท่านั้น ผ่องศรี ถึงจะยอมไปร้องเพลงให้ด้วยความเกรงใจ ซึ่งในบางครั้งก็ต้องติดต่ออ้อนวอนนานเป็นเวลาถึง 6 เดือนก็มี ในปัจจุบัน ผ่องศรี ยังคงรับงานร้องเพลงเพียงไม่กี่แห่ง เนื่องจากสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง ก็เลยต้องการพักผ่อนให้มากที่สุด ถ้าเมื่อใดที่พักผ่อนน้อยหรือพักผ่อนไม่เพียงพอ ก็จะส่งผลให้ร่างกายทรุดหนัก แต่ถึงกระนั้นในเรื่องของน้ำเสียงและการขับร้องเพลงก็ยังไม่มีการร่วงหล่นหุ่ยหึง คนใดที่จะมีความสามารถเทียบเท่ากับตัว ผ่องศรี ได้เลย ถึงแม้ในปัจจุบัน ผ่องศรี จะมีอายุมากแล้วก็ตาม แต่วิธีการโหนเสียง เอื้อนเสียง รวมทั้งความใสและไพเราะของแก้วเสียงก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาแต่อย่างใด ผ่องศรี วรนุช ถือเป็นนักร้องรุ่นใหญ่ที่มีความชำนาญในเรื่องของการใช้เสียงเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะบทเพลงที่เป็นอารมณ์เศร้า ผ่องศรี ถึงกับได้ชื่อว่าเป็นนักร้องลูกทุ่งที่สามารถเรียกน้ำตาผู้ฟังให้หลังรินจากการฟังเพลงเศร้าที่ ผ่องศรี ร้องได้

ปัจจุบัน ผ่องศรี วรนุช หลังจากที่สามมิได้เสียชีวิตไปแล้ว ก็ได้ย้ายมาอยู่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ออกรับเชิญตามงานบุญงานกุศลเพื่อส่วนรวมและสังคมของเพื่อนๆ และพี่น้องโดยทั่วไป

บ้านที่อยู่ปัจจุบันได้เปิดเป็น หอศิลป์แห่งชาติ “ผ่องศรี วรนุช” อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ ณ บ้านเลขที่ 38/160 หมู่ 6 หมู่บ้าน

ประภัสสรวิลาซ่า ซอย 5 ตำบลบางกระทีก อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม เบอร์โทรศัพท์ 0-2889-4565, 0-2889-5144, 081-356-2811 เบอร์แฟกซ์ 0-2889-5144 ผ่องศรีทำงานบ้านด้วยตนเองอย่างมีความสุขทั้งกายและใจ ไม่เดือดร้อน และก็ยังมีไฟที่จะส่งสอนลูกศิษย์ลูกหาที่หมั่นแวะเวียนกันไปขอความรู้เกี่ยวกับการร้องเพลง ผ่องศรี วรนุช ยังเป็น “แม่” ของนักร้องลูกทุ่งรุ่นหลังอีก ทั้งยังเป็นเสาหลักของวงการเพลงมาได้เนิ่นนาน ก็เพราะการดำรงชีวิตที่มีความซื่อสัตย์ มีความรัก และศรัทธาในสายงานอาชีพของตนเสมอมา สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ขาดไม่ได้ก็คือความเป็นคนตรงต่อเวลาที่สุด ไม่เคยเสียคำพูดอะไรกับใครเลย

ภาพประกอบ 13 รางวัลเสาอากาศทองคำสามปีซ้อน ปี 2518, ปี2519 และปี 2520

ชีวิตอีกช่วงหนึ่งหลังจากที่ผ่องศรีได้ประกาศ อำลาวงการ ก็ได้หยุดการทำงาน ไม่ได้ไปรับเชิญที่ใดเลย ผ่องศรีหันมาเปิดร้านค้าขายของชำ และเปิดห้องบันทึกเสียงอยู่ประมาณ 10 - 15 ปี ไม่ออกงานรับเชิญทุกชนิด ทั้งงานโทรทัศน์และงานวิทยุ ทำให้แฟน ๆ ทุกภาคทั่วประเทศไทยต่างตกใจ คิดไปต่างต่างนานาด้วยความรัก คิดถึง ห่วงใยในตัวผ่องศรี ว่าทำไมถึงเลิกร้องเพลง คิดกันว่าผ่องศรีเสียงแห้งบ้าง คิดว่าเจ็บป่วยบ้าง แต่ความจริงแล้วตัวของผ่องศรีไม่ได้เป็นอะไรเลย ที่หยุดร้องเพลงก็เพื่อหวังจะให้ลูกศิษย์ลูกหา จะได้ก้าวไปถึงจุดหมายที่ตั้งใจกันทุก ๆ คน

ครั้งหนึ่งด้วยการสนับสนุนจากผู้มีพระคุณทั้งสองท่าน จวบจนถึงทุกวันนี้ท่านทั้งสองก็ยังให้ความรักความห่วงใยอยู่เสมอไม่เคยขาด ในแต่ละปีผ่องศรีก็จะไปกราบท่านผู้มีพระคุณทั้งสอง นั่นก็คือ เฮียวิทยา โชคปัญญารัตน์ และซ้อเฟลิน บริษัทแปงเด็กน่ารัก จำกัด ซึ่งทั้งสองท่านนี้ได้ทำให้มีผลงานเพลงชุดราชินีคืนทุ่งที่ประสบความสำเร็จ ทำให้ผ่องศรีโด่งดังและมีชีวิตที่ดีขึ้นมาจนถึงทุกวันนี้

หลังจากนั้นผ่องศรีก็ได้ออกงานรับเชิญเป็นบางครั้งคราว โดยช่วยเหลืองานสังคมและส่วนรวมเรื่อยมา จนกระทั่งในวันหนึ่งที่โชคชะตาไม่อำนวย มีคนมาทำลายชื่อเสียงจนทำให้ผ่องศรี

ถึงกับล้มป่วยด้วยความเสียใจที่สุดในชีวิต เพราะคิดว่าตนเป็นคนที่มิเมตตาและทำมาหากินสุจริต มาด้วยลำแข้งของตัวเองมาโดยตลอด คิดเจียมตัวอยู่เสมอว่าเป็นคนต่างจังหวัด พี่นเพครอบครัวก็ มาจากความยากจนขั้นแค้น จึงทำให้ทำมาหากินด้วยความขยันขันแข็ง แต่นับว่าเป็นโชคดีของผ่อง ศรีและด้วยผลบุญที่ผ่องศรีทำมาตลอดเวลา 14 ปี จนทำให้พบกับคนดี ๆ คือ ลูกศรเทพ ศรทอง และลูกจิตาภา นารายณ์ทอง (จอย) และรวมถึงเพื่อนๆ พี่ๆ ตลอดจนท่านผู้ใหญ่อีกหลายท่านที่ให้ความเมตตาสงสารจนทำให้คติความสิ้นสุดลงไปด้วยดี ศาลส่งยกฟ้อง และผู้ที่ทำลายชื่อเสียงของ ผ่องศรีก็ยอมใช้เงินที่เอาของผ่องศรีไป ความดีของศรเทพ ศรทองและจิตาภา นารายณ์ทอง ยังไม่หยุดอยู่แค่นั้น ทั้งสองได้จัดสร้างและอุปถัมภ์หอศิลป์แห่งชาติจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ดังที่ผ่องศรี พุดกับเขาก่อนตายอยากจะทำหอศิลป์ไว้ เพื่อให้ผู้คนได้มาศึกษาหาความรู้ถึงความทุกข์ยาก ความลำบากที่ตนต้องอดทนและต่อสู้ดิ้นรนมาจนมีทุกวันนี้ ทั้งสองท่านยังถือเป็นผู้มอบชีวิตใหม่ ให้กับผ่องศรีด้วยการให้ผ่องศรีกินยาสมุนไพรรักษาโรคกระเพาะซึ่งเป็นทีล้าไส้ตอนบน โรคไขมันใน เลือดสูงและโรคหัวใจจนหายขาด อีกทั้งยังเปิดศูนย์ยาให้ เพื่อให้ผ่องศรีได้มีเงินไว้ใช้ในตอนที่ร้อง เพลงไม่ไหวหรือไม่มีใครมาจ้างร้องเพลงแล้ว พระคุณของศรเทพ ศรทองและจิตาภา นารายณ์ทอง ผ่องศรีพูดได้ว่าคงทดแทนได้ไม่หมดในชาตินี้ ทั้งนี้รวมถึงเฮียวิทยา โชคปัญญารัตน์ และซ้อเพลิน บริษัทแปงเด็กน่ารัก จำกัด ที่ยังคงให้ความรักและความห่วงใยเสมอมา ผ่องศรีพูดว่า คนเราถ้ารู้จัก สำนึกในบุญคุณของผู้มีพระคุณ มีความกตัญญูรู้คุณ จะส่งผลให้ชีวิตไม่ตกอับอย่างแน่นอน จะทำให้ มีแต่คนมาคอยช่วยเหลือ เพราะฉะนั้นเราจึงต้องไม่ลืมคนที่ให้ชีวิตใหม่กับเรา อะไรจะเกิดมันก็ต้อง เกิดแต่ถ้าเรามีสติ ปัญญาก็จะเกิดกับเราเอง คนเราทำอะไรได้แต่อย่าถอย ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

ผ่องศรียังคงจัดรายการวิทยุจากอดีตจนถึงปัจจุบัน นับเป็นเวลาได้ 5 ปีแล้ว โดยใน ปัจจุบันนี้จัดรายการอยู่ที่คลื่นวิทยุ เอฟเอ็ม 95.00 ลูกทุ่งมหานคร ในวันอาทิตย์ เวลา 17.00 น. ถึง 19.00 น. สลับกับชาย เมืองสิงห์ ศิลปินแห่งชาติ ด้วยความอุปการะจากป้าเจ็ลลิว อยู่วิทยา และคุณ แม่เนา อยู่วิทยา ซึ่งได้เคยร่วมงานกันที่บริษัทเครื่องตีมกระตึงแดง จำกัด ในฝ่ายประชาสัมพันธ์ พิเศษ ซึ่งออกประชาสัมพันธ์โฆษณาออกสถานที่ และจัดรายการวิทยุเพื่อให้ความรู้เป็นวิทยาทาน แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาทุกคน ทุกสถาบันที่เข้าไปสอบถามหาข้อมูล ความรู้เพื่อทำรายงานหรือ วิทยานิพนธ์ที่หอศิลป์แห่งชาติ “ผ่องศรี วรรณุช” โดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย และยังคงขับกล่อมบท เพลงมอบความสุขให้กับประชาชนที่ยังรักบทเพลงลูกทุ่งอยู่เสมอตามงานการกุศลและงานอันทรง เกียรติทั่วไป รวมทั้งร้องเพลงในร้านอาหารที่ยังเคารพและเกรงใจเจ้าของร้าน ซึ่งล้วนแต่เป็นผลงาน เพลงในอดีตที่ทรงคุณค่าและเป็นเพลงที่โด่งดัง ประชาชนทั่วไปให้การยอมรับ อาทิเช่น เพลงไหน ว่าไม่ลืม น้ำตาเมียหลวง คินนี้พี่น้องกับใคร ผ่นหนาวสาวครวญ กอดหมอนนอนหนาว คนสุดท้าย ต่วนพิศवास วิมานในฝัน สาวเหนือเป็อรัก ผากดิน น้อยใจรัก อาลัยรัก กินข้าวกับน้ำพริก ปัญหา หัวใจ บาร์หัวใจ น้องเป็นคนที่เท่าไร เอียงแก้มคอย ขวัญเรียม นางกลางเมือง สาลิกาถิ่นถิ่น ฯลฯ

ซึ่งทุกผลงานเพลงที่ผ่องศรีนำเสนอ ล้วนเป็นเพลงที่มีคุณภาพ มีคุณค่าที่วงการเพลงลูกทุ่งของไทยให้การยอมรับและรับประกันมาแล้วทั้งนั้น

และนี่ก็คือ ชีวิตและผลงานอันยิ่งใหญ่ของนักร้องลูกทุ่ง เจ้าของสมญานามว่า “ราชินีเพลงลูกทุ่ง” “แผ่นเสียงทองคำพระราชทาน” ผ่องศรี วรนุช

ภาพประกอบ 14 ผ่องศรี วรนุช กับรางวัลที่ภาคภูมิใจที่สุดในชีวิต คือรางวัลศิลปินแห่งชาติ ปี 2535

2. ศึกษาวิธีการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช

2.1 การหายใจ

ผ่องศรี วรนุช มีวิธีการหายใจเข้าและหายใจออกเพื่อการขับร้องที่มีคุณภาพนั้น การสูดลมหายใจเข้าปอดจะไม่สูดมากจนเกินไป บางครั้งผู้ฝึกมักกลัวลมหายใจไม่พอจึงสูดลมเข้าเต็มปอดเลยกลับทำให้ส่วนหน้าอกโดยเฉพะอกท่อนบนเกิดอาการเกร็ง ขาดความยืดหยุ่นจนทำให้เปล่งเสียงได้ลำบาก ความจริงปริมาณอากาศน้อยหรือปานกลางดีกว่าปริมาณอากาศมาก เพราะทำให้ปอดมีแรงยืดหยุ่น อีกทั้งไม่ก่อให้เกิดความแน่นหรืออึดอัด การเปล่งเสียงขณะหายใจออกควบคุมลมหายใจโดยค่อยๆ ผ่อนออกมา

วิธีการใช้ลมหายใจในการขับร้องของผ่องศรี วรนุช ในการร้องเสียงสูงและเสียงต่ำจะต่างกัน ขณะร้องเสียงต่ำจะไม่หายใจแรงนักไม่เช่นนั้นลำคอจะตีบเสียงจะไม่ออกมาข้างนอกลำคอหรือถ้าลมหายใจแผ่วเกินไปอาจทำให้เสียงถูกห่อหุ้มอยู่ข้างในและเบาจนเกินไป ฉะนั้นต้องปรับการหายใจให้เหมาะสม หากใช้วิธีแบบถอนหายใจ เสียงจะไม่มีพลังเมื่อร้องจะรู้สึกหายใจลำบาก เปลืองลมหายใจและเปลืองแรง การฝึกร้องเสียงระดับปานกลางจะควบคุมได้ง่ายกว่าการร้องเสียงในระดับเสียงสูงและการร้องเสียงสูงก็จะคล้ายกับการพูดเสียงดัง คือต้องเพิ่มลมขึ้นอีก ต้องพยายามหายใจลึกๆ เต็มที่ โดยหายใจเข้าทางจมูกอย่างไม่ให้เกิดเสียงและให้เป็นไปตามธรรมชาติที่สุด หลีกเลียงการหายใจทางปากเพราะจะทำให้เกิดเสียงแทรกในระหว่างการขับร้อง การผ่อนลมหายใจต้อง

ค่อยๆ ผ่อนลมหายใจออกจากปาก ไม่ปล่อยลมออกมาพรวดเดียวขณะที่ขับร้อง ประสบการณ์และความชำนาญเฉพาะตัวจะช่วยให้ผู้ร้องสามารถผ่อนลมออกจากปอดได้นาน

ด้วยเหตุที่ลมหายใจของแต่ละคนไม่เท่ากัน บางคนมีลมหายใจยาว บางคนมีลมหายใจสั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการฝึกฝนของแต่ละคนด้วย การหายใจควรให้เหมาะสมกับวรรคตอนของท่านองและเนื้อร้อง ผู้ร้องจะต้องหายใจให้ถูกและเหมาะสมกับวรรคตอนซึ่งควรจะเป็นช่วงเป็นวรรคไป ไม่ควรหายใจในระหว่างวรรคตอนเพราะทำให้ท่านองสะดุด

ความสมบูรณ์ของร่างกายมีส่วนทำให้การหายใจมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นควรออกกำลังกายให้ร่างกายแข็งแรงอยู่เสมอและรับประทานอาหารที่มีประโยชน์

2.2 การเปล่งเสียง

ผ่องศรี วรนุช เริ่มการฝึกเปล่งเสียงด้วยคำพูด ในการฝึกจะฝึกด้วยภาษาที่เป็นร้อยแก้ว และร้อยกรอง โดยการอ่านเนื้อร้องที่ตั้ง พังค์ด และการเปล่งเสียงด้วยการหายใจเข้าปอดลึกๆ แล้วฝึกเปล่งเสียงยาวๆ เสียงที่ลากนั้นมักจะเป็นเสียงการโอ...เสียงที่ฝึกเป็นช่วงเสียงกลางๆ เมื่อเสียงมีแรงยืดหยุ่นแล้วจึงฝึกเสียงสูง มิฉะนั้นเสียงจะหลงและเป็นบ่อเกิดแห่งโรคภัยของเส้นเสียง นอกจากนี้การฝึกเปล่งเสียงต้องพยายามออกเสียงสระและพยัญชนะให้ถูกต้องเพราะจะทำให้ช่องปากเคลื่อนไหวไม่ได้ติดขัด เมื่อเปิดปากให้ถูกต้องก็จะออกเสียงได้ตามที่ต้องการเพราะรูปปากเป็นอย่างไรเสียงที่ออกมาจะเป็นอย่างนั้น ดังนั้นผู้ร้องต้องเปิดปากให้เป็นธรรมชาติและเหมาะสมกับตนเองให้มากที่สุด ควรอ้าปากขึ้นลงบน-ล่าง ไม่ควรอ้าปากออกด้านข้าง ขณะเปล่งเสียงถ้าอ้าปากกว้างเกินไปเสียงจะแตก ถ้าอ้าปากแคบเกินไปเสียงจะไม่ออกมา ต้องให้มีความรู้สึกว่าการอ้าปากขึ้นลงกับเสียงนั้นต้องมีความสอดคล้องกัน

ขณะเปล่งเสียงลมหายใจต้องไม่ติดขัด ให้รู้สึกว่าย้ายกับจมูกและปากพร้อมกัน มารวมกันข้างหน้าแล้วไหลออกมา เสียงก็จะอ่อนหวานเป็นธรรมชาติและจะไม่กระจายทำให้เปล่งเสียงได้ดีขึ้น การที่เสียงแข็งหรือผิดเพี้ยนก็เพราะอวัยวะที่ใช้หายใจและอวัยวะที่เสียงออกไม่ประสานกันเท่าที่ควร การเค้นเสียง การตะโกน เป็นอันตรายต่อการเปล่งเสียงเพราะจะทำให้หายใจแรงไป แต่ในทางกลับกันการใช้เสียงแผ่วก็ไม่ดี เสียงแผ่วจะทำให้เส้นเสียงปิดไม่มิดเกิดการรั่วไหลของลม จึงจำเป็นต้องฝึกโดยใช้เสียงระดับปานกลาง

นอกจากการฝึกการเปล่งเสียงตามหลักทฤษฎี และรูปแบบที่เป็นผ่องศรี วรนุชแล้ว การสร้างเสียงสะท้อนจะทำให้เสียงมีความไพเราะชัดเจนกังวานทุกเมื่อ อีกทั้งมีเสียงขึ้นลงอย่างต่อเนื่อง หากสร้างเสียงสะท้อนเสียงจะกังวานใสไปไกล เสียงที่ไม่มีแรงสะท้อนจะไม่ไพเราะและดังไม่นาน อวัยวะที่ทำให้เกิดเสียงสะท้อนประกอบด้วย ช่องคอ โปรงจมูก ช่องปาก เพดานแข็ง ลิ้น ฟัน ริมฝีปาก เป็นต้น เสียงสะท้อนของคนร้องเปรียบเสมือนเครื่องดนตรีทุกชนิดที่ล้วนมีกล่องเสียงสะท้อนไม่เช่นนั้นเสียงจะเบาและไม่ได้ยิน

2.3 การฝึกทำนองและจังหวะ

ทำนองและจังหวะ ถือเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญทางดนตรีและง่ายแก่การจดจำ ในการฝึกทำนองและจังหวะของผองศรี วรณุช นั้น เริ่มด้วยการฝึกเสียงโอ.... และการฝึกการเอื้อน.... โดยมีวิธีฝึกดังนี้

1. ฝึกลากเสียงที่อยู่ในระดับเสียงที่ตื้นจนถึงที่ละเอียดเสียงให้ยาวที่สุด
2. ฝึกลากเสียงให้มีความตึงและเบา สลับกันไป ทั้งนี้นอกจากจะได้ประโยชน์จากการออกเสียงให้ถูกต้องแล้ว ยังได้ประโยชน์ในการผ่อนคลายใจอีกด้วย

3. ฝึกร้องทำนองต่างๆ ทุกประเภท โดยในเบื้องต้นผองศรี วรณุช ได้ร้องตามแบบที่ครูสอน ต่อมาเมื่อมีความชำนาญมากขึ้นจึงฝึกร้องด้วยตัวเอง โดยร้องแบบมีดนตรีบ้าง ร้องไม่มีดนตรีบ้าง

ผองศรี วรณุช ให้ความสำคัญกับการฝึกทำนองและจังหวะในทุกบทเพลง ก่อนที่จะสามารถขับร้องเพลงได้นั้น ผู้ขับร้องควรฟังทำนองและจังหวะของเพลงให้เข้าใจทุกรวดตอนของเพลง ว่ามีคำร้องช่วงใดมีดนตรีช่วงใด ต้องหยุดรอต่อนไหน จากนั้นฝึกการขับร้องให้เข้ากันกับถ่วงทำนองของเพลง ทำความเข้าใจให้ได้ว่าต้องขึ้นต้นร้องในจังหวะไหน ต้องขึ้นต้นให้ถูกต้องเพราะการขับร้องเพลงนั้นการร้องขึ้นต้นถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าขึ้นต้นร้องเพลงได้อย่างไพเราะแล้วจะสามารถสกดและทำให้ผู้ฟังสนใจในบทเพลงที่ร้องได้

2.5 อารมณ์เพลง

การขับร้องเพลง ไม่ว่าจะเป็นเพลงประเภทใดก็ตาม ถ้าอาศัยเพียงความสามารถทางน้ำเสียงอย่างเดียวก็ไม่สามารถสร้างความประทับใจท่านผู้ชมผู้ฟังได้อย่างลึกซึ้ง ฉะนั้นผู้ขับร้องต้องเข้าใจเนื้อหาและรูปแบบทำนองเพลงอย่างถูกต้อง อีกทั้งต้องวิเคราะห์ว่าจะสื่อความหมายของบทเพลงให้ผู้ฟังเข้าใจและซาบซึ้งกับบทเพลง การสื่อความหมายของบทเพลงให้ลึกซึ้งผู้ขับร้องต้องเข้าใจเนื้อสาระของบทเพลงนั้นอย่างถ่องแท้ ผู้ฝึกขับร้องจะร้องเพลงประเภทใดก็ตามต้องใช้ความสามารถในการขับร้องที่ได้ฝึกฝนมาสื่อความหมายเนื้อหาอย่างมีชีวิตชีวา ใช้เสียงอันไพเราะสร้างความเคลิบเคลิ้มแก่ผู้ฟัง การขับร้องเป็นขั้นตอนการสร้างสรรค์และพัฒนาจากผลงานการประพันธ์ โดยอาศัยเนื้อเพลง ทำนองเพลง สร้างบทเพลงให้มีชีวิตชีวา การฝึกอารมณ์เพลงต้องเลือกเพลงที่เหมาะสมกับน้ำเสียงและความถนัด จะทำให้แสดงความสามารถในการร้องเพลงได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผองศรี วรณุช จะศึกษาอารมณ์ของบทเพลงให้ดีให้เข้าใจในทุกบททุกตอน เพื่อเวลาขับร้องแล้วจะสามารถถ่ายทอดอารมณ์และวิญญาณของเพลงนั้นออกมาได้อย่างครบถ้วน นักร้องควรอ่านเนื้อร้องและทำความเข้าใจเนื้อร้องของเพลงเสียก่อน เมื่อเข้าใจในเนื้อร้องของเพลงทั้งหมดแล้วควรมีจินตนาการไปตามความหมายความรู้สึกของเพลงที่ผู้แต่งได้เขียนเอาไว้ในบทเพลงแต่ละเพลง ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละบทเพลง บางเพลงเป็นเพลงที่มีถ่วงทำนองสนุกสนาน แต่บาง

เพลงมีถ่วงทำนองเศร้า นักร้องจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับอารมณ์ปรับจินตนาการของตนเองไปตามบทเพลงในแต่ละเพลงให้เหมาะสม แล้วจะสามารถถ่ายทอดบทเพลงออกมาได้อย่างไพเราะและดูเป็นธรรมชาติ

ผลงานเพลงที่ทรงคุณค่าของผ่องศรี วรนุช

ศึกษาผลงานเพลงลูกทุ่งที่ได้รับการบันทึกเสียงและเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมซึ่ง ผลงานเพลงที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ ได้ปรึกษาและได้รับคำแนะนำว่าเป็นเพลงที่ควรค่าแก่การศึกษาจาก ผ่องศรี วรนุช แล้วทั้งสิ้นจำนวน 8 เพลง ซึ่งแต่ละบทเพลงล้วนแต่เป็นบทเพลงที่ควรค่าแก่การศึกษา เป็นเพลงที่ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน จำนวน 1 บทเพลง เพลงที่ได้รับรางวัลเสอากาศทองคำพระราชทาน จำนวน 3 บทเพลง รางวัลพระราชทานพิเศษจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในฐานะนักร้องลูกทุ่งหญิงเกียรตินิยมยอดเยี่ยม เพราะชนะเลิศเสอากาศทองคำสามปีซ้อน จำนวน 1 บทเพลง รางวัลจากกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน จำนวน 3 บทเพลง สรุปผลงานที่ได้นำมาศึกษาในครั้งนี้จำนวน 8 บทเพลง ได้แก่ เพลง

1. เพลงกลับบ้านเถิดพี่ ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2508
2. เพลงกินข้าวกับน้ำพริก ได้รับรางวัลเสอากาศทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2518
3. เพลงเขามาทุกวัน ได้รับรางวัลเสอากาศทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2519
4. เพลงจันทร์อ่อน ได้รับรางวัลเสอากาศทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2520
5. เพลงสาริกาคืนถิ่น ได้รับรางวัลพระราชทานพิเศษจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะนักร้องลูกทุ่งหญิงเกียรตินิยมยอดเยี่ยม เพราะชนะเลิศเสอากาศทองคำ 3 ปีซ้อน เมื่อพ.ศ.2521 ได้รับรางวัลในปีนี้แต่ละสิทธิ์
6. เพลงไหนว่าไม่ลืม ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน ครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ.2532
7. เพลงฝากดิน ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน ครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ. 2532
8. เพลงด่วนพิศวาส ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน ครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ.2534

1. เพลงกลับบ้านเถิดพี่ ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2508

เพลงกลับบ้านเถิดพี่

อกเอ๋ยนอนครวญรัฐจวนผวา

คิดตื่นลืมตา

ผัวรักหายหน้าไม่เห็น

แทบตายทั้งเป็น

พบอยู่เมื่อเย็น

ไยมาซ่อนเร้นให้หม่น

ธุระอะไรทำไมดีกัน

ทั้งทอดเมียรัก

เหลือรอยเศร้าปากสมอง

กล้ากลืนฝืนทน

หนาวเหน็บใจตน

นอนทนนอนทุกข์สันดี

ผัวรักมาเมินเปลี่ยนใจ

เมียเลวสิ่งใดหรือคะพี่

อะไรบอกพร่องบอกชี้

ดีก็ดื้ออย่างนี้น้องขอให้พี่

จงคิดอย่างคนมีหัวใจ

เถิดผัวคนดีปรานีเถิดหนา

ขอให้กลับมา

หาเมียและลูกได้ไหม

ผัวนอนบ้านใคร บ้านพี่ก็มี

กลับบ้านเสียทีเถิดพี่จ๋า

เพลงกลับบ้านเกิดพี่

วิธีการหายใจและช่วงกว้างของเสียง ใช้สัญลักษณ์ ' ในการบอกช่วงที่พักหายใจ
สี่เหลี่ยมคือ

เพลงกลับบ้านเถิดพี่

อก อ๋อ นอน จราญ วัน จาน น าวา— จิต ดั้น ลิม ภา— แม่ รัก หาย หน้า ไม่ เห็น—

5 — แทน าย ทั้ง เป็น— พม อยู่ เมื่อ เย็น— โย มา ซอน ะน— ให้ หม่น

9 อู ะ จะ ไร ทำ ไม่ จัก นึก— ตั้ง ทอด เมีย รัก— หลือ รอย เสร้า บัก— ส มอ—

13 — กล้า กลิ่น ฝัน— ทน— นนาา เหน้ม ใจ จน— นอน ทน นอน ทน— สิ้น— ดี

17 แม่ รัก มา เมิน— เปลี่ยน ใจ—— เมีย เล่า สิ่ง ใด หรือ จะ ที่— จะ ไร บก

21 พรอ— บอก— จัก ดั้น อย่าง— นี้— น้อง— ขอ— ให้— ที่— จง— จิต— อย่าง— ทน— มี— หัว— ใจ

25 โถ— แม่— จน— ดี— ปรา— ณี— เกิด— นน— ขอ— ให้— กลับ— มา— หา— เมีย— และ— ลูก— ได้— ไหน—

29 — แม่— นอน— บ้าน— ใจ— บ้าน— ที่— ก็— มี— กลับ— บ้าน— เสีย— ที่— เกิด— ที่— จำ

range

เพลงกลับบ้านเกิดพี

อก เอ้ย นอน จราญ ชัน จาน น (รา) — จิต ดัน (สิม) (ตา) — เจ้า ชัก หาย (หน้า) ไม่ เห็น —
 (จรัณเสียง, (ซ็อน (ประจบ (ซ็อนเสียง)
 ซ็อนเสียง) เสียง) เสียง)

5 — (แทบ) (ตาย) ทั้ง เป็น — พม อยู่ เมื่อ (เมี้ยน) — โย มา ซอน (รัน) — ให้ หม่น
 (ลากเสียง, (ซ็อน (กระทม (เน้นเสียง,
 กระทมเสียง) เสียง) เสียง) เห็นเสียง)

9 รุ ะ อะ ไร ทำ ไร จัก นึก — ตั้ง (ทอด) (เมี้ยน) (จัก) — เหลือ รอย เต้า บัก — ส (มอง) —
 (กระทม (เน้น (ซ็อน
 เสียง) เสียง) เสียง) (จรัณเสียง)

13 — (กล้ำ) (กลืน) เป็น ทน — หน้า เหน็บ (ใจ) จน — นอน ทน นอน (ทุกข) — (สิ้น) ดี
 (เน้น (เน้น (ไปยเสียง)
 เสียง) เสียง) (เน้นเสียง, (จรัณ
 ซ็อนเสียง) เสียง)

17 เจ้า ชัก มา (เมี้ยน) เปลี่ยน (ใจ) — (เมี้ยน) เลว สิง ไต หรือ จะ (พี) — อะ ไร บก
 (กระทม (จรัณเสียง, (จรัณเสียง)
 เสียง, ซ็อนเสียง) (กระทม
 จรัณเสียง) เสียง)

21 (พร่อง) บอก (ซึ) — จัก ดัน อย่าง นี้ — น้อง ขอ ให้ พี จง จิต อย่าง จน มี (หัว) (ใจ)
 (กระทม (ไปยเสียง)
 เสียง) (กระทม (จรัณ
 เสียง) เสียง,
 ไปยเสียง)

25 โถ เจ้า จน ดี ปรา ณี เกิด (หน้า) — ขอ ให้ กลับ (มา) — หา เมี้ยน และ (ลูก) — ได้ (ใหม่) —
 (จรัณเสียง) (จรัณเสียง) (ซ็อนเสียง,
 กระทมเสียง)

29 — (น้า) (นอน) บ้าน ไจร — บ้าน (พี) ก็ มี — กลับ บ้าน เสีย ที เกิด (พี) (จ่า)
 (กระทม (ซ็อนเสียง,
 เสียง) กระทมเสียง) (กระทมเสียง) (กระทม (กระทม
 เสียง, เสียง)
 ซ็อนเสียง)

ผลงานการประพันธ์ของ สมโภชน์ ล้ำพงษ์

บันไดเสียงและจังหวะ

- เพลงกลับบ้านเกิดพีนีอยู่ในบันไดเสียง C เมเจอร์

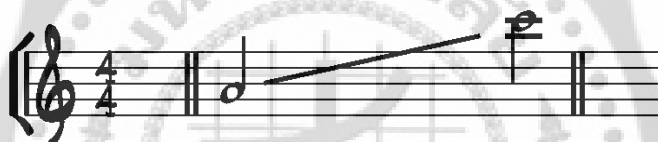
- ใช้อัตราจังหวะ 4/4

- ความเร็วของจังหวะ ♩ = 68

- ความยาวของเพลง 2:21 นาที

ช่วงกว้างของเสียง (Range)

ช่วงกว้างของเสียงในการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช พบว่าเป็นเสียงขับร้องระยะห่างระหว่างเสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุด ในเพลงกลับบ้านเกิดพีนีได้พบว่า เสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุดของเพลงนั้นมีความห่างเท่ากับคู่ 10 โดยมีเสียงต่ำสุดของเพลงคือเสียง A อยู่ในตำแหน่งช่องที่ 2 ของกุญแจซอล เสียงสูงสุดของเพลงคือเสียง C อยู่ในตำแหน่งคาบเส้นน้อยเส้นที่ 2 เหนือกุญแจซอล

วิธีการขับร้อง

เพลงกลับบ้านเกิดพีนี พบว่ามีการใช้วิธีการขับร้องทั้งหมด 8 วิธี ได้แก่

1. ครั้นเสียง พบ 9 ครั้ง
2. ช้อนเสียง พบ 10 ครั้ง
3. ประคบเสียง พบ 1 ครั้ง
4. ลากเสียง พบ 1 ครั้ง
5. กระทบเสียง พบ 14 ครั้ง
6. เน้นเสียง พบ 4 ครั้ง
7. เห็นเสียง พบ 2 ครั้ง
8. โปรยเสียง พบ 3 ครั้ง

การใช้ 2 วิธีการขับร้องในหนึ่งคำ พบ 10 ครั้ง

เนื้อหา ความหมายของบทเพลง

เพลงกลับบ้านเกิดพีนีมีความหมายในการถ่ายทอดความรู้สึกของภรรยาที่มีต่อสามีที่ได้ทอดทิ้งภรรยาและลูกไป เนื้อเพลงได้แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกเศร้าเสียใจอย่างมากที่สามีได้ทอดทิ้งไป ไม่กลับบ้าน และมีการอ้อนวอนสามีให้กลับบ้านของตนเองในตอนท้ายเพลง

เพลงนี้ยังมีการใช้โวหารชนิดเดียวที่เกิดขึ้นในบทเพลงคือการใช้อัติพนธ์ (โวหารที่กล่าวเกินจริง) จากเนื้อร้องที่ว่า “แทบตายทั้งเป็น”

อารมณ์เพลง

เพลงนี้มีอารมณ์เศร้าสร้อย ผ่องศรีได้ถ่ายทอดบทเพลงออกมาได้อย่างยอดเยี่ยม ผู้ฟังสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกอารมณ์ของบทเพลงได้อย่างเต็มที่ และมีช่วงที่สะท้อนอารมณ์อย่างมากในช่วงกลางของเพลง ส่วนตอนท้ายเพลงนั้นจะให้อารมณ์ความรู้สึกอาลัยอาวรณ์สามมิ ไม่ว่าจะอย่างไรก็แล้วแต่ขอให้กลับมาหากก็เพียงพอแล้ว เรื่องที่ผ่านมานั้นภรรยาไม่เคยคิดโกรธแต่อย่างใด เพียงรอคอยวันที่สามีกลับมาหาตนเองก็พอ

2. เพลงกินข้าวกับน้ำพริก ได้รับรางวัลเสาศาอากาศทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2518

เพลงกินข้าวกับน้ำพริก

คูรีมาถามจู้จี้ ทุ่ซี้เกินใคร
 เจ้าชู้บ้านไกลไก่อ้แจ้ ทำมาแลตาปรอย
 ปากหวานจริงพอรูปหล่อ จะมาขอสัมพันธ์
 เจอฉันแค่เพียงชั่วครู่ ตูมาทำสำออย
 กินข้าวกับน้ำพริกซิจ๊ะ ถึงได้สะได้สวย
 บ้านน้องไซ่รำไซ่รวย มีแต่กึ่งแต่หอย
 เก็บผักตักน้ำตามประสา คนป่าคนดอย
 คำลงอาบน้ำตามคลอง น้ำในคลองน่าลอย
 ไม่เคยเสริมทรงองค์เวย ของเหลวของปลอม
 เหลือบยุ่งรินไรบิณฑอม ไม่ได้ตอมเนื้อกลอย
 ผู้ชายหมายปองเนื้อนวล ต้องสงวนท่าที
 อดีผลอไผลให้มอง ก็ให้มองนิดหน่อย
 กินอะไรถึงสวย เพราะว่าสวยประจำ ธรรมชาติสร้างมา
 ไม่ต้องทาหน้าตา ให้มันเหมือนลิเก เขาก็เก้เลิศลอย
 คนในกรุงนุ่งยาว สวมรองเท้าสูงจิ้ง คงจะปลั่งสักวัน
 ลองไปเดินบ้านฉัน ไม่ทันสามวา ตกคันทาตาลอย
 คูรีมาถามจู้จี้ ทุ่ซี้เกินใคร
 เจ้าชู้บ้านไกลไก่อ้แจ้ ทำมาแลตาปรอย
 ปากหวานจริงพอรูปหล่อ จะมาขอสัมพันธ์
 เจอฉันแค่เพียงชั่วครู่ ตูมาทำสำออย
 กินข้าวกับน้ำพริกซิจ๊ะ ถึงได้สะได้สวย
 บ้านน้องไซ่รำไซ่รวย มีแต่กึ่งแต่หอย
 เก็บผักตักน้ำตามประสา คนป่าคนดอย
 คำลงอาบน้ำตามคลอง น้ำในคลองน่าลอย
 กินอะไรถึงสวย เพราะว่าสวยประจำ
 ธรรมชาติสร้างมา ไม่ต้องทาหน้าตา
 ให้มันเหมือนลิเก เขาก็เก้เลิศลอย
 คนในกรุงนุ่งยาว สวมรองเท้าสูงจิ้ง คงจะปลั่งสักวัน
 ลองไปเดินบ้านฉัน ไม่ทันสามวา ตกคันทาตาลอย

เพลงกินข้าวกับน้ำพริก

วิธีการหายใจและช่วงกว้างของเสียง ใช้สัญลักษณ์ ' ในการบอกช่วงที่พักหายใจ
สีเหลี่ยมคือrange

เพลงกินข้าวกับน้ำพริก

1 จู รี มากาม จู จี— หู ชี้ เกินใจร เจ้า ชู บ้านไกล ไก่ แจ— ทำมาแล ตาปรอย

5 ปากหวานจริง ฟอ รูป หล่อ จะ มาขอ สัมพันธ์ เจอ นัน แด่เพียง ช้า จู— ดู มาทำ สำ ออย

9 กิน ข้าว น้ำพริก สี จะ ถึง ได้สะ ได้สวย บ้านน้อง ไซ ร่า ไซ รวย มี แต่กึ่ง แต่หอย

13 เก็บ เม็ก ตัก น้ำ ตาม ประ สา— จน ปา จนลอย คำ ลง อาม น้ำ ตาม จลอง น้ำในจลองนำลอย

17 ไม่เจย เสริม ทรง องค์ เภา— ของ เหลา ของ ปลมม เหลือบยุ รัน ไร บิน ตอม— ไม่ได้ตอมเนื้อกลอย

21 ผู้ ชายหมายปอง เนืง นาล— ต้องสงวนท่า ที อย่าง ดีเมลอ ไผล ให้ มง— ก็ ให้มองนิคหนอย

25 กินอะไรก็สวยเพราะว่าสวยประ จำ— ธรรมชาติสร้างมา ไม่ต้องทาหน้าตา— ให้มันเหมือนนิล เก— เขาก็ เก เลิศ เลอ

29 จนในกรุงนุ่งขาวสามรองเท้าสูง จัง— จะพลั้งสักวัน ลองไปเดินบ้านฉัน— ไม่ต้องหันสาม วา— ตก จัน นา ตา ลอย

เพลงกินข้าวกับน้ำพริก

๑ ี มา (กาม) ู้ ี่— ู่ (ซี) เกินใจร เจ้า ชู้ บ้านไกล ู่ (แจ้ง)— ทำมาแล จาปรอย
 (กระทบเสียง) (เน้นเสียง) (กระทบเสียง)

๕ ปาก (หวาน) จริง ฟ่อ ูป หล่อ จะมา (ขอ) สัมพันธ์ เจอ ฉั้น แจ้ เพียง ช้า จรู— จู มา ทำ สำ ออย
 (ซื่อนเสียง) (เน้นเสียง)

๙ กินข้าวน้ำพริก ส ี่จะ ถึง ู่ (สะ) ู่ (สาย) บ้านน้องไซ ร่า ไซ (ราย) มีแต่ กุ้ง แจ้ หอย
 (เน้นเสียง) (กระทบเสียง) (จรัสเสียง)

๑๓ เก็บ นึก ัก (น้ำ) ตาม ประ (สา)— จน ป่า จนจอย จำ ล อาม น้ำ ตาม (ถูอง) น้ำในถูองนำ ลอย
 (ซื่อนเสียง) (จรัสเสียง) (จรัสเสียง)

๑๗ (ไม่ เจยเสริม ทร องจ้ าว)— ของ เหลา ของ ปโลม เหลือบยร์น (ไร) บิน(ตอม)— ไม่ได้ตอมเนื้อ (ถูอง)
 (ถูองเสียง) (กระทบเสียง) (กระทบเสียง, จรัสเสียง) (จรัสเสียง)

๒๑ ู้ชาย(หมาย) (ปอง) เนื้อนาล— ต้องสวหน้าที (อย่าง ติ แลอ ูโลให้มอง)— (ก็) ให้มอง (นิจ) หนอย
 (กระทบ (ซื่อนเสียง) (ถูองเสียง) (กระทบเสียง) (เน้นเสียง) เสียง)

๒๕ กินอะไร ก็สายเพราะว่าสายประ จำ— ธรรมชาติสร้างมา ไม่ต้องทาหน้าตา— ให้มันเหมือนลิ (เก)— เขาก็ เก้ เลิสเลอ
 (จรัสเสียง)

๒๙ จในถูองนุ่ยงาสามรองเท้าสูง (งิง)— จจะพลั้งสั๊ก(วัน) ลองไปดินบ้านฉั้น— ไม่ต้องทันสาม าว— ตกจันนุ่ย(ตา) (ลอบ)
 (จรัสเสียง) (จรัสเสียง) (กระทบ (ลากเสียง) เสียง)

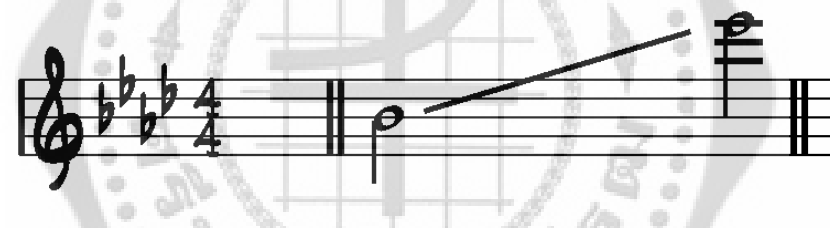
ผลงานการประพันธ์ของ ชลธี ธารทอง ดัดแปลงทำนองมาจากเพลงต้นนครเขษม (หรือต้นนรเทศ) ๒ ชั้น ร้องแก้เพลงกินอะไรถึงสวย ซึ่งขับร้องโดยสายัณห์ สัญญา

บันไดเสียงและจังหวะ

- เพลงกินข้าวกับน้ำพริกนี้อยู่ในบันไดเสียง Ab เมเจอร์
- ใช้อัตราจังหวะ 4/4
- ความเร็วของจังหวะ $\bullet = 88$
- ความยาวของเพลง 3:10 นาที

ช่วงกว้างของเสียง (Range)

ช่วงกว้างของเสียงในการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช พบว่าเป็นเสียงขับร้องระยะห่างระหว่างเสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุด ในเพลงกินข้าวกับน้ำพริกได้พบว่า เสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุดของเพลงนั้นมีความห่างเท่ากับคู่ 11 โดยมีเสียงต่ำสุดของเพลงคือเสียง Bb อยู่ในตำแหน่งคาบเส้นที่ 3 ของกุญแจซอล เสียงสูงสุดของเพลงคือเสียง Eb อยู่ในตำแหน่งคาบเส้นน้อยเส้นที่ 3 เหนือกุญแจซอล

วิธีการขับร้อง

เพลงกินข้าวกับน้ำพริก พบว่ามีการใช้วิธีการขับร้องทั้งหมด 7 วิธี ได้แก่

1. ครั้นเสียง พบ 8 ครั้ง
2. ช้อนเสียง พบ 3 ครั้ง
3. กล่อมเสียง พบ 1 ครั้ง
4. ลากเสียง พบ 1 ครั้ง
5. กระทบเสียง พบ 8 ครั้ง
6. เน้นเสียง พบ 3 ครั้ง
7. เห็นเสียง พบ 1 ครั้ง

การใช้ 2 วิธีการขับร้องในหนึ่งคำ พบ 1 ครั้ง

เนื้อหา ความหมายของบทเพลง

เพลงกินข้าวกับน้ำพริกนี้เป็นเพลงแก้กับเพลงกินอะไรถึงสวย ซึ่งขับร้องโดยสายัณห์ สัญญา จึงทำให้เนื้อเพลงดูมีความหมายไปในเชิงของความรู้สึกของฝ่ายหญิงที่รู้เท่าทันผู้ชาย เป็นผู้หญิงบ้านนอกคอกนาแต่มีความรักนวลสงวนตัว การแต่งเนื้อแต่งตัวก็ดูธรรมดาไม่สวยเลิศเลอ เหมือนผู้หญิงในเมืองหลวง แต่ที่ผู้หญิงบ้านนอกคอกนาคือมีความดีที่ซ่อนอยู่ข้างใน

เพลงนี้ยังมีการใช้โวหารชนิดเดียวที่เกิดขึ้นในบทเพลงคือการใช้อุปมาโวหาร จากเนื้อร้องที่ว่า “ไม่ต้องทาหน้าตา ให้มันเหมือนลิเก”

อารมณ์เพลง

เพลงนี้มีอารมณ์สนุกสนาน ผ่องศรีได้ถ่ายทอดบทเพลงออกมาได้อย่างยอดเยี่ยม ผู้ฟังสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกอารมณ์ของบทเพลงได้อย่างเต็มที่ สามารถรับรู้ถึงผู้หญิงสาวแก่นแก้วคนหนึ่งที่มีความฉลาดรอบรู้เท่าทันผู้ชาย ฟังแล้วรู้สึกว่าร่ากายแขนขาขยับไปตามจังหวะเพลงโดยที่เราไม่รู้ตัว

3. เพลงเขามาทุกวัน ได้รับรางวัลเสาศากาศทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2519

เพลงเขามาทุกวัน

เขามาทุกวัน เห็นกันแทบจะไม่เว้น
 พอตกตอนเย็น เขาก็มาที่บ้านของฉัน
 สิ่งใดฉันชอบ เป็นต้องเอามากำหนด
 เอาใจสาระพัน เหมือนฉันเป็นดาวเจิดฉาย
 เมื่อตอนเริ่มมา ฉันพาเกลียดชังยิ่งนัก
 นานหน่อยก็ซัก ความคิดขงมันเริ่มเลือนหาย
 วันใดหายหน้า ฉันเริ่มกระวนกระวาย
 กลัวใจเขาจะคลาย กลับกลายเป็นความระทม
 หัวใจฉัน แม้นไม่ใช่ขี้ผึ้ง
 แต่ถ้าเข้าถึง เย็นถึงก็อ่อนได้สม
 ถ้าเป็นเรือ ก็คงไม่แคล้วจะจม
 โดนลูกคลื่นถล่ม เรือน้อยไม่อาจลอยลำ
 เขามาทุกวัน หัวใจไม่อาจทนไหว
 ฉันหน้าที่ไร พาหัวใจฉันเริ่มถล่ำ
 ไม่เคยแย่ยั่ว คำพูดฝากตัวทุกคำ
 ใครจะคิดใจดำ กับเขาไปได้อย่างไร
 หัวใจฉัน แม้นไม่ใช่ขี้ผึ้ง
 แต่ถ้าเข้าถึง เย็นถึงก็อ่อนได้สม
 ถ้าเป็นเรือ ก็คงไม่แคล้วจะจม
 โดนลูกคลื่นถล่ม เรือน้อยไม่อาจลอยลำ
 เขามาทุกวัน หัวใจไม่อาจทนไหว
 ฉันหน้าที่ไร พาหัวใจฉันเริ่มถล่ำ
 ไม่เคยแย่ยั่ว คำพูดฝากตัวทุกคำ
 ใครจะคิดใจดำ กับเขาไปได้อย่างไร

เพลงเขามาทุกวัน

เขา มา ทุก วัน— เห็นกันแทบจะ ไม่— เว้น— พอ ตกตอน เย็น เขาก็ มา ที่บ้านของ ฉัน— สิ่ง ใจฉัน

5
ขอ— เป็นต้อง เอา มา กำ นัล— เอา ใจ สา ระ พัน—เหมือนฉันเป็นจลาเจ็ด ฉาย— เมื่อตอนเริ่ม

9
มา— ฉัน พาเกล็ด ชิง อิง— นัก— นานหน่อยก็ ชัก ความจืด ชิง มัน เริ่มเลือน หาย— วัน ใจ หาย

13
หน้า— ฉัน เริ่ม กระ วน กระ วาย— กลัว ใจ เขา จะ จลาบ— กลับกลายเป็นความ ระ ทม— หัว ใจ

17
ฉัน— แม้น ไม่ ไซ ชี— ตั้ง— แต่ ถ้า เข้า— ถึง— เย็น ถึง ก็ อ่อน ได้— สม— ถ้า เป็น

21
เรือ— ก็ จง ไม่ แด้วจะ จม— โดน ลุกคลื่น ก ล่ม— เรือ น้อย ไม่อาจ ลอย ล้า— เขา มา ทุก

25
วัน— หัว ใจ ไม่ อาจ ทน ไท— เห็นหน้า ที่ ไร— พา หัว ใจ ฉัน เริ่ม ก ล้า— ไม่ เคย เข้า

29
ย้า— ถ้า พุด เฟก ตัว ทุก ถ้า— ใจ จะ จืด ใจ ถ้า— กับ เขา ไม่ ได้ อย่าง ไร

วิธีการหายใจและช่วงกว้างของเสียง ใช้สัญลักษณ์ ' ในการบอกช่วงที่พักหายใจ
สีเหลี่ยมคือrange

เพลงเขามาทุกวัน

เขา มา ทุก วัน เห็นกันแทบจะ ไม่ เว้น พอ ตกตอน เย็น เขาก็ มา ที่บ้านของ ฉัน สิ่ง ใด ฉัน

5 ชอบ เป็น ตัง ออ มา ก่า นิด เอา ใจ สา ระ พันธ์ เหมือนฉัน เป็น จาา เด็ด ฉาบ เมื่อ ตอน เริ่ม

9 มา ฉัน พา เกล็ด ชัง ยิง นึก นาน น้อย ก็ ชัก จาม จิต ชัง มัน เริ่ม สื่อน หาย วัน ใด หาย

13 หน้า ฉัน เริ่ม กระ รวน กระ รวย กลัว ใจ เขา จะ ลลาย กลับ กลายเป็น จาม ระ ทม หัว ใจ

17 ฉัน มัน ไม่ ไซ ชี ผึ่ง แต่ ก่า เข้า ถึง เย็น ถึง ก็ อ่อน ได้ สม ก่า เป็น

21 เรือ ก็ จง ไม่ แล ล้า จะ จม โคน ลูก สิ้น ติ สม เรือ น้อย ไม่ อาจ ลอย ล้า เขา มา ทุก

25 วัน หัว ใจ ไม่ อาจ ทน ไท เห็น หน้า ติ โร พา หัว ใจ ฉัน เริ่ม ติ ล้า ไม่ เคย ย้ำ

29 ย้ำ ถ้า พุด ผาก ทั่ว ทุก ถ้า ใคร จะ จิต ใจ ถ้า กับ เขา ไม่ ได้ อย่าง โร

เพลงเขามาทุกวัน

 (เขา) (มา) ทุก วันเห็นกันแทบจะไม่ (เว้น) (พอ) ตกตอนเย็นเขาก็ (มา) ที่บ้านของ ฉัน สิ่งใจฉัน
 (ซึ้งเสียง) (กระตบเสียง) (จรัณเสียง, (ประจวบเสียง) (ไปรษเสียง)
 กระตบเสียง)

 (ชอบ) - เป็น ต้อง เอา มา กำ นัล เอา ใจ (ตา) ระ พันเหมือนฉันเป็นจางเจ็ด ฉาย เมื่อตอน (เริ่ม)
 (กระตบเสียง, (ซึ้งเสียง) (เดินเสียง, (เสียง
 ซึ้งเสียง) ซึ้งเสียง) ลงทราง)

 มา - ฉัน พา (กลัด) ชัง ยิง นัก - นานหนอยก็ ชัก จามจืด ชัง มั่น เริ่มเลือน (หาย) - วัน ใจ หาย
 (เน้นเสียง, (กระตบเสียง)
 ลากเสียง)

 (หน้า) - ฉัน (เริ่ม) กระ วน กระ (วาย) - กลัว ใจ เขา จะ (ละลาย) กลับกลายเป็นจามระ วม (หัว) ใจ
 (ไปรษเสียง, (กระตบเสียง) (จรัณเสียง) (จรัณเสียง) (กระตบเสียง)
 กระตบเสียง)

 (ฉัน) - (มัน) ไม่ ไซ ชี ึ่ง แต่ กำ เข้า ถึง - เย็น ถึง ก็ อ่อน ได้ สม - (กำ) - เป็น
 (ลากเสียง, (เดินเสียง, (กระตบเสียง)
 ซึ้งเสียง) เน้นเสียง)

 (เรือ) - ก็ ลง ไม่ (แล้ว) จะ วม โจน ลูก (กลืน) ก (ลม) - เรือ (น้อย) ไม่ อาจ (ลอย) ล่า เขา (มา) ทุก
 (จรัณเสียง) (ซึ้งเสียง) (ซึ้งเสียง) (กระตบ เสียง) (กระตบเสียง, (กระตบเสียง) (กระตบเสียง)
 เสียง) ซึ้งเสียง)

 วัน - หัว ใจ ไม่ อาจ ทน (ไหว) - เห็นหน้า ที่ ไร พา หัว ใจ ฉัน เริ่ม ก ล่า - ไม่ เคย เข้า
 (กระตบเสียง, (จรัณเสียง)

 (เข้า) - ถ้า พุด ผาก ตัว ทุก ถ้า ไจร จะ (ลัด) ใจ ถ้า กับ (เขา) ไป (ได้) อย่าง (ไร)
 (ไปรษเสียง) (เดินเสียง, (เดินเสียง) (จรัณเสียง) (กระตบเสียง,
 เน้นเสียง) จรัณเสียง)

ผลงานการประพันธ์ของ ทินกร ทิพย์มาต

บันไดเสียงและจังหวะ

- เพลงเขามาทุกวันนี้อยู่ในบันไดเสียง C เมเจอร์

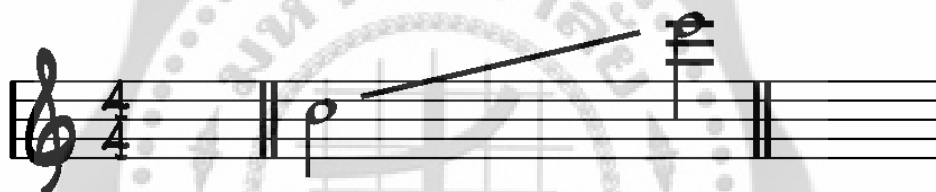
- ใช้อัตราจังหวะ 4/4

- ความเร็วของจังหวะ ♩ = 76

- ความยาวของเพลง 3:31 นาที

ช่วงกว้างของเสียง (Range)

ช่วงกว้างของเสียงในการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช พบว่าเป็นเสียงขับร้องระยะห่างระหว่างเสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุด ในเพลงเขามาทุกวันนี้ได้พบว่า เสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุดของเพลงนั้นมีความห่างเท่ากับคู่ 10 โดยมีเสียงต่ำสุดของเพลงคือเสียง C อยู่ในตำแหน่งช่องที่ 3 ของกุญแจซอล เสียงสูงสุดของเพลงคือเสียง E อยู่ในตำแหน่งคาบเส้นน้อยเส้นที่ 3 เหนือกุญแจซอล

วิธีการขับร้อง

เพลงเขามาทุกวันนี้ พบว่ามีการใช้วิธีการขับร้องทั้งหมด 9 วิธี ได้แก่

1. ครั้นเสียง พบ 7 ครั้ง
2. ช้อนเสียง พบ 7 ครั้ง
3. ประคบเสียง พบ 1 ครั้ง
4. ลากเสียง พบ 2 ครั้ง
5. กระทบเสียง พบ 14 ครั้ง
6. เน้นเสียง พบ 3 ครั้ง
7. เหนินเสียง พบ 4 ครั้ง
8. โปรยเสียง พบ 3 ครั้ง
9. เสียงลงทรวง พบ 1 ครั้ง

การใช้ 2 วิธีการขับร้องในหนึ่งคำ พบ 11 ครั้ง

เนื้อหา ความหมายของบทเพลง

เพลงเขามาทุกวัน เป็นเพลงที่บรรยายถึงความรู้สึกของหญิงสาวคนหนึ่ง เมื่อครั้งได้ถูกชายหนุ่มคนหนึ่งมาทำดีด้วยการมาหาที่บ้านทุกวัน เอาใจเอาใจฝ่ายหญิงด้วยการมีของที่ผู้หญิงชอบมาฝากด้วยเสมอ ซึ่งในตอนแรกนั้นฝ่ายหญิงก็รู้สึกเกลียดชัง ไม่ชอบผู้ชายคนนี้เอาซะเลย อาจเป็นเพราะต้องการระวังตัวไม่ไว้ใจคนแปลกหน้าที่มาทำดีด้วยนั่นเอง แต่พอนานเข้าฝ่ายหญิงก็เริ่มรู้สึกใจอ่อนด้วยความดีที่ชายคนหนึ่งนี้ได้ทำให้ทุกวันสม่ำเสมอตนเอง

เพลงนี้ยังมีการใช้อุปมาโวหาร จากเนื้อร้องที่ว่า “เอาใจสารพัด เหมือนฉันเป็นดาวเจดนิมาย” การใช้บุคลาธิษฐาน จากเนื้อร้องที่ว่า “โดนลูกคลื่นถล่ม เรือน้อยไม่อาจลอยลำ”

อารมณ์เพลง

เพลงนี้มีฟังแล้วเพลิดเพลิน ฟังสบายๆ ผ่องศรีได้ถ่ายทอดบทเพลงออกมาได้อย่างยอดเยี่ยม ผู้ฟังสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกอารมณ์ความสนุกเพลิดเพลินของบทเพลงได้อย่างเต็มที่ แต่ในความสนุกสนานเพลิดเพลินนั้น ผ่องศรีก็ได้แฝงเอาวิธีการขับร้องแบบนักร้องอาชีพโดยแท้จริงด้วยการใช้วิธีการขับร้องไว้ถึง 9 วิธีด้วยกัน ทำให้การจะร้องเพลงนี้ได้ออกมาไพเราะอย่างผ่องศรีนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายเลยทีเดียว

4. เพลงจันทร์อ่อน ได้รับรางวัลเสาศากาศทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2520

เพลงจันทร์อ่อน

จันทร์เอยจันทร์เจ้า ก่อนเคยขอข้าวขอแกง
 ได้ยินเสียงขอแหวนพลอยแดง เพื่อเอาไปแต่งสาวใดที่ไหนกันหนอ
 เหลือข้าจำทน หลายรักจริงคนรูปหล่อ
 มีอยู่แล้วแล้วยังไม่ยอมพอ ขอเงินจันทร์เจ้าเพื่อเอาไปล่อใจใคร

ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ

ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ

จันทร์เอยเคยอ่อน ช่วยดลรักซ่อนซุกใจ
 อย่าให้เขารักสาวคนใด ขอให้เขาซื่อรักคนที่ซื่อแจ่มจันทร์
 ถึงไร้เงินทอง ขอร้องให้มีรักมั่น ไม่เคยผันถึงเงินพันสองพัน
 ขอเพียงของหมั้นแหวนพลอยสวมก้อยสักวง

ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ

ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ

จันทร์เอยเคยอ่อน

ช่วยดลรักซ่อนซุกใจ อย่าให้เขารักสาวคนใด
 ขอให้เขาซื่อรักคนที่ซื่อแจ่มจันทร์ ถึงไร้เงินทอง
 ขอร้องให้มีรักมั่น ไม่เคยผันถึงเงินพันสองพัน
 ขอเพียงของหมั้นแหวนพลอยสวมก้อยสักวง

ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ

ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ ฮือ...

เพลงจันทร์อ่อน

จันทร์ เอย์ จันทร์ เจ้า ก่อน เคย ขอ ช้ำ ขอ แกรง ได้ ยิน

5 เสียม ขอ แหวน พลอย แจง เพื่อ เอา ไป แต่ง สภา ใด ที่ โหนด กัน นอง

9 เหลือ ช้ำ จำ ทน หลาย รัก จริง จน รุป หล่อ มี อยู่

13 แล้ว แล้ว ยัง ไม่ ยอม พอ ขอ เงิน จันทร์ เจ้า เพื่อ เอา ไป ล่อ ใจ ใจ

17 ชื้อ ชื้อ ชื้อ ชื้อ ชื้อ ชื้อ ชื้อ ชื้อ ชื้อ

21 จันทร์ เอย์ เคย จ้องน ชาย จล รัก ช่อน ชุก ใจ อย่า ให้

25 เขา รัก สภา จน ใจ ขอ ให้ เขา ชื้อ รัก จน ที่ ชื้อ แจ่ม จันทร์

29 ถึง ไร่ เงิน ทอง ขอ ร้อง ให้ มี รัก มั่น ไม่ เคย

33 เนิน ถึง เงิน พัน สอง พัน ขอ เพียง ของ หมั่น แหวน พลอย สาม ก้อย สัก วง

37 ชื้อ ชื้อ ชื้อ ชื้อ ชื้อ ชื้อ ชื้อ ชื้อ ชื้อ

วิธีการหายใจและช่วงกว้างของเสียง ใช้สัญลักษณ์ ' ในการบอกช่วงที่พักหายใจ
สี่เหลี่ยมคือ range

เพลงจันทร์อ่อน

จันทร์ เอย์ จันทร์ เจ้า ก่อน เจย ขอ ขำ ขอ แกง ได้ ยิน

5 เสียง ขอ แหน พลอย แจง เพื่อ เอา ไป แต่ง สาด ใจ ที่ โหน กัน หนอ

9 เหลือ ขำ จ่า ทน หลาย รัก จริง จน รูป หล่อ มี อยู่

13 แล้ว แล้ว ยัง ไม่ ยอม พอ ขอ เงิน จันทร์ เจ้า เพื่อ เอา ไป ล้อ ใจ ใคร

17 ซือ ซือ ซือ ซือ ซือ ซือ ซือ ซือ

21 จันทร์ เอย์ เจย จ้อง ขยับ จล รัก ซ่อน ซุก ใจ อย่า ให้

25 เขา รัก สาด จน ใจ ขอ ให้ เขา ซื่อ รัก จน ที่ ซื่อ แจ่ม จันทร์

29 ถึง ใจ เงิน ทอง ขอ ร้อง ให้ มี รัก มัน ไม่ เจย

33 เงิน ถึง เงิน พัน สอง พัน ขอ เพียง ของ หนั้น แหน พลอย สาม ก้อย สัก ฆ

37 ซือ ซือ ซือ ซือ ซือ ซือ ซือ ซือ

เพลงจันทร์อ่อน

(จันทร์) (อ่อน) จันทร์ (เจ้า) (ก่อน) (เคย) ขอ (ข้า) ขอ (แก) (ใจ) ยิน
 (จรัณเสียง) (ชื่อนเสียง) (กระทบเสียง, จรัณเสียง) (กระทบ เสียง) (ชื่อนเสียง, กระทบเสียง) (กระทบเสียง, จรัณเสียง) (กระทบเสียง, จรัณเสียง)

5 (เสียง) ขอ แหวน (พลอย) (แดง) เพื่อ (เอา) ไป แต่ง สภา ใจ ที่ โหน กัน (หนอ)
 (กระทบเสียง, จรัณเสียง) (จรัณเสียง) (กระทบเสียง, จรัณเสียง) (กระทบเสียง, จรัณเสียง) (กระทบเสียง, จรัณเสียง)

(เหลือ) (ข้า) จำ (ทน) (หลาย) (รัก) จริง จน (รูป) (หล่อ) มี อยู่
 (กระทบเสียง) (กระทบ, เน้น, จรัณเสียง) (จรัณเสียง) (กระทบ เสียง) (เน้นเสียง, ชื่อนเสียง) (กระทบ เสียง) (กระทบเสียง, จรัณเสียง)

13 (แล้ว) แล้ว ยัง ไม่ ยอม (พอ) ขอ (เงิน) จันทร์ เจ้า เพื่อ เอา ไป (ล่อ) ใจ (ใจ)
 (กระทบเสียง, ชื่อนเสียง) (จรัณเสียง) (กระทบเสียง) (กระทบเสียง) (กระทบเสียง, จรัณเสียง) (กระทบเสียง, จรัณเสียง)

17 ลือ _____ ลือ ลือ ลือ ลือ ลือ ลือ _____ ลือ ลือ ลือ ลือ

21 (จันทร์) (อ่อน) เคย (อ่อน) ช่วย จล รัก (ช่อน) ชก ใจ อย่า ให้
 (จรัณเสียง) (กระทบ เสียง) (กระทบเสียง, จรัณเสียง) (กระทบเสียง, ชื่อนเสียง, กระทบเสียง)

25 (เขา) รัก (สาว) จน (ใจ) ขอ (ให้) เขา (ชื่อ) รัก จน ที่ ชื่อ แจ่ม (จันทร์)
 (ชื่อนเสียง) (ชื่อนเสียง) (จรัณเสียง) (กระทบเสียง) (กระทบเสียง) (กระทบเสียง) (กระทบเสียง)

29 (ถึง) (ใจ) เงิน (ทอง) (ขอ) (ร้อง) ให้ มี รัก (มัน) ไม่ เคย
 (กระทบเสียง) (เน้นเสียง, ชื่อนเสียง, กระทบเสียง) (กระทบเสียง, กระทบเสียง, ชื่อนเสียง) (กระทบเสียง, จรัณเสียง) (กระทบเสียง)

33 เนิน ถึง เงิน พัน (สอง) พัน ขอ (เพียง) ของ หนึ่ง แหวน พลอย สาม (ก้อย) สัก (วง)
 (จรัณเสียง) (กระทบเสียง) (กระทบเสียง) (กระทบเสียง) (กระทบเสียง, ชื่อนเสียง) (กระทบเสียง, จรัณเสียง)

37 ลือ _____ ลือ ลือ ลือ ลือ ลือ ลือ _____ ลือ ลือ ลือ ลือ

ผลงานการประพันธ์ของ ฉลอง ภู่ว่าง โดยดัดแปลงทำนองมาจากเพลงจันทร์เจ้า เพลงกล่อมเด็กภาคกลางซึ่งเคยเป็นบทเรียนให้นักเรียนประถมศึกษาได้เรียนเมื่อหลายสิบปีก่อน ที่มีเนื้อว่า “จันทร์เจ้า ขอข้าวขอแกง ขอแหวนทองแดง ผูกมือน้องข้า ขอช่างขอม้า ให้น้องข้าขี่ ขอเก้าอี้ให้น้องข้านั่ง ขอเตียงตั้ง ให้น้องข้านอน ขอละคร ให้น้องข้าดู ขอยายชู เลี้ยงน้องข้าเถิด ขอยายเกิด เลี้ยงตัวข้าเอง” ร้องแก้เพลงอันจันทร์ ซึ่งขับร้องโดยศรชัย เมฆวิเชียร

บันไดเสียงและจังหวะ

- เพลงจันทร์อันอยู่ในบันไดเสียง Bb เมเจอร์
- ใช้อัตราจังหวะ 4/4
- ความเร็วของจังหวะ ♩ = 74
- ความยาวของเพลง 3:39 นาที

ช่วงกว้างของเสียง (Range)

ช่วงกว้างของเสียงในการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช พบว่าเป็นเสียงขับร้องระยะห่างระหว่างเสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุด ในเพลงจันทร์อันได้พบว่า เสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุดของเพลงนั้นมีความห่างเท่ากับคู่ 10 โดยมีเสียงต่ำสุดของเพลงคือเสียง G อยู่ในตำแหน่งคาบเส้นที่ 2 ของกุญแจซอล เสียงสูงสุดของเพลงคือเสียง Bb อยู่ในตำแหน่งเหนือเส้นน้อยเส้นที่ 1 เหนือกุญแจซอล

วิธีการขับร้อง

เพลงจันทร์อัน พบว่ามีการใช้วิธีการขับร้องทั้งหมด 5 วิธี ได้แก่

1. ครั้นเสียง พบ 25 ครั้ง
2. ช้อนเสียง พบ 11 ครั้ง
3. กระทบเสียง พบ 28 ครั้ง
4. ลากเสียง พบ 1 ครั้ง
5. เน้นเสียง พบ 3 ครั้ง

การใช้ 2 วิธีการขับร้องในหนึ่งคำ พบ 11 ครั้ง

การใช้ 3 วิธีการขับร้องในหนึ่งคำ พบ 3 ครั้ง

การใช้ 4 วิธีการขับร้องในหนึ่งคำ พบ 1 ครั้ง

เนื้อหา ความหมายของบทเพลง

เพลงจันทร์อ่อน เป็นเพลงได้ดัดแปลงทำนองมาจากเพลงจันทร์เจ้าซึ่งเป็นเพลงกล่อมเด็กภาคกลาง ความหมายของเพลงนี้นั้นหมายถึงว่าหญิงสาวคนหนึ่งได้ถอนอกกับดวงจันทร์ว่าอย่าให้ชายหนุ่มคนนั้นที่ตนเองหลงรักไปรักสาวคนอื่นที่ไหน ขอให้เขารักและชื่อตรงต่อตนเองคนเดียว

เพลงนี้ยังมีการใช้บุคลาธิษฐาน จากเนื้อร้องที่ว่า “จันทร์เอ๋ยจันทร์เจ้า ก่อนเคยขอข้าวขอแกง ได้ยินเสียงขอแหวนพลอยแดง เพื่อเอาไปแต่งสาวใดที่ไหนกันหนอ” “ขอเงินจันทร์เจ้าเพื่อเอาไปล่อใจใคร”

อารมณ์เพลง

เพลงนี้มีฟังแล้วรู้สึกผ่อนคลายเหมือนได้ฟังเพลงกล่อมเด็กในสมัยก่อนอีกครั้งหนึ่ง ผ่องศรีได้ถ่ายทอดบทเพลงออกมาได้อย่างยอดเยี่ยม ผู้ฟังสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกอารมณ์ของบทเพลงได้อย่างเต็มที่ เพลงนี้ผ่องศรีได้ใช้วิธีการร้องที่มากมายตลอดเพลงตั้งแต่ต้นจนจบ แทบจะทุกคำร้องเลยก็ว่าได้บางคำร้องได้ใช้ถึง 4 วิธีการขับร้อง

5. เพลงสาริกาคืนถิ่น ได้รับรางวัลพระราชทานพิเศษจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะนักร้องลูกทุ่งหญิงเกียรติคุณยอดเยี่ยม เมื่อพ.ศ.2521

เพลงสาริกาคืนถิ่น

เมื่อฝนโปรยจากฟ้า ที่ฉันมาเมืองหลวง โดนความรักโดนความรัก หลอกหลวง
ต้องซ้ำทรวงน้ำตาร่วงไหลหลัง คิดถึงแฟนคนเก่า ใจสาว เศร้าจ้ง
นอนน้ำตารินหลัง หม่นหมอง ออกเรา เมื่อรู้ตัวก็สาย สุดเสียดายความสาว
นั่งรถเบนซ์ นั่งรถเบนซ์ เต็มพราว ไช้หนอเรา หลงมัวเมา เขาพา
ฉันหลงไปทุกสิ่ง เป็นหญิงเที่ยวบาร์ จึงเสียตัวตั้งว่า อายฟ้า และดิน
วอน พี่ ที่อยู่นา คอยก่อนพี่จำ สาริกา คืนถิ่น
ลาเมืองกรุง เลือดล้นยุ้ง มันกิน ตรมอุรา สาริกาโบยบิน
กลับคืนถิ่น ด้วยความลำเค็ญ เมื่อถึงเดือนสิบสอง ยิ่งหมองใจไม่เว้น
เก็บความซ้ำ เก็บความซ้ำ คำเย็น นั่งนึกเป็น เหมือนคืนเพ็ญ ฟ้าโปร่ง
เอาหัวใจหมองไหม้ใส่ไว้ในกระทง ความซ้ำใจลอยส่ง ลงน้ำเจ้าพระยา
วอน พี่ ที่อยู่นา คอยก่อนพี่จำ สาริกา คืนถิ่น
ลาเมืองกรุง เลือดล้นยุ้ง มันกิน ตรมอุรา สาริกาโบยบิน
กลับคืนถิ่น ด้วยความลำเค็ญ เมื่อถึงเดือนสิบสอง ยิ่งหมองใจไม่เว้น
เก็บความซ้ำ เก็บความซ้ำ คำเย็น นั่งนึกเป็น เหมือนคืนเพ็ญ ฟ้าโปร่ง
เอาหัวใจหมองไหม้ใส่ไว้ในกระทง ความซ้ำใจลอยส่ง ลงน้ำเจ้าพระยา

เพลงสาริกาถิ่นถิ่น

เมื่อ ฝน ปรอย จาก ฟ้า ที่ ฉัน มา เมือง หลาง— โฉน จาม

รัก โฉน จาม รัก หลอก ลวง ต้อง ขำ ทรวง น้ำ— ตา รัง ริน หลัง จิต ถึง แผลน จน

เก่า ใจ สภา เส้า จัง นอน น้ำ ตา ริน หลัง หม่นหมอง อก เรา

เมื่อ ฐั ต้า ก็ สาย

สุด เสียบ ดาย จาม สภา— นึ่ง รก เป็นชั นึ่ง รก เป็นชั เจ่น พรา ไร่ นอ

เรา หลง— ม้า เมฆ เขา พา ฉัน หลง ไป ทุก สิ่ง เป็นหญิง เทียบ บาร จึง เสียบ ฐั จัง

ว่า าย ฟ้า และ ฐั

วอน ฟ้า ที่ อยู นาว— จอม ก่อน ฟ้า จ้า— สภา— ริ กา ฐั

ถิ่น— ลา— เมือง กษุ เลือด— ลีน บุน มัน ฐั— จรม— อุ ภา สภา— ริ กา โบาย

บั้น กลับ ฐั ฐั— ด้ย จาม— ล่า ญู เมื่อ ถึง เจื่อน สิบ

สง ยัง หมอง ใจ ไม่ ฐั— ฐั— จาม ฐั ฐั— จาม ฐั ฐั

2

45

เย็น นิ่ง นึก เป็น เหมือน ดิน เพ็ญ ฟ้า ไปง เจ้า หัวใจ หมอง ไหม้ ใส ไร ใน กระ

49

พง จาม ช้ำใจ ลอย สง— ลง น้ำ เจ้า พระ ยา

วิธีการหายใจและช่วงกว้างของเสียง ใช้สัญลักษณ์ ' ในการบอกช่วงที่พักหายใจ
สี่เหลี่ยมคือ range

เพลงสาริกาคืนถิ่น

เมื่อ เบน ไปขย จาก ฟ้า ที่ ฉัน มา เมือง หลาง โจน จาม

รัก โจน จาม รัก หลอก ลาง ต้อง ข้ำ ทรม น้า จา ร่ม ริน หลัง จิต ถึง แฝน จน

เก่า ใจ สา เส้า จัง นอน น้า จา ริน หลัง หม่นหมอง อก เา

เมื่อ รู้ ต้า ก็ สาย

สุด เสีย ฉาย จาม สา นึ่ง รก เป็นข้ นึ่ง รก เป็นข้ เอน พรา ไร่ หนอ

เรา หลง ม้า มา เขา พา ฉัน หลง ไป ทุก สิ่ง เป็นหญิง เตีย บาร์ จึง เสีย จ้า จัง

่า ฉาย ฟ้า และ ดิน

วอน พี่ ที่ อยู่ นา ลอย ก่อน พี่ จ้า สา ริ กา ดิน

ถิ่น ลา เมือง กฤษ เลือด ดิน ฆน มัน กิน จาข อุ รา สา ริ กา โย

มัน กลับ ดิน ถิ่น ฉ้าย จาม ลา เจ็ญ เมื่อ ถึง เจ็ญ สิบ

สอง ยิ่ง หมอง ใจ ไม่ ่น เก็บ จาม ข้ำ เก็บ จาม ข้ำ จ้า

2

45

เย็น นิ่ง นึก เป็น เหมือน ดิน เพ็ญ ฟ้า ไปขง เอา หัว ใจ หมอง ไหม้ สีส ไร่ ใน กระ

48

ทพ จาม ช้ำ ใจ ลอย สง ลง น้ำ เจ้า พระ ยา

เพลงสาริกาคืนถิ่น

เมื่อ ฝน ปราย จาก (ฟ้า) (ที่) ฉัน มา เมือง (หลวง) — โฉน จาม
 (กระทยเสียง) (ซื่อนเสียง, (เน้นเสียง) (ซื่อนเสียง,
 5 รัก โฉน จาม รัก หลอก (ลาว) ต้อง ข้ำ ทรง น้ำ— ภา รัง ริน หลัง จิต ถึง ฝน ดน
 (ลากเสียง)

เก้า ใจ (สา) เส้า จัง นอน น้ำ ภา ริน (หลัง) หม่นหมอง อก (ธา)
 (ปรายเสียง) (กระทยเสียง) (ซื่อนเสียง)

13 (เมื่อ) รั้ ต้า (ก็) (สาย)
 (กระทยเสียง) (กระทยเสียง) (กระทยเสียง)

17 สด (เสีย) ฉาย จาม สา— นัง— รก เบ็นซ์ นัง— รก เบ็นซ์ เจ่น (พธา) (ไร่) หนอ
 (เน้นเสียง) (กระทยเสียง) (เสียงกลาง)

21 ภา หลง— ม้า ภา ษา (พา) ฉัน หลง ไป ทุก (สิ่ง) เป็นหญิง (เตีย) บาร์ จึง เสีย ัก จัง
 (กระทยเสียง) (จันเสียง) (กระทยเสียง)

25 ภา ฉาย (ฟ้า) และ ดิน
 (ซื่อนเสียง, (กระทยเสียง)

29 (วอน) (ที่) ที่ อยู่ ภา— ลอย ก่อน ฟ้า— จ่า— (สา) — ริ ภา ดิน
 (จันเสียง,เห็นเสียง) (กระทยเสียง) (เน้นเสียง)

33 ภา— (มา) — เมือง ภา เลือด— ลิน มง มั่น (กิน) — ตม— ภา (สา) — ริ ภา โย
 (กระทยเสียง) (กระทยเสียง) (เน้นเสียง,ซื่อนเสียง)

37 ภา น กลับ ดิน ภา— ฉาย จาม— ภา เจ็ญ (เมื่อ) ถึง เจ็ญ สิบ
 (กระทยเสียง)

41 (สอง) ยัง (หมอง) ใจ ไม่ (วัน) — เก็บ— จาม ข้ำ เก็บ— จาม ข้ำ จ่า
 (ซื่อนเสียง,กระทยเสียง) (กระทยเสียง) (กระทยเสียง,เน้นเสียง)

2

45
 เย็น นิ่ง นึก เป็น (เหมือน) ดิน เทญ ฟา (ไปรง) เอา หัว ใจ หมอง ไหม ใส ไร ใน กระ
 (กระแทบเสียง) (จรั้นเสียง)

49
 หง กาม ช้า ใจ ลอย สง _____ ลง (น้ำ) เจ้า พระ (ยา)
 (เน้นเสียง) (จรั้นเสียง)

ผลงานการประพันธ์ของ สนิท มโนรัตน์ แต่ง ดัดแปลงทำนองมาจากเพลงลาวลำปาง
 ใหญ่ ๒ ชั้น ร้องแก้เพลงหนุ่มนารอนาง ภาค ๑ และภาค ๒ ซึ่งขับร้องโดยไวพจน์ เพชรสุพรรณ

บันไดเสียงและจังหวะ

- เพลงสาริกาคินถิ่นอยู่ในบันไดเสียง A เมเจอร์
- ใช้อัตราจังหวะ 4/4
- ความเร็วของจังหวะ ♩ = 100
- ความยาวของเพลง 3:35 นาที

ช่วงกว้างของเสียง (Range)

ช่วงกว้างของเสียงในการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช พบว่าเป็นเสียงขับร้องระยะห่าง
 ระหว่างเสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุด ในเพลงสาริกาคินถิ่นได้พบว่า เสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุดของ
 เพลงนั้นมีความห่างเท่ากับคู่ 11 โดยมีเสียงต่ำสุดของเพลงคือเสียง B อยู่ในตำแหน่งคาบเส้นที่ 3
 ของกุญแจซอล เสียงสูงสุดของเพลงคือเสียง E อยู่ในตำแหน่งคาบเส้นน้อยเส้นที่ 3 เหนือกุญแจ
 ซอล

วิธีการขับร้อง

เพลงสาริกาคินถิ่น พบว่ามีการใช้วิธีการขับร้องทั้งหมด 8 วิธี ได้แก่

1. ครั้นเสียง พบ 4 ครั้ง
2. ช้อนเสียง พบ 6 ครั้ง
3. กระแทบเสียง พบ 19 ครั้ง

4. ลากเสียง พบ 1 ครั้ง
 5. เน้นเสียง พบ 6 ครั้ง
 6. โปรยเสียง พบ 1 ครั้ง
 7. เห็นเสียง พบ 1 ครั้ง
 8. เสียงลงทรวง พบ 1 ครั้ง
- การใช้ 2 วิธีการซ้ำร้องในหนึ่งคำ พบ 6 ครั้ง

เนื้อหา ความหมายของบทเพลง

เพลงสาริกาคืนถิ่น ความหมายของเพลงนี้นั้นหมายถึงว่าชีวิตของผู้หญิงบ้านนอกคนหนึ่ง ที่เสียใจเพราะถูกแฟนทิ้ง เข้ามาในเมืองหลวงก็ได้หลงมัวเมาไปกับแสงสีและสิ่งยั่วยุต่างๆ ที่เป็นไปในทางที่ไม่ดี เทียวคลับเที่ยวบาร์จนเสียตัวในที่สุด เมื่อคิดได้ก็สายไปเสียแล้วจึงกลับบ้าน และได้ขอส่งสิ่งที่ไม่ดีที่ผ่านมาในชีวิตไปกับการลอยกระทงในวันลอยกระทงที่แม่น้ำเจ้าพระยา

เพลงนี้ยังมีการใช้อดีพจน์ จากเนื้อร้องที่ว่า “จึงเสียตัวตั้งว่าอายุฟ้าและดิน” “เอาหัวใจหมองใหม่ใส่ไว้ในกระทง” “ความซำโง่ลอยส่งลงน้ำเจ้าพระยา”

อารมณ์เพลง

เพลงนี้มีฟังแล้วรู้สึกสนุกสนานเนื่องจากเป็นเพลงที่มีจังหวะเร็ว ผ่องศรีได้ถ่ายทอดบทเพลงออกมาได้อย่างยอดเยี่ยม ผู้ฟังสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกอารมณ์ของบทเพลงได้อย่างเต็มที่

6. เพลงไหนดว่าไม่ลืม ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน ครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ.2532

เพลงไหนดว่าไม่ลืม

ไหนดว่าไม่ลืม

ไม่ลืมไม่เลือนเหมือนเดือนคู่ฟ้า
ไม่ทันแสงเดือนจะเลือนหลีกร้อย
ไม่ทันเมฆน้อยจะคล้อยผ่านมา
ไม่ทันตะวันลับฟ้า ก็ลืม

ไหนดว่าไม่ลืม

ไม่ลืมไม่เลือนชั่วเดือนแผละปี
ไม่จริงเหมือนคำพูดเลยสักครึ่ง
ไม่จริงเหมือนดั่งพูดเลยสักที
ไม่ทันถึงปีแล้วพี่ ก็ลืม

น้ำคำผู้ชายพูดง่ายฟังยาก
พูดจาซ้ำซากปากว่าไม่ลืม
พอมีรักสองมาครองอกเขา
ก็พลันทิ้งเราเปลี่ยนใจหลงลืม
นี่แผละนิสัย ผู้ชายชอบลืม

ไหนดว่า ไม่ลืม

ไม่ลืมสัญญาที่เคยผูกพัน
จะเอาแน่นอนอะไรกับเขา
เมื่อยามใกล้เราก็ทำปากหวาน
พูดพร่ำรำพันว่าจะไม่ลืม

ผู้ชายนะไร้ผู้ชาย

ไม่ทันเท่าไรก็ลืม

ผู้ชายนะไร้ผู้ชาย

ไม่ทันเท่าไรก็ลืม

ผู้ชายนะไร้ผู้ชาย

ไม่ทันเท่าไรก็ลืม

ไหนดว่าไม่ลืม

เพลงไหนว่าไม่ลืม

ไหน ว่า ไม่ ลืม ไม่ ลืม ไม่ เลือน เหมือน เจียน ฤ ฟ้า

5
ไม่ หัน แสง เจียน จะ เลือน หลีก ร้อย ไม่ หัน เมฆ น้อย จะ ลล้อย ผ่าน มา ไม่ หัน ตะ วัน ลับ ฟ้า ก็ ลืม

9
ไหน ว่า ไม่ ลืม ไม่ ลืม ไม่ เลือน ช้า เจียน และ

13
ปี ไม่ จริง เหมือน จำ พุด เลย สัก จรั ไม่ จริง เหมือน ดัง พุด เลย สัก ที ไม่ หัน ถึง ปี แล้ว ที ก็

17
ลืม น้ำ ต่ำ ผู้ ชาย พุด ง่าย ฟัง ยาก พุด จา ช้า ชาก ปาก ว่า ไม่

21
ลืม พอ มี รัก สอง มา จรอง อก เขา ก็ พลัน ตั้ง เรา เปลี่ยน ใจ หลง ลืม นี้ แผละ นิ สัย ผู้ ชาย ขอม

25
ลืม ไหน ว่า ไม่ ลืม

29
ไม่ ลืม สัญ ญา ที เคย พุด พันธ จะ เอา แน่ นอน จะ ไร กับ เขา เมื่อ ยาม ไกล เรา ก็ ทำ ปาก

33
หวาน พุด พร่ำ ร่า พันธ ว่า จะ ไม่ ลืม ผู้ ชาย นะ ไร ผู้ ชาย ไม่ หัน เท่า ไร ก็ ลืม ผู้ ชาย นะ ไร ผู้

37
ชาย ไม่ หัน เท่า ไร ก็ ลืม ผู้ ชาย นะ ไร ผู้ ชาย ไม่ หัน เท่า ไร ก็ ลืม ไหน ว่า ไม่

41
ลืม

วิธีการหายใจและช่วงกว้างของเสียง ใช้สัญลักษณ์ ' ในการบอกช่วงที่พักหายใจ
สี่เหลี่ยมคือ range

เพลงไหนว่าไม่ลืม

ไหน ว่า ไม่ ลืม ไม่ ลืม ไม่ เลือน เหมือน เตือน จู ฟา

ไม่ หัน แสง เตือน จะ เลือน หลีก ร้อย ไม่ หัน เมฆ น้อย จะ จล้อย ผ่าน มา ไม่ หัน ตะ วัน สิบ ฟาก ลืม

ไหน ว่า ไม่ ลืม ไม่ ลืม ไม่ เลือน ช้า เตือน และ

ปี ไม่ จริง เหมือน จำ พุด เลย สัก ครั้ง ไม่ จริง เหมือน จัง พุด เลย สัก ที ไม่ หัน ถึง ปี แล้ว ที ก็

ลืม น้ำ คำ ผู้ ชาย พุด ง่าย พึง ยาก พุด จา ช้า ชาก ปาก ว่า ไม่

ลืม พอ มี รัก สอง มา จรอง ออก เขา ก็ พลัน ทิ้ง เรา เปลี่ยน ใจ หลง ลืม นี้ แผลง ติ สัย ผู้ ชาย ขอม

ลืม ไหน ว่า ไม่ ลืม

ไม่ ลืม สัญ ญา ที่ เคย ผูก พันธ จะ เอา แน่ นอน จะ ไร กับ เขา เมื่อ ยาม ใกล้เคียง เรา ก็ ทำ ปาก

หวาน พุด พำ ร้า พันธ ว่า จะ ไม่ ลืม ผู้ ชาย นะ ไร ผู้ ชาย ไม่ หัน ทำ ไร ก็ ลืม ผู้ ชาย นะ ไร ผู้

ชาย ไม่ หัน ทำ ไร ก็ ลืม ผู้ ชาย นะ ไร ผู้ ชาย ไม่ หัน ทำ ไร ก็ ลืม ไหน ว่า ไม่

ลืม

ผลงานการประพันธ์ของ คำร้องโดยสุรพล สมบัติเจริญ ทำนองโดยครูสำเนียง ม่วงทอง
ร้องแก้เพลงลืมไม่ลง ซึ่งขับร้องโดย สุรพล สมบัติเจริญ

บันไดเสียงและจังหวะ

- เพลงไหนว่าไม่ลืมอยู่ในบันไดเสียง Eb เมเจอร์

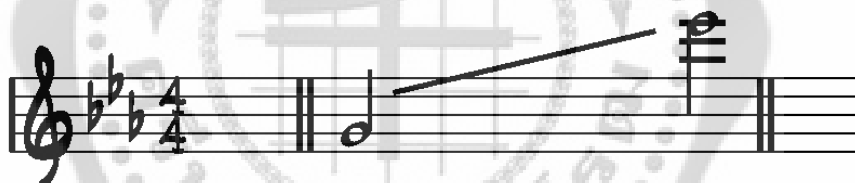
- ใช้อัตราจังหวะ 4/4

- ความเร็วของจังหวะ ♩ = 70

- ความยาวของเพลง 3:04 นาที

ช่วงกว้างของเสียง (Range)

ช่วงกว้างของเสียงในการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช พบว่าเป็นเสียงขับร้องระยะห่างระหว่างเสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุด ในเพลงไหนว่าไม่ลืมได้พบว่า เสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุดของเพลงนั้นมีความห่างเท่ากับคู่ 13 โดยมีเสียงต่ำสุดของเพลงคือเสียง G อยู่ในตำแหน่งคาบเส้นที่ 2 ของกุญแจซอล เสียงสูงสุดของเพลงคือเสียง Eb อยู่ในตำแหน่งคาบเส้นน้อยเส้นที่ 3 เหนือกุญแจซอล

วิธีการขับร้อง

เพลงไหนว่าไม่ลืม พบว่ามีการใช้วิธีการขับร้องทั้งหมด 7 วิธี ได้แก่

1. ครั้นเสียง พบ 10 ครั้ง
2. ซ้อนเสียง พบ 6 ครั้ง
3. กระทบเสียง พบ 10 ครั้ง
4. ลากเสียง พบ 2 ครั้ง
5. เน้นเสียง พบ 2 ครั้ง
6. โปรยเสียง พบ 2 ครั้ง
7. เหนินเสียง พบ 1 ครั้ง

การใช้ 2 วิธีการขับร้องในหนึ่งคำ พบ 6 ครั้ง

เนื้อหา ความหมายของบทเพลง

เพลงไหนว่าไม่ลืม ความหมายของเพลงนี้นั้นหมายถึงนิสัยของผู้ชายที่ชอบลืมผู้หญิง เป็นความรู้สึกของฝ่ายหญิงที่บรรยายออกมาเป็นบทเพลงว่าคำพูดของผู้ชายที่บอกว่าจะไม่ลืมกันนั้นมันไม่เป็นความจริงเลยสักนิด ตอนอยู่ด้วยกันก็ปากหวานพูดจาวว่าจะไม่ลืมกันแต่พอเจอผู้หญิงคนอื่นก็ลืมกันจนหมดสิ้น นี่แหละคือนิสัยของผู้ชาย

เพลงนี้ยังมีการใช้อุปมาโวหาร จากเนื้อร้องที่ว่า “ไม่ลืมไม่เลือนเหมือนเดือนคู่ฟ้า”

บุคลาธิษฐาน จากเนื้อร้องที่ว่า “ไม่ทันแสงเดือนจะเลือนหลีกคล้าย” “ไม่ทันเมฆน้อยจะลอยผ่านมา” “ไม่ทันตะวันลับฟ้าก็ลืม”

อารมณ์เพลง

เพลงนี้มีฟังแล้วรู้สึกเศร้าเพราะเป็นเพลงที่มีจังหวะช้า ประกอบกับเนื้อเพลงที่ฟังค่อนข้างเศร้า จึงทำให้อารมณ์ของบทเพลงนี้ออกมาฟังแล้วเหงาเศร้าใจ ผ่องศรีได้ถ่ายทอดบทเพลงออกมาได้อย่างยอดเยี่ยม ผู้ฟังสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกอารมณ์ของบทเพลงได้อย่างเต็มที่ มีการใช้เทคนิคในการร้องได้เหมาะสมกับบทเพลงเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ฟังฟังแล้วรู้สึกเศร้าตามไปด้วย

7. เพลงฝากดิน ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน ครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ.

2532

เพลงฝากดิน

ดินเจ้าเอ๋ยข้าเคยอยู่ใกล้มาก่อน
 ดินอุ่นร้อนหรือเย็นก็เป็นเพื่อนฉัน
 ยามเมื่อเขาร้างไป ไกล
 ใจก็ยังนึกหวนหวน
 นึกอีกสักกี่วันถึงมา
 ดินอ้างว้างระทมชื่นชมตรมเศร้า
 ดินก็เหมือนเช่นเรารักเขาหนักหนา
 เขาเป็นเหมือนเจ้าดวงใจ
 ดินเรียกเขาคืนมา มา
 บอกเขาเถิดดินเจ้าข้าคอย
 อภัย เถิด ดิน
 ได้แนบซบไอกลิ่น ดินนั้นอุ่นไม่น้อย
 อุ่นอกเขา อุ่นอกเขา เราก็อพลอย
 อุ่นจากรัก ที่ฝังรอย อุ่นไม่น้อย ประทับใจ
 ดินช่วยซับน้ำตาข้าขอลาจาก
 ช่วยฝากซากรักเศร้าของเราได้ไหม
 ถ้าหากเขาไม่มาเยือน
 คงได้พบรักใหม่ ใหม่
 ดินถมร่างฉันไว้ให้จม
 อภัย เถิด ดิน
 ได้แนบซบไอกลิ่น ดินนั้นอุ่นไม่น้อย
 อุ่นอกเขา อุ่นอกเขา เราก็อพลอย
 อุ่นจากรัก ที่ฝังรอย อุ่นไม่น้อย ประทับใจ
 ดินช่วยซับน้ำตาข้าขอลาจาก
 ช่วยฝากซากรักเศร้าของเราได้ไหม
 ถ้าหากเขาไม่มาเยือน
 คงได้พบรักใหม่ ใหม่
 ดินถมร่างฉันไว้ให้จม

เพลงฝากดิน

ดิน เจ้า อย่ ช้ำ เจย อยู่ ไกล มา ก่อน ดิน อุ่น ชื้น และ เย็น ก็ เป็น เพื่อน นั้น
 ยาม เมื่อ เขา ร้าง ไป ไกล ใจ ก็ ยัง นึก หวัน หวัน นี้ อีก สัก ก็ วัน ถึง มา
 ดิน อ่าง ว่าง ะ หม ซึ้น วม ตม เส้า ดิน ก็ เหมือน เช่น เขา รัก เขา นึก นนา
 เขา เป็น เหมือน เจ้า ลาง ใจ ดิน เรียก เขา ดิน มา มา บอก เขา เกิด ดิน จำ ช้ำ จอย อ
 กัย เกิด ดิน ได้ แนม ขบ ใจ กลิ่น ดิน นั้น อุ่น ไม่ น้อย อุ่น ออก
 เขา อุ่น ออก เขา เรา ก็ พลอย อุ่น จาก รัก ที่ เฝ รอย อุ่น ไม่ น้อย ประ ทับ ใจ
 ดิน ช่วย ชับ น้ำ ตา ช้ำ ขอ ลา จาก ช่วย ฝาก ขาก รัก เส้า ของ เรา ได้ โหม
 ถ้า หาก เขา ไม่ มา เยือน จง ได้ พบ รัก ใหม่ ใหม่ ดิน ทม ร้าง นั้น ไร่ ไร่ จม

วิธีการหายใจและช่วงกว้างของเสียง ใช้สัญลักษณ์ ' ในการบอกช่วงที่พักหายใจ
 สีเหลี่ยมคือ range

เพลงฝากดิน

ดิน เจ้า เอ๋ย ข้า เจย อยู่ ใกล้ มา ร่อน ดิน อุ่น ร้อน และ เย็น ก็ เป็น เพื่อน ดิน

5 ยาม เมื่อ เขา ร้าง ไป ไกล ใจ ก็ ยัง นึก หวัน หวัน นี้ รัก สัก ก็ วัน ถึง มา

9 ดิน อ่าง ร้าง ระ ทม ขึ้น ชม ตระ สร้า ดิน ก็ เหมือน เช่น เขา รัก เขา นึก หนา

13 เขา เป็น เหมือน เจ้า ดวง ใจ ดิน เรียก เขา ดิน มา มา บอก เขา เกิด ดิน จำ ข้า จอม อ

17 กับ เกิด ดิน ได้ แนบ ขม ใจ กลืน ดิน นั้น อุ่น ไม่ น้อย อุ่น อก

21 เขา อุ่น อก เขา เขา ก็ พลอย อุ่น จาก รัก ที่ เฝง รอย อุ่น ไม่ น้อย ประ ทับ ใจ

25 ดิน ช่วย ชับ น้ำ ตา ข้า ขอ ลา จาก ช่วย ฝาก ขาก รัก สร้า ของ เรา ได้ โหม

29 ถ้า หาก เขา ไม่ มา เย็น จง ได้ พบ รัก ใหม่ ใหม่ ดิน กม ร้าง ดิน ไว้ ให้ จม

เพลงฝากดิน

ดิน เจ้า เอ๋ย ข้า เคย อยู่ ใกล้ มา (ก่อน) ดิน อุ่น ร้อน และ เย็น (ก็) เป็นเพื่อน (ฉัน)
 (จรัณเสียง) (กระทบเสียง) (ลากเสียง)

5
 ยาม เมื่อ เขา ร้าง ไป ไกล ใจ ก็ ยัง นึก(หวั่น หวั่น) นี้ อีก สัก ก็ ัน (ถึง) มา
 (เน้นเสียง) (ไปรยเสียง)

9
 ดิน อ่าง ร้าง ะ หม ชื่น ชม ตาม (เศร้า) ดิน ก็ เหมือน เช่น เรา รัก เขา นึก (หนา)
 (กระทบเสียง,จรัณเสียง) (ลากเสียง,จรัณเสียง)

13
 เขา เป็น เหมือน(เจ้า) ดวง ใจ ดิน เรียก เขา ดิน มา มา บอก เขา เกิด ดิน(จำ) (ข้า) (จอย) อ
 (กระทบเสียง,ช้อนเสียง) (กระทบ เสียง) (กระทบ (จรัณเสียง) เสียง)

17
 (กับ) (เกิด) ดิน ได้ แยม ชม ใจ กลิ่น ดิน นั้น อุ่น ไม่ (น้อย) อุ่น ออก
 (ไปรยเสียง) (เสียงลงทราง) (ช้อนเสียง)

21
 เขา อุ่น ออก เขา เรา ก็ หลอย อุ่น จาก รัก ที่ เฝง รอย อุ่น ไม่ น้อย ประ(ทับ) (ใจ)
 (ช้อนเสียง, (กระทบเสียง, จรัณเสียง) จรัณเสียง)

25
 ดิน ช่วย ชับ น้ำ ตา ข้า ขอ ลา (จาก) ช่วย ฝาก(ซาก) รัก (เศร้า) ของ เรา ได้ ไหม
 (ไปรยเสียง, (ไปรยเสียง) (ไปรยเสียง) จรัณเสียง)

29
 ถ้า หาก เขา ไม่ มา เยือน จง ได้ พบ รัก ใหม่ ใหม่ ดิน ถม ร้าง ฉัน ไร (ให้) (จม)
 (กระทบเสียง) (จรัณเสียง)

ผลงานการประพันธ์ของ ประดิษฐ์ อุตตะมัง

บันไดเสียงและจังหวะ

- เพลงฝักตินอยู่ในบันไดเสียง Eb เมเจอร์
- ใช้อัตราจังหวะ 4/4
- ความเร็วของจังหวะ ♩ = 76
- ความยาวของเพลง 3:10 นาที

ช่วงกว้างของเสียง (Range)

ช่วงกว้างของเสียงในการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช พบว่าเป็นเสียงขับร้องระยะห่างระหว่างเสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุด ในเพลงฝักตินได้พบว่า เสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุดของเพลงนั้นมีความห่างเท่ากับคู่ 9 โดยมีเสียงต่ำสุดของเพลงคือเสียง Bb อยู่ในตำแหน่งคาบเส้นที่ 3 ของกุญแจซอล เสียงสูงสุดของเพลงคือเสียง C อยู่ในตำแหน่งคาบเส้นน้อยเส้นที่ 2 เหนือกุญแจซอล

วิธีการขับร้อง

เพลงฝักติน พบว่ามีการใช้วิธีการขับร้องทั้งหมด 7 วิธี ได้แก่

1. ครั้นเสียง พบ 8 ครั้ง
2. ช้อนเสียง พบ 3 ครั้ง
3. กระทบเสียง พบ 7 ครั้ง
4. ลากเสียง พบ 2 ครั้ง
5. เน้นเสียง พบ 1 ครั้ง
6. โปรยเสียง พบ 5 ครั้ง
7. เสียงลงทรวง พบ 1 ครั้ง

การใช้ 2 วิธีการขับร้องในหนึ่งคำ พบ 6 ครั้ง

เนื้อหา ความหมายของบทเพลง

เพลงฝากดิน มีความหมายว่าผู้หญิงคนหนึ่งได้มีความทุกข์ความเสียใจเพราะต้องสูญเสียชายที่ตนเองรักไป จึงได้ร้องขอกับก้อนดินเพื่อขอให้ก้อนดินเห็นอกเห็นใจตนเองที่กำลังเศร้าเสียใจอยู่

เพลงนี้ยังมีการใช้อุปมาโวหาร จากเนื้อร้องที่ว่า “เขาเป็นเหมือนเจ้าดวงใจ”

อติพจน์ จากเนื้อร้องที่ว่า “ช่วยฝากซากรักเศร้าของเราได้ไหม”

บุคลาธิษฐาน จากเนื้อร้องที่ว่า “ดินอุ่นร้อนหรือเย็นก็เป็นเพื่อนฉัน” “ดินอ้างว้างระทมชื่นชมตรมเศร้า” “ดินก็เหมือนเช่นเรารักเขาหนักหนา” “ดินเรียกเขาคืนมา” “บอกเขาเถิดดินจำข้าคอย” “อภัยเถิดดิน” “ดินช่วยซับน้ำตาข้าขอลาจาก”

อารมณ์เพลง

เพลงนี้มีเป็นเพลงที่มีจังหวะช้า มีความหมายลึกซึ้ง ประกอบกับเนื้อเพลงที่ฟังค่อนข้างเศร้า จึงทำให้อารมณ์ของบทเพลงนี้ออกมาฟังแล้วเหงาเศร้าใจ มีการใช้ดินซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิตมาใช้ประกอบทำให้ฟังแล้วเกิดความรู้สึกที่เข้าถึงอารมณ์ของบทเพลงได้ดี ผ่องศรีได้ถ่ายทอดบทเพลงออกมาได้อย่างยอดเยี่ยม ผู้ฟังสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกอารมณ์ของบทเพลงได้อย่างเต็มที่ มีการใช้เทคนิคในการร้องได้เหมาะสมกับบทเพลงเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ฟังฟังแล้วรู้สึกเศร้าตามไปด้วย

8. เพลงด่วนพิศवास ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน ครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ. 2534

เพลงด่วนพิศवास

เสียง รถด่วนขบวนสุดท้าย
 แว่วดังฟังแล้วใจหาย หัวใจน้องนี้แทบขาด
 พี่จำลาแล้ว น้องแก้วต้องจำนิราศ
 ตั้งถูกสายฟ้าฟาด หัวใจน้องจะขาดแล้ว
 น้ำ ตาหลังรินรดหยดซ้ำ
 อาบนองสองปรางชุ่มฉ่ำ เออลันท่อมทันดวงแก้ว
 หัวใจสิ้นหวิว เมื่อต้องลมฉิวพัดแผ่ว
 เสียงหวูดรถดังแว่ว ฟังแล้วมันบาดใจ
 พี่ จำน้องขอลาก่อน
 ลาแล้วเคหาห้องนอน ที่เคยพักผ่อนอาศัย
 น้องเป็นผู้แพ้ แพ้รักสุดหักห้ามใจ
 ชื่นอยู่ดูหน้าพี่ไป น้องคงเข้าใจตายแน่พี่จำ.
 เสียง รถด่วนขบวนสุดท้าย
 บอกเตือนเหมือนกำหนดหมาย หยาดน้ำตาไหลนองหน้า
 ขออำลาแล้ว ดวงแก้วมณีล้ำค่า
 หากว่ามั่นชาติหน้า มีจริงค่อยเจอกัน
 เสียง รถด่วนขบวนสุดท้าย
 บอกเตือนเหมือนกำหนดหมาย หยาดน้ำตาไหลนองหน้า
 ขออำลาแล้ว ดวงแก้วมณีล้ำค่า
 หากว่ามั่นชาติหน้า มีจริงค่อยเจอกัน

เพลงด่วนพิศวาส

เสียง— รถ ด่วน ขบวน สุด ท้าย— แฉ่ว ดั่ง ฟัง แล้ว ใจ หาย— หัว ใจ นื่อง นี้ เทบ ขาด— ที่ จำ ลา

5 แล้ว— นื่อง แก้ว ต้อง จำ นิ ราช ดั่ง ถูก สาย ไฟ ฟาด— หัว ใจ นื่อง— จะ ขาด แล้ว

9 น้ำ— ตา หลัง ริน รด หยด ช้ำ— อาม นอง สอง ปราง ชุ่ม จำ— เอ้อ ล้น ท่วม ท้น ดวง แก้ว— หัว ใจ ล้น

13 หัว— เมื่อ ต้อง ลม จิว พัด แผ่ว เสียง หวด รก ดั่ง แฉ่ว— ฟัง แล้ว มัน บาด ใจ

17 ที่ จำ นื่อง ขอ ลา ก่อน— ลา แล้ว เคา หา ห้อง นอน— ที่ เคย พัก ผ่อน อา คัย— นื่อง เป็น ผู้

21 แพ้— แพ้ รัก สุด— หักห้าม ใจ— ขึ้น อยู่ ดู หน้า ที่ ไป นื่อง คง ช้ำ ใจ ตาย แน่ ที่ จำ

25 เสียง— รถ ด่วน ขบวน สุด ท้าย— บอก เตือน เหมือน ก่า หนด หมายถึง หยาด น้ำ ตา ไหล นอง หน้า— ขอ อ่า ลา

29 แล้ว— ดวง แก้ว ม ณี ล้ำ ค่า หาก ว่า แม้น ชาติ หน้า— มี จริง ค่อย— เจอ กัน

วิธีการหายใจและช่วงกว้างของเสียง ใช้สัญลักษณ์ ' ในการบอกช่วงที่พักหายใจ
สีเหลี่ยมคือrange

เพลงด่วนพิศวาส

เสียง— รถ ด่วน ขบวน สุด ท้าย— แว่ว ดัง ฟัง แล้ว ใจ หาย— หัว ใจ นื่อง นี เทบ ขาด— พี่ จำ ลา

5 แล้ว— นื่อง แก้ว ต้อง จำ นิ ราค ดั่ง ถูก ลอด ฟ้า ฟาด— หัว ใจ นื่อง— จะ ขาด แล้ว

9 น้ำ— ตา หลัง ริน รด หยด ช้ำ— อาบ นอง สอง ปราง ชุ่ม ฉ่ำ— เช่อ ลั่น ท่วม ท้น ดวง แก้ว— หัว ใจ สั่น

13 หัวใจ— เมื่อ ต้อง ลม ฉิว พัด แมว เสียง หูด รถ ดัง แว่ว— ฟัง แล้ว มัน บาด ใจ

17 พี่ จำ นื่อง ขอ ลา ก่อน— ลา แล้ว เค หา ต้อง นอน— ที่ เคย พัก ผ่อน อา ด้อย— นื่อง เป็น ผู้

21 แท้— แท้ รัก สุด— หัก ห้าม ใจ— ขึ้น อยู่ ดู หน้า พี่ ไป นื่อง คง ช้ำ ใจ ตาย แน่ พี่ จำ

25 เสียง— รถ ด่วน ขบวน สุด ท้าย— บอก เตือน เหมือน คำ ทนด หมายถึง หาด น้ำ ตา ไหล ลง หน้า— ขอ อ่า ลา

29 แล้ว— ดวง แก้ว ม ณี ล้ำ ค่า หาก ว่า แม่น ซาติ หน้า— มี จริง ค่อย เจอ กัน

เพลงดำนพิศวาส

(เสียง) รก ด่วน ขบวน สุด (ท้าย) แว่ว ดัง ฟัง (แล้ว) ใจ (หาย) หัว ใจ นื่อง นี้ แทบ (ขาด) ที่ จำ ลา
(กระทยเสียง) (ซ็อนเสียง, เน้นเสียง) (กระทยเสียง, (จรัณเสียง) (ซ็อนเสียง, (กระทยเสียง)

5 (แล้ว) นื่อง แก้ว ต้อง จำ นี้ (ราศ) ดัง ถูก (สาย) ฟ้า ฟาด หัว ใจ (นื่อง) จะ (ขาด) (แล้ว)
(กระทยเสียง) (ไปรษเสียง) (จรัณเสียง) (เน้นเสียง) (กระทยเสียง, (กระทยเสียง) ไปรษเสียง)

9 (น้ำ) ตา หลัง ริน รด หยด (ซ้ำ) ขาบ นอง สอง ปราง ชุ่ม (ซ้ำ) เอ้อ ล้น ท่วม (ทัน) ดวง (แก้ว) หัว (ใจ) สัน
(ซ็อนเสียง) (ไปรษเสียง) (กระทยเสียง) (กระทยเสียง) (จรัณเสียง, (กระทยเสียง) ไปรษเสียง)

13 หัว เมื่อ ต้อง ลม จิว พัด (แล้ว) (เสียง) หวด (รก) ดัง (แล้ว) ฟัง แล้ว มัน (ขาด) (ใจ)
(จรัณเสียง) (กระทยเสียง) (เน้นเสียง) (จรัณเสียง) (กระทยเสียง) (ไปรษเสียง)

17 (ที่) (จำ) นื่อง ขอ ลา ก่อน ลา (แล้ว) เค (หา) (ต้อง) (นอน) ที่ เคย พักผ่อน อา (ดัย) นื่อง เป็น ผู้
(จรัณเสียง) (ซ็อนเสียง) (เห็นเสียง) (กระทย (ซ็อนเสียง) (จรัณเสียง) (ไปรษเสียง) เสียง)

21 (แท้) แท้ รัก สุด หัก (ห้าม) (ใจ) ขึ้น อยู่ ดู หน้า ที่ ไป นื่อง คง ซ้ำ ใจ ตาย (แน่) (ที่) (จำ)
(กระทยเสียง) (กระทยเสียง, (กระทย เน้นเสียง) เสียง) (กระทย (ซ็อนเสียง) (จรัณเสียง) เสียง)

25 (เสียง) รก ด่วน ขบวน สุด (ท้าย) บอก เตือน เหมือน กำหนด (หมาย) หยาด (น้ำ) ตา ไหล นอง (หน้า) (ขอ) จำ ลา
(กระทยเสียง) (ซ็อนเสียง, เน้นเสียง) (กระทยเสียง) (ซ็อนเสียง) (กระทยเสียง) (เสียงลงทรง)

29 (แล้ว) ดวง (แก้ว) ม นี้ ล้ำ (คำ) หาก ว่า (มั่น) ขาติ (หน้า) มี จริง ค่อย (ใจ) (กัน)
(เห็นเสียง) (กระทยเสียง) (กระทยเสียง, (เน้นเสียง) (จรัณเสียง) (กระทยเสียง) (ลากเสียง) จรัณเสียง)

ผลงานการประพันธ์ของ สุรพล สมบัติเจริญ

บันไดเสียงและจังหวะ

- เพลงตัวนพิศवासอยู่ในบันไดเสียง Eb เมเจอร์
- ใช้อัตราจังหวะ 4/4
- ความเร็วของจังหวะ ♩ = 54
- ความยาวของเพลง 3:59 นาที

ช่วงกว้างของเสียง (Range)

ช่วงกว้างของเสียงในการขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช พบว่าเป็นเสียงขับร้องระยะห่างระหว่างเสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุด ในเพลงตัวนพิศवासได้พบว่า เสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุดของเพลงนั้นมีความห่างเท่ากับคู่ 10 โดยมีเสียงต่ำสุดของเพลงคือเสียง Bb อยู่ในตำแหน่งคาบเส้นที่ 3 ของกุญแจซอล เสียงสูงสุดของเพลงคือเสียง D อยู่ในตำแหน่งเหนือเส้นน้อยเส้นที่ 2 เหนือกุญแจซอล

วิธีการขับร้อง

เพลงตัวนพิศवास พบว่ามีการใช้วิธีการขับร้องทั้งหมด 9 วิธี ได้แก่

1. ครั้นเสียง พบ 10 ครั้ง
 2. ช้อนเสียง พบ 8 ครั้ง
 3. กระทบเสียง พบ 22 ครั้ง
 4. ลากเสียง พบ 1 ครั้ง
 5. เน้นเสียง พบ 6 ครั้ง
 6. โปรยเสียง พบ 6 ครั้ง
 7. เสียงลงทรวง พบ 1 ครั้ง
 8. กล่อมเสียง พบ 1 ครั้ง
 9. เหนินเสียง พบ 2 ครั้ง
- การใช้ 2 วิธีการขับร้องในหนึ่งคำ พบ 8 ครั้ง

เนื้อหา ความหมายของบทเพลง

เพลงต่วนพิศวาส ความหมายของเพลงนี้นั้นหมายถึงความรู้สึกของผู้หญิงคนหนึ่งที่มีความเศร้าเสียใจอย่างที่สุด ที่ต้องจำใจพรากจากคนรักทั้งที่ไม่อยากจากไปเลย บทเพลงได้บรรยายความเศร้าความอาลัยอาวรณ์ได้เป็นอย่างดี ในตอนท้ายเพลงยังได้มีการแสดงให้เห็นว่าความรักนั้นยิ่งใหญ่มาแต่ไหนแต่ไรนี้ไม่ได้คู่กัน ก็ขอคู่กันในชาติหน้าก็ได้

เพลงนี้ยังมีการใช้ติพจน์ จากเนื้อร้องที่ว่า “แว่วดังฟังแล้วใจหาย” “หัวใจน้องนี้แทบขาด” “ตั้งถูกสายฟ้าฟาด” “หัวใจน้องจะขาดแล้ว” “หัวใจสั้นหวิว เมื่อต้องลมหวิวพัดแผ่ว” “เสียงหวูดรดังแว่ว ฟังแล้วมันบาดใจ” “น้องคงเข้าใจตายแน่พี่จ๋า”

อารมณ์เพลง

เพลงนี้มีฟังแล้วรู้สึกโศกเศร้าอีกทั้งเป็นเพลงที่มีจังหวะช้า ประกอบกับเนื้อเพลงที่ฟังโศกเศร้า จึงทำให้อารมณ์ของบทเพลงนี้ออกมาฟังแล้วเศร้าใจอย่างมาก ผ่องศรีได้ถ่ายทอดบทเพลงออกมาได้อย่างยอดเยี่ยม ผู้ฟังสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกอารมณ์ของบทเพลงได้อย่างเต็มที่ มีการใช้เทคนิคในการร้องได้เหมาะสมกับบทเพลงเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ฟังฟังแล้วรู้สึกเศร้าโศกตามบทเพลงไปด้วย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อศึกษาชีวประวัติ ผลงานและวิธีการขับร้อง ของผ่องศรี วรนุช ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมถึงอิทธิพลสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผ่องศรี วรนุช ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้องลูกทุ่ง) ประจำปี 2535 เนื่องจากเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการขับร้องเพลงลูกทุ่ง เป็นแบบอย่างในการสืบทอดเพลงลูกทุ่งไทยซึ่งมีลักษณะโดดเด่นเฉพาะตัวทั้งในการออกเสียงและการใช้ภาษา ซึ่งเพลงลูกทุ่งเป็นบทเพลงที่เรียบง่าย สามารถเข้าถึงสังคมทุกชนชั้น และยังเป็นเพลงที่รวบรวมภูมิปัญญาของชาวบ้าน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้อันจะเป็นประโยชน์ควรค่าแก่การอนุรักษ์เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยสืบไป ผู้วิจัยได้ดำเนินตามขั้นตอน สรุปผลและอภิปรายผล ตลอดจนมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติและผลงาน ของ ผ่องศรี วรนุช
2. เพื่อศึกษาวิธีการขับร้อง ของ ผ่องศรี วรนุช

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล
2. ขั้นศึกษาข้อมูล
3. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล
4. ขั้นสรุปข้อมูลและรายงานผล

สรุปผลการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายอยู่ 2 หัวข้อ จึงสรุปผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอนคือ **ตอนที่ 1** เพื่อศึกษาประวัติและผลงานของผ่องศรี วรนุช

นางผ่องศรี วรนุช ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นักร้องลูกทุ่ง) ประจำปี 2535 นางผ่องศรี วรนุช (ชื่อจริงนามสกุลจริง) เกิดเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ.2482 ณ เรือนแพริมแม่น้ำเจ้าพระยา ตำบลคู้้งสำเภา อำเภอมนโรมย์ จังหวัดชัยนาท ปัจจุบันอายุ 74 ปี บิดาชื่อนายฉาก อดีตข้าราชการเป็นตำรวจเก่าอยู่ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มารดาชื่อนางเล็ก เป็นแม่ค้าขาย

ขนมไทยที่ลือชื่อ มีฝีมือในการทำขนมไทย มีพี่น้อง 6 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 4 คน ผ่องศรีเป็นคนที่ 5

ภูมิลำเนาปัจจุบัน บ้านเลขที่ 38/160 หมู่ 6 หมู่บ้านประภัสสรวิลลา ซอย 5 ตำบลบางกระเจก อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม เบอร์โทรศัพท์ 0-2889-4565, 0-2889-5144, 081-356-2811 เบอร์แฟกซ์ 0-2889-5144

ผ่องศรี วรุษ เริ่มเข้าโรงเรียนเป็นครั้งแรกที่โรงเรียนวัดศรีสิทธิการาม (วัดแก่นเหล็ก) จนกระทั่งจบชั้น ป.4 จากนั้นได้เรียนต่อที่โรงเรียนมโนรมย์สุวรรณอนุสรณ์ จบชั้น ม.3

ชีวิตก่อนเข้าสู่อาชีพนักร้อง

ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตผ่องศรีนั้น หลังจากที่ต้องออกจากโรงเรียนเพราะฐานะทางบ้านไม่เอื้ออำนวยแล้ว ก็ได้ไปอยู่กับคณะละครเร่ของคุณหนูสุวรรณประกาศ ซึ่งเป็นละครชื่อดังจากเมืองเพชรบุรี ซึ่งผ่องศรีตั้งใจและเสียใจพร้อมกัน เนื่องจากต้องจากพ่อแม่พี่น้องไป แต่ด้วยความจำเป็นเพื่อหารายได้ส่งให้ครอบครัวให้มีความเป็นอยู่ที่สบายขึ้น ผ่องศรีได้เข้ามาพร้อมกับคณะละครเร่ในตำแหน่งเป็นเด็กรับใช้ คอยช่วยขนของ คอยวิ่งซื้อของให้กับนักแสดงในคณะ นับได้ว่าเป็นก้าวแรกที่ผ่องศรีได้เข้าสู่วงการนักร้องนักแสดง

ชีวิตในอาชีพนักร้อง

เมื่อได้เข้ามาอยู่ในคณะละครเร่ของคุณหนูแล้ว ถึงแม้ว่าจะเข้ามาในฐานะเด็กรับใช้ของคณะ แต่ด้วยความที่ผ่องศรีเป็นคนที่มีใจรักในการร้องเพลงเป็นอย่างมาก ประกอบกับมีน้ำเสียงที่โดดเด่น คุณหนูก็ได้สนับสนุนให้ร้องเพลงสลับหน้าม่านบ้าง คอยช่วยวิ่งซั๊กจากละครบ้าง บางทีก็ได้ออกแสดงเป็นตัวประกอบนิดๆ หน่อยๆ ขยับขึ้นแข็ง แสดงให้เห็นถึงความมีใจรักในสายอาชีพการแสดง เมื่อมีเวลาว่างก็จะฝึกร้องฝึกเต้นระบำประกอบเพลงละครอยู่ตลอดเวลา จนมีความคล่องแคล่ว จึงทำให้ได้ออกแสดงอยู่บ่อยๆ ขึ้น จนในที่สุดก็ได้ขยับจากเด็กรับใช้ธรรมดา มาเป็นตำแหน่งตัวประกอบ จากนั้นคุณหนูก็ได้ทดลองให้แสดงเป็นตัวแม่ ในละครเรื่อง “สโนไวท์” เป็นเจ้าหญิงมอริส แสดงคู่กับ ทองพร้อม จอมปลวก เป็นครั้งแรก ผ่องศรีก็ได้ฉายแววพรสวรรค์ให้ทุกคนได้เห็นถึงความสามารถ จากที่เคยเล่นเป็นตัวประกอบ ก็ได้เล่นเป็นตัวนางเอกคือสโนไวท์ ซึ่งบทบาทการแสดงของผ่องศรีนั้นเป็นที่ประทับใจผู้ชมและทุกคนที่ได้พบเห็นและร่วมงานด้วยมาโดยตลอด ในที่สุดจึงได้กลายเป็นนางเอกประจำคณะละครเร่คณะนี้ตลอดมา โดยเป็นนางเอกที่มีอายุน้อยที่สุดของคณะตั้งแต่ก่อตั้งคณะมาเลยก็ว่าได้ หลังจากร่วมคณะละครเร่ได้สักสองปีเศษ ชีวิตของผ่องศรีก็เริ่มผกผันไป เพราะความเป็นคนมีความสามารถ ทำให้เป็นที่ขว้างหวางตาของรุ่นพี่ที่เคยเป็นตัวเอกมาก่อน มีการอิจฉาริษยากัน ถูกกีดกัน กดดัน ถูกด่า ถูกตบตี จนวันหนึ่งคุณวัลลภจึงตัดสินใจพาผ่องศรีเดินทางเข้ามากรุงเทพมหานคร แต่เมื่อเข้ามาในกรุงเทพมหานครนั้นก็ยังไม่สามารถหางานทำได้ คุณวัลลภจึงได้พาผ่องศรีไปอยู่กับพี่ชายของคุณวัลลภที่ตาดลี นครสวรรค์

จากนั้นอีกประมาณ 9 เดือน คุณวัลลภก็ได้พาผ่องศรีเข้ามากรุงเทพมหานคร ได้พาไปรู้จักกรมศิลปากร, ครู ป. ชื่นประโยชน์, ครูไพบุลย์ บุตรชั้น คุณวัลลภก็ได้แนะนำว่าผ่องศรีมีน้ำเสียงดี แก้วเสียงใสมีเสน่ห์ มารยาทดีเป็นคนสุภาพเรียบร้อย ถ้าหากมีงานบันทึกแผ่นเสียงให้ช่วยแนะนำด้วย ต่อมาได้เจอกับคุณจำรัส สุวคนธ์น้อย หลังจากนั้นผ่องศรีก็ได้ออกงานกับคุณจำรัสเรื่อยมาเพราะเขาเป็นนักร้อง ต่อมาก็มาอาศัยอยู่บ้านพีตี๋มซึ่งเป็นฟลอร์โชว์ชื่อดัง และได้ไปออกงานร้องเพลงกับพีบุญช่วย (สามีพีตี๋ม) จากนั้นได้ย้ายออกมาอยู่กับคุณประเทือง บุญยะประพันธ์ เพราะมีวงดนตรี และได้ทำงานเป็นนักร้องเรื่อยมา

ผลงานเพลงที่ทรงคุณค่าของผ่องศรี วรรณุช

1. เพลงกลับบ้านเกิดพี ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2509
2. เพลงกินข้าวกับน้ำพริก ได้รับรางวัลเสาศาสดทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2518
3. เพลงเขามาทุกวัน ได้รับรางวัลเสาศาสดทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2519
4. เพลงจันทร์อ่อน ได้รับรางวัลเสาศาสดทองคำพระราชทาน ปี พ.ศ.2520
5. เพลงสาริกาคืนถิ่น ได้รับรางวัลพระราชทานพิเศษจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะนักร้องลูกทุ่งหญิงเกียรตินิยมยอดเยี่ยม เพราะชนะเลิศเสาศาสดทองคำ 3 ปีซ้อน เมื่อพ.ศ.2521 ได้รับรางวัลในปีนี้แต่ละสิทธิ์
6. เพลงไหนว่าไม่ลืม ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน ครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ.2532
7. เพลงฝากดิน ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน ครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ. 2532
8. เพลงด่วนพิศवास ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยพระราชทาน ครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ. 2534

สรุป

จากการศึกษาประวัติของผ่องศรี วรรณุช จะเห็นได้ว่าผ่องศรี วรรณุชเป็นผู้ที่มีความสามารถในการร้องเพลง น้ำเสียงมีเอกลักษณ์และมีแก้วเสียงใสทำให้ร้องเพลงได้ไพเราะเป็นคน มีความมุ่งมั่น อดทนต่อความยากลำบากทั้งในเรื่องของชีวิตส่วนตัว ชีวิตการทำงานและในเรื่องของการฝึกฝนร้องเพลง จึงทำให้ผ่องศรี วรรณุช เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปในวงการเพลงลูกทุ่ง ได้รับการขนานนามให้เป็นราชินีลูกทุ่งหญิงของเมืองไทย

ตอนที่ 2 ศึกษาวิธีการขับร้องของ ผ่องศรี วรรณุช ประกอบด้วย การหายใจ การเปล่งเสียง การฝึกทำนองและจังหวะ การฝึกคำร้อง อารมณ์เพลง ซึ่งผลการศึกษาพบว่า

การหายใจ

ผ่องศรี วรนุช มีวิธีการหายใจเข้าและหายใจออกเพื่อการขับร้องที่มีคุณภาพ โดยการสูดลมหายใจเข้าปอดจะไม่สูดมากจนเกินไป เพราะจะทำให้ปอดมีแรงยืดหยุ่น อีกทั้งไม่ก่อให้เกิดความแน่นหรืออึดอัด การเปล่งเสียงขณะหายใจออกก็ควบคุมลมหายใจโดยค่อยๆ ผ่อนลมหายใจออกมา วิธีการใช้ลมหายใจในการขับร้องของผ่องศรี วรนุช ในการร้องเสียงต่ำและเสียงสูงจะต่างกัน ขณะร้องเสียงต่ำจะไม่หายใจแรงนักไม่เช่นนั้นลำคอจะตึบเสียงจะไม่ออกมาข้างนอกลำคอ และการร้องเสียงสูงก็จะคล้ายกับการพูดเสียงดัง คือต้องเพิ่มลมขึ้นอีก ต้องพยายามหายใจลึกๆ เต็มที่ โดยหายใจเข้าทางจมูกอย่างไม่ให้เกิดเสียงและให้เป็นไปตามธรรมชาติที่สุด หลีกเลี่ยงการหายใจทางปากเพราะจะทำให้เกิดเสียงแทรกในระหว่างการขับร้อง

การเปล่งเสียง

ผ่องศรี วรนุช เริ่มการฝึกเปล่งเสียงด้วยคำพูด ในการฝึกจะฝึกด้วยภาษาที่เป็นร้อยแก้ว และร้อยกรอง โดยการอ่านเนื้อร้องที่ตั้ง ฟังชัด และการเปล่งเสียงด้วยการหายใจเข้าปอดลึกๆ แล้วฝึกเปล่งเสียงยาวๆ เสียงที่ลากนั้นมักจะเป็นเสียงการโอ...เสียงที่ฝึกเป็นช่วงเสียงกลางๆ เมื่อเสียงมีแรงยืดหยุ่นแล้วจึงฝึกเสียงสูง มิฉะนั้นเสียงจะหลงและเป็นบ่อเกิดแห่งโรคภัยของเส้นเสียง นอกจากนี้การฝึกเปล่งเสียงต้องพยายามออกเสียงสระและพยัญชนะให้ถูกต้องเพราะจะทำให้ช่องปากเคลื่อนไหวไม่ได้ติดขัด เมื่อเปิดปากให้ถูกต้องก็จะออกเสียงได้ตามที่ต้องการเพราะรูปปากเป็นอย่างไรเสียงที่ออกมา ก็จะเป็นอย่างนั้น ดังนั้นผู้ร้องต้องเปิดปากให้เป็นธรรมชาติและเหมาะสมกับตนเองให้มากที่สุด ควรอำปากขึ้นลงบน-ล่าง ไม่ควรอำปากออกด้านข้าง ขณะเปล่งเสียงถ้าอำปากกว้างเกินไปเสียงจะแตก ถ้าอำปากแคบเกินไปเสียงจะไม่ออกมา ต้องให้มีความรู้สึกว่าการอำปากขึ้นลงกับเสียงนั้นต้องมีความสอดคล้องกัน

นอกจากการฝึกการเปล่งเสียงตามหลักทฤษฎี และรูปแบบที่เป็นผ่องศรี วรนุชแล้ว การสร้างเสียงสะท้อนจะทำให้เสียงมีความไพเราะชัดเจนกังวานทุกเมื่อ อีกทั้งมีเสียงขึ้นลงอย่างต่อเนื่อง หากสร้างเสียงสะท้อนเสียงจะกังวานใสไปไกล เสียงที่ไม่มีแรงสะท้อนจะไม่ไพเราะและดั่งไม่นาน อวัยวะที่ทำให้เกิดเสียงสะท้อนประกอบด้วย ช่องคอ โปรงจมูก ช่องปาก เพดานแข็ง ลิ้น ฟัน ริมฝีปาก เป็นต้น เสียงสะท้อนของคนร้องเปรียบเสมือนเครื่องดนตรีทุกชนิดที่ล้วนมีกล่องเสียงสะท้อนไม่เช่นนั้นเสียงจะเบาและไม่ได้ยิน

การฝึกทำนองและจังหวะ

ในการฝึกทำนองและจังหวะของผ่องศรี วรนุชนั้น เริ่มด้วยการฝึกเสียงโอ.... และการฝึกการเอื้อน....โดยมีวิธีฝึกดังนี้

1. ฝึกลากเสียงที่อยู่ในระดับเสียงที่ตื้นจนถึงที่ละเสียงให้ยาวที่สุด

2. ฝึกลากเสียงให้มีความดังและเบา สลับกันไป ทั้งนี้นอกจากจะได้ประโยชน์จากการออกเสียงให้ถูกต้องแล้ว ยังได้ประโยชน์ในการผ่อนคลายใจอีกด้วย

3. ฝึกร้องทำนองต่างๆ ทุกประเภท โดยในเบื้องต้นผ่องศรี วรนุช ได้ร้องตามแบบที่ครูสอน ต่อมาเมื่อมีความชำนาญมากขึ้นจึงฝึกร้องด้วยตัวเอง โดยร้องแบบมีดนตรีบ้าง ร้องไม่มีดนตรีบ้าง

ผ่องศรี วรนุชให้ความสำคัญกับการฝึกทำนองและจังหวะในทุกบทเพลง ก่อนที่จะสามารถขับร้องเพลงได้นั้น ผู้ขับร้องควรฟังทำนองและจังหวะของเพลงให้เข้าใจทุกวรรคตอนของเพลง ว่ามีคำร้องช่วงใดมีดนตรีช่วงใด ต้องหยุดรอตอนไหน จากนั้นฝึกการขับร้องให้เข้ากันกับถ่วงทำนองของเพลง ทำความเข้าใจให้ได้ว่าต้องขึ้นต้นร้องในจังหวะไหน ต้องขึ้นต้นให้ถูกต้องเพราะการขับร้องเพลงนั้นการร้องขึ้นต้นถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าขึ้นต้นร้องเพลงได้อย่างไพเราะแล้วจะสามารถสะกดและทำให้ผู้ฟังสนใจในบทเพลงที่ร้องได้

การฝึกอารมณ์ของบทเพลง

ผ่องศรี วรนุช จะศึกษาอารมณ์ของบทเพลงให้ดีให้เข้าใจในทุกบททุกตอน เพื่อเวลาขับร้องจะสามารถถ่ายทอดอารมณ์และวิญญาณของเพลงนั้นออกมาได้อย่างครบถ้วน ผ่องศรี วรนุชจะอ่านเนื้อร้องและทำความเข้าใจเนื้อร้องของเพลงเสียก่อน เมื่อเข้าใจในเนื้อร้องของเพลงทั้งหมดแล้วก็จะจินตนาการไปตามความหมายความรู้สึกของเพลง ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละบทเพลง บางเพลงเป็นเพลงที่มีถ่วงทำนองสนุกสนาน แต่บางเพลงมีถ่วงทำนองเศร้า จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับอารมณ์ปรับจินตนาการของตนเองไปตามบทเพลงในแต่ละเพลงให้เหมาะสม จึงจะสามารถถ่ายทอดบทเพลงออกมาได้อย่างไพเราะและดูเป็นธรรมชาติประทับใจของผู้ฟังทุกครั้งไป

เพื่อวิเคราะห์การขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช ผู้วิจัยได้เลือกบทเพลงอันทรงคุณค่ามา 8 บทเพลง คือ เพลงกลับบ้านเกิดพี่ เพลงกินข้าวกับน้ำพริก เพลงเขามาทุกวัน เพลงจันทร์อ่อน เพลงสาริกาคืนถิ่น เพลงไหนว่าไม่ลืม เพลงฝากดิน และเพลงด่วนพิศवास โดยวิเคราะห์ วิธีการใช้เสียง และวิธีการขับร้องบทเพลงต่างๆ ของ ผ่องศรี วรนุช ดังนี้

1. ทำนอง จังหวะ ของบทเพลง
2. เนื้อหา ความหมายของคำร้อง ของบทเพลง
3. อารมณ์ของบทเพลง
4. เทคนิคต่างๆ ที่ใช้ในการขับร้อง ของบทเพลง
5. ช่วงกว้างของเสียง (Range)

ทำนอง จังหวะ ของบทเพลง

จากการศึกษาบทเพลงอันทรงคุณค่าของผ่องศรี วรนุช ทั้งหมด 8 บทเพลง จากการศึกษาพบว่า

1. เพลงที่ใช้บันไดเสียง C เมเจอร์ จำนวน 2 เพลง บันไดเสียง A เมเจอร์ จำนวน 1 เพลง บันไดเสียง Bb เมเจอร์ จำนวน 1 เพลง บันไดเสียง Eb เมเจอร์ จำนวน 3 เพลง บันไดเสียง Ab เมเจอร์ จำนวน 1 เพลง

2. เพลงอันทรกคุณค่าของผ่องศรี วรนุช ทั้งหมด 8 บทเพลง จากการศึกษา พบว่า ใช้ อัตราจังหวะ 4/4 ทั้งหมดทั้ง 8 บทเพลง

3. เพลงอันทรกคุณค่าของผ่องศรี วรนุช ทั้งหมด 8 บทเพลง จากการศึกษา พบว่า ใช้ ความเร็วของจังหวะ $\bullet=68$ จำนวน 1 บทเพลง $\bullet=88$ จำนวน 1 บทเพลง $\bullet=76$ จำนวน 2 บทเพลง $\bullet=74$ จำนวน 1 บทเพลง $\bullet=100$ จำนวน 1 บทเพลง $\bullet=70$ จำนวน 1 บทเพลง $\bullet=54$ จำนวน 1 บทเพลง

เนื้อหา ความหมายของคำร้อง ของบทเพลง

จากการศึกษาบทเพลงอันทรกคุณค่าของผ่องศรี วรนุช ทั้งหมด 8 บทเพลง จากการศึกษา พบว่า การขับร้องของ ผ่องศรี วรนุช ใช้ความเข้าใจในความหมายของเพลง โดยสื่อถึงความหมายของผู้ประพันธ์คำร้องที่ต้องการให้สอดคล้องกับน้ำเสียงที่เป็นเอกลักษณ์ และบุคลิกของ ผ่องศรี วรนุช ซึ่งบทเพลงในงานวิจัยครั้งนี้มีความหมายหลากหลายแตกต่างกันไป เช่น วอนขอให้สามีกลับบ้านมาหาเมียและลูก สาวบ้านนอกกินข้าวกับน้ำพริกจึงได้สวย เขามาตามจีบตามตื่อทุกวันจนใจอ่อน การพูดคุยขอพรจากพระจันทร์ สาวบ้านนอกที่เข้าไปหลงแสงสีในเมืองหลวง ไหนสัญญาว่าจะไม่ลืมกัน ฝากดินให้ช่วยไปบอกกับเขาคนนั้น เสียงรถด่วนที่ฟังแล้วพาเศร้าใจ

อารมณ์ของบทเพลง ของบทเพลง

จากการศึกษาบทเพลงอันทรกคุณค่าของผ่องศรี วรนุช ทั้งหมด 8 บทเพลง จากการศึกษา พบว่า ผ่องศรี วรนุช เมื่อจะขับร้องบทเพลงใดๆ ก็ตามจะศึกษาเนื้อหา หรือรูปแบบของทำนองเป็นอย่างดี รวมทั้งท่อนเนื้อเพลงจนขึ้นใจ เมื่อขับร้องจะใช้ความพิถีพิถันเน้นในเรื่องของอารมณ์เพลง เพื่อให้เพลงนั้นออกมามีความไพเราะ แม้จะเป็นเพลงที่มีเนื้อหาตลกและมีอารมณ์สนุกสนาน ซึ่ง ผ่องศรี วรนุช ถ่ายทอดอารมณ์เพลงได้อย่างชัดเจนจึงทำให้สื่ออารมณ์เพลงออกมาได้อย่างซาบซึ้ง และเป็นที่น่าสนใจของผู้ฟังทุกครั้งไป

เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการขับร้อง ของบทเพลง

จากการศึกษาบทเพลงอันทรกคุณค่าของผ่องศรี วรนุช ทั้งหมด 8 บทเพลง จากการศึกษา พบว่า ผ่องศรี วรนุช ได้ใช้เทคนิคการขับร้องให้เข้ากับเนื้อหา โดยใช้เทคนิคพิเศษในการร้องเพื่อให้เนื้อหาและอารมณ์ของบทเพลงมีความไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ครั้นเสียง พบ 8 บทเพลง 81 ครั้ง
2. ช้อนเสียง พบ 8 บทเพลง 54 ครั้ง

3. ประคบเสียง พบ 2 บทเพลง 2 ครั้ง
4. ลากเสียง พบ 8 บทเพลง 11 ครั้ง
5. กระทบเสียง พบ 8 บทเพลง 122 ครั้ง
6. เน้นเสียง พบ 8 บทเพลง 28 ครั้ง
7. เห็นเสียง พบ 6 บทเพลง 11 ครั้ง
8. โปรยเสียง พบ 6 บทเพลง 20 ครั้ง
9. กล่อมเสียง พบ 2 บทเพลง 2 ครั้ง
10. เสียงลงทรวง พบ 4 บทเพลง 4 ครั้ง

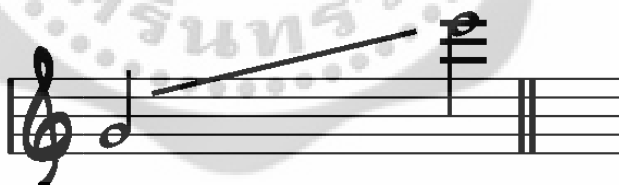
การใช้ 2 วิธีการขับร้องในหนึ่งคำ พบ 8 บทเพลง 59 ครั้ง

การใช้ 3 วิธีการขับร้องในหนึ่งคำ พบ 1 บทเพลง 3 ครั้ง

การใช้ 4 วิธีการขับร้องในหนึ่งคำ พบ 1 บทเพลง 1 ครั้ง

ช่วงกว้างของเสียง (Range)

จากการศึกษาบทเพลงอันทรงคุณค่าของพ่อวงศ์ วรนุช ทั้งหมด 8 บทเพลง จากการศึกษาพบว่า ช่วงกว้างของเสียงในการขับร้องของ พ่อวงศ์ วรนุช มีช่วงกว้างของเสียงที่บ่งบอกถึงพิสัยความสามารถในการขับร้องในบันไดเสียงใดก็ได้ ที่มีช่วงกว้างของเสียงเป็นเสียงขับร้องระยะห่างระหว่างเสียงต่ำสุดและสูงสุด เสียงต่ำสุดและเสียงสูงสุดมีความห่างเป็น คู่ 13 โดยเสียงต่ำสุด คือ เสียง G ในตำแหน่งคาบเส้นที่ 2 ของบรรทัด 5 เส้น และเสียงสูงสุด คือ เสียง E ในตำแหน่งคาบเส้นน้อยเส้นที่ 3 เหนือบรรทัด 5 เส้น ดังนี้

อภิปรายผล

พ่อวงศ์ วรนุช ได้เริ่มต้นชีวิตการเป็นนักร้องโดยการฝึกร้องเพลงด้วยตนเอง ชีวิตผ่านความยากลำบากจากการเริ่มต้นเป็นเด็กรับใช้ในคณะละครเร่ พ่อวงศ์ วรนุช เป็นผู้ที่มึน้ำเสียงไพเราะ แก้วเสียงใสกังวานมาตั้งแต่เด็ก มีความขยันอดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากในชีวิต หมั่นฝึกฝนการร้องเพลงและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากคณะละครเร่ ค่าเฟ้ หรือแม่กระทั่งวงดนตรีที่ตนเองทำงานจนกลายเป็นที่รักและเอ็นดูของครูเพลง ซึ่งได้สอดคล้องกับอเนก นาวิกมูล (2527 : 62) ได้กล่าวถึงลักษณะของเพลงลูกทุ่งไว้ว่า ความเป็นเพลงลูกทุ่ง คือเพลงอย่างที่มีลักษณะเปิดเผย ร้องง่ายเข้าใจง่าย พูดได้ทุกแง่มุมไม่ปิดบังตัวเองเนื้อหาหลากหลาย นักร้อง

เพลงลูกทุ่งหลายคนที่เคยคลุกคลีอยู่กับเสียงเพลง ที่เป็นความบันเทิงอย่างชาวบ้านมาก่อน เช่น ลิเก ลำตัด เพลงเรือ เพลงฉ่อย เพลงแหล่ ด้วยเหตุนี้เองเรารู้สึกได้ว่าเพลงลูกทุ่งกับเพลงพื้นบ้านพื้นเมืองที่คล้ายคลึงกัน และมีลักษณะร่วมปรากฏอยู่มากเป็นมิติสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว เพลงลูกทุ่งจึงมีลีลาของเพลงพื้นบ้านพื้นเมืองอยู่เนื่องๆ ทั้งที่นำมาขับร้องโดยตรงและนำมาปรุงเสริมเติมแต่งตามแนวโน้มใหม่ ในแนวเดียวกันกับ เจนภพ จบกระบวนวรรณ (2530 : 32) นักอนุรักษ์เพลงลูกทุ่งได้แสดงทรรศนะไว้ว่า ความโดดเด่นของเพลงลูกทุ่งอยู่ที่คำร้องและลีลา คือการเล่นลูกคอ ลูกเอื้อน อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักร้องลูกทุ่งแต่ละคน และด้วยความขยันอดทนและน้ำเสียงที่ไพเราะส่งผลให้ได้รับโอกาสในการเข้าสู่วงการนักร้องลูกทุ่งจนประสบผลสำเร็จในรับการยกย่องในฐานะศิลปินแห่งชาติ

ข้อเสนอแนะ

จากการการศึกษาวิธีการขับร้องของผ่องศรี วรนุชในครั้งนี้ผู้วิจัยได้พบสิ่งที่เป็นประโยชน์สามารถนำมาเป็นแบบอย่างในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ได้แก่ ความขยันอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในชีวิต อีกทั้งมีความกตัญญูเป็นที่ตั้ง มีความมุ่งมั่นในการฝึกฝนทำให้ประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตั้งใจไว้ได้และยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในวงการศึกษาเกี่ยวกับดนตรีและเพลงพื้นบ้าน

สามารถนำไปใช้ในสถานศึกษาที่สอนทางด้านดนตรี เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้ทั่วประเทศซึ่งเป็นประโยชน์ต่อวงการการศึกษา

สามารถนำไปใช้ศึกษาในงานวิจัยในเรื่องของดนตรีพื้นบ้านและดนตรีต่างๆ ได้ ทั้งเรื่องของดนตรีและเรื่องของบุคคล สามารถนำไปใช้กับงานวิจัยของนักร้องลูกทุ่งในยุคต่อมาได้อย่างดี และมีประโยชน์ต่อวงการการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากบทเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยผ่องศรี วรนุชแล้ว ยังมีบทเพลงต่างๆ ที่น่าสนใจอีกมากมาย ซึ่งเป็นที่นิยมชมชอบของสังคมไทย ในรูปแบบต่างๆ กัน เช่น เพลงลูกกรุง เนื้อร้องจะมีลักษณะเป็นร้อยแก้ว ร้อยกรอง มีความหมายสลับซับซ้อน ยกย่อนกว่าเพลงลูกทุ่ง ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นบทเพลงอันทรงคุณค่า ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ไม่ให้เสื่อมสูญ อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่บทเพลงอันทรงคุณค่าและเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยต่อไป

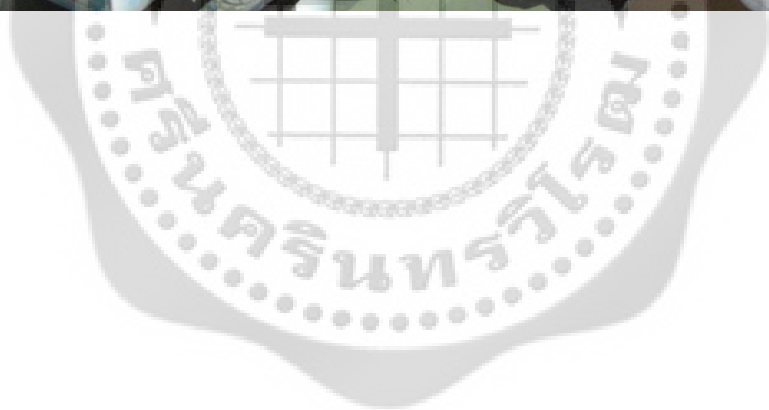
บรรณานุกรม

- กวีรัตน์ คุณาภัทร. (2532). เพลงลูกทุ่ง “พลังราษฎร์เพลงทองทุ่ง” พบโลก. 3(26): 83-89.
- กาญจนา อินทรสุณานนท์. (2536). “การขับร้องเพลงไทย”, เอกสารประกอบการสอนวิชาดุริย334, ดุริย338. กรุงเทพฯ: ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- (2540). เทคนิคการขับร้องเพลงไทย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมประชาสัมพันธ์, สทท.11. (2545). ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- คณพล จันทน์หอม. (2539). การขับร้องเพลงไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- จรรยา หอมระรื่น. (2532). วรรณกรรมจากเพลงลูกทุ่งของ พร ภิมย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา ดำรงค์เลิศ. (2534). ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยมและการดำเนินชีวิตของชาวชนบทไทยที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งไทย ตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่สองจนถึงปัจจุบัน. รายงานผลการวิจัยสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เจนภพ จบกระบวนวรรณ. (2530). ข้อคิดและวัฒนธรรมศรัทธาบางอย่างของเพลงลูกทุ่ง: ถิ่นดนตรี. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- ถนอม งามสมทรัพย์. (2542). แนวการฝึกแต่งเพลง: บันทึกเกียรติยศเพลงลูกทุ่งดีเด่นไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ดุษฎี พนมยงค์. (2539). สานฝันด้วยเสียงเพลง: มาฝึกร้องเพลงกันเถิด. พิมพ์ครั้งที่ 2, ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: บ้านเพลง.
- นิตยา อรุณวงศ์. (2547). ศึกษาชีวิตประวัติและวิธีการขับร้องของ รวงทอง ทองลั่นทม. วิทยานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2532). เพลงลูกทุ่งในสายตาของนักฟัง. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- พงษ์ไชย ไทยวรรณศรี. (2529). วรรณกรรมจากบทเพลงสุนทราภรณ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- บุษกร ครุทวงศ์. (2537). วรรณกรรมเพลงของพยางค์ มุกดา: การศึกษาวิเคราะห์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- บุปผา เมฆศรีทองคำ. (2534). *ศึกษามบทบาทเพลงไทยลูกทุ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต: วิเคราะห์เนื้อหาเพลงลูกทุ่งในช่วงปี พ.ศ.2532-2533*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ประสิทธิ์ เลี้ยวสิริพงศ์. (2530). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับดนตรี*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- มาลินี ไชยชำนาญ. (2535). *วิเคราะห์วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของ ชลธี ธารทอง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (มานุษยวิทยา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- มนตรี ภูงาม. (2530). *สังคีตวิทยา*. นครราชสีมา: ภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูนครราชสีมา. อัดสำเนา.
- ลักษณะ สุขสุวรรณ. (2521). *วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วินิจฉัย คำแหง. (2542). *วิเคราะห์เพลงลูกทุ่งควายบอยในชุดลูกทุ่งเสียงทองขับร้องโดยเพชร พนมรุ้ง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (มานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิภา คงคากุล. (2529, ตุลาคม). "ความสำคัญของดนตรีต่อสังคม", *ถนนดนตรี*. 1 (1): 35.
- สุกรี เจริญสุข. (2532). *จะฟังเพลงอย่างไรให้เพราะ*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- (2538). *จะฟังดนตรีอย่างไรให้เพราะ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ.: Dr.Sax.
- (2530, ตุลาคม). *ดนตรีและความหมาย*. ถนนดนตรี.
- สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา; และคณะ. (2518). *สังคมกับภาษาไทย*. ภาษาและหนังสือ. 16: 40-80.
- อเนก นาวิกมูล. (2527). *เพลงนอกศตวรรษ*. กรุงเทพฯ: การเวกการพิมพ์.
- อรธณพ วรวานิช. (2547). *ศึกษาชีวิตประวัติและวิธีการขับร้องของ ศรีสุดา รัชตะวรรณ*. วิทยานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัมพร สุขเกษม. (2534). *ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการร้องทรงไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เอื้อมพร รักษาวงศ์. (2552). *ศึกษามบทเพลงพรภิรมย์*. วิทยานิพนธ์ ปศ.ม. (มานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

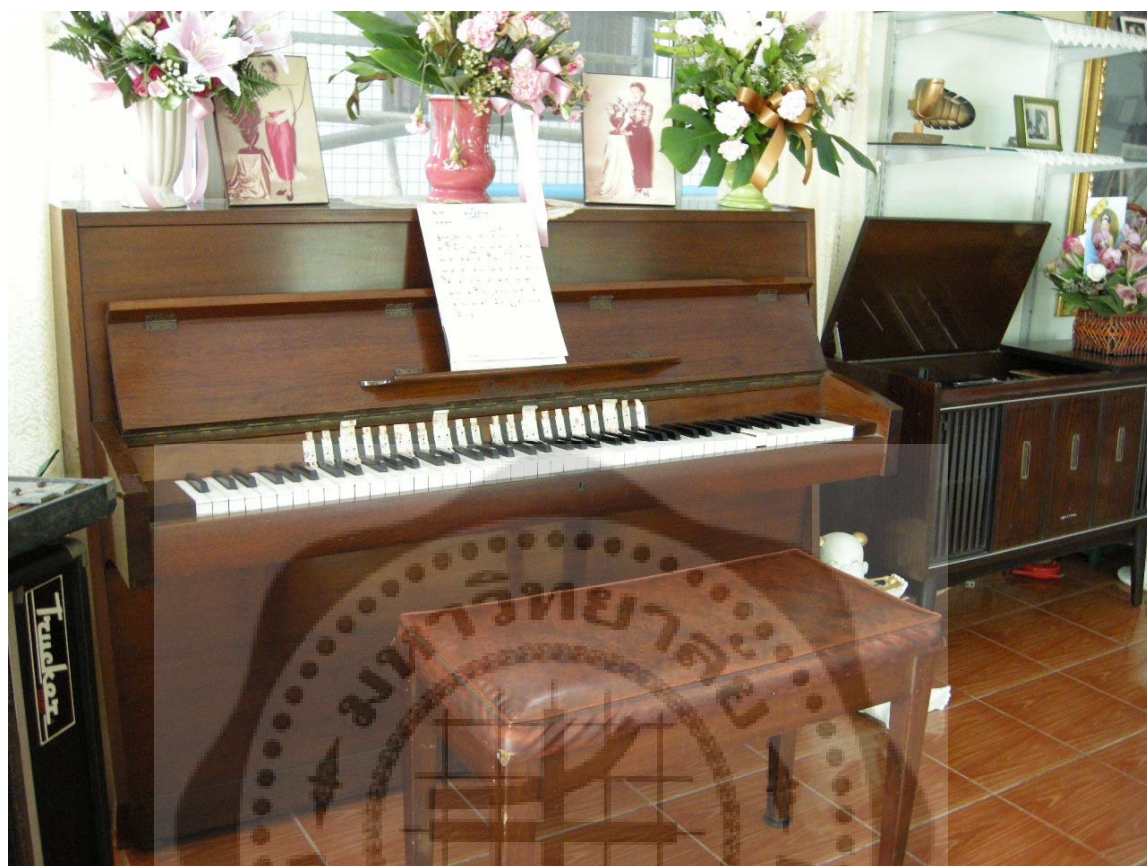

ภาคผนวก

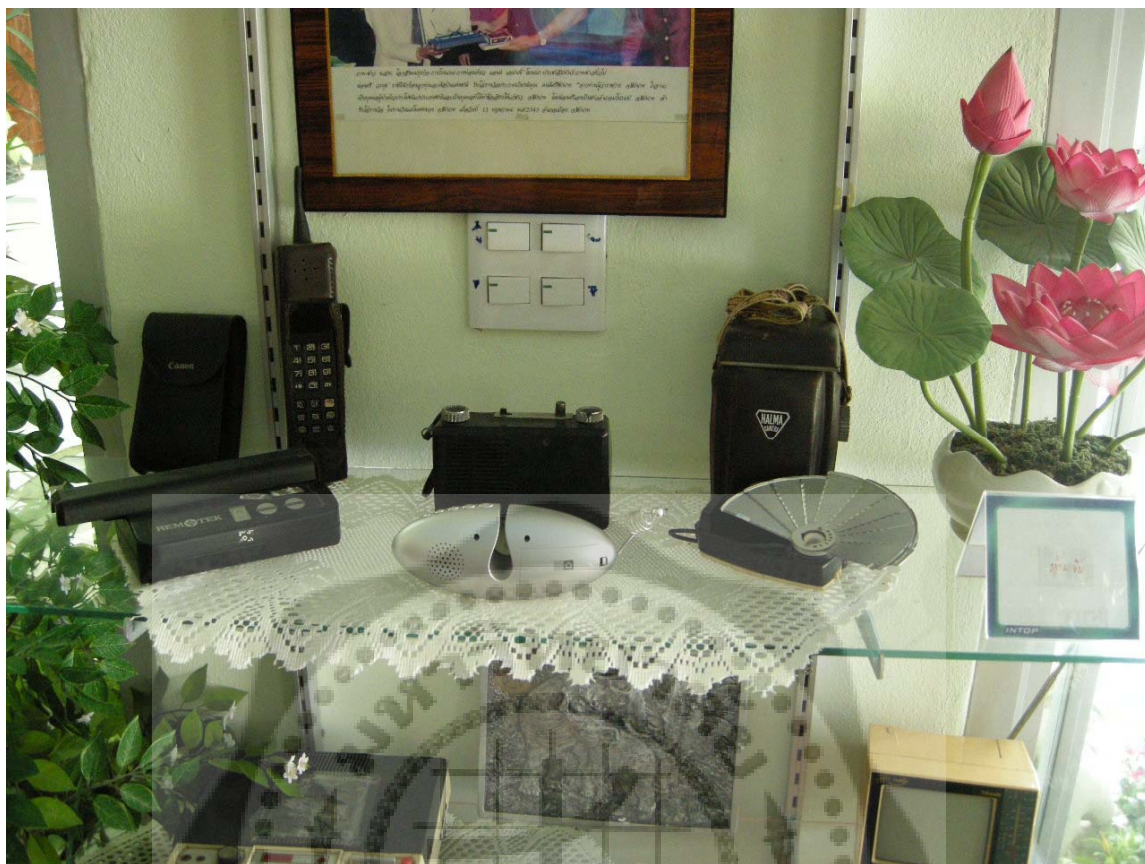
ศรีนครินทร์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล นายปิยวัชร อันอำพล
 วันเดือนปีเกิด 21 มิถุนายน พ.ศ. 2524
 สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 199 หมู่ 2 ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2543 มัธยมศึกษาตอนปลาย
 จาก โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย
 พ.ศ. 2547 การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์
 จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 พ.ศ. 2553 ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
 จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

